

Základní škola, Praha 2, Londýnská 34

SVOBODNÁ ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání

Datum vydání: 30. 8. 2022

Koordinátor: Martin Ševčík

Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu:

Svobodná základní škola

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Poskytovaný obor vzdělání:

79-01-C/01 Základní škola

délka studia: 9 roků

Údaje o škole:**Název školy:**

Základní škola, Praha 2, Londýnská 34

Adresa školy:

Londýnská 34/782, 120 00 Praha 2

Místa poskytovaného vzdělávání:

Londýnská 34/782, 120 00 Praha 2

Londýnská 32/624, 120 00 Praha 2

Uruguayská 8/429, 120 00 Praha 2

Ředitel školy:

Martin Ševčík

Zástupci ředitele:

Martina Novotná

Eva Varhulíková

Václav Nádvorník

ŠVP byl projednán školskou radou dne 3. 10. 2022

Koordinátor ŠVP:

Martin Ševčík

Kontakty:

telefon: +420 224 254 784

web: www.londynska.cz

e-mail: sevcik@londynska.cz

IČ: 47609737

IZO: 047609737

RED-IZO: 600035662

Zřizovatel školy:

Městská část Praha 2

nám. Míru 20/600

120 39, Praha 2

IČ: 00063461

telefon: 236 044 246

<http://www.praha2.cz/>

Platnost dokumentu:

Od 1. 9. 2022

Tímto dnem zároveň končí platnost ŠVP

Svobodná základní škola, který byl

v platnosti od 31. 8. 2020

(nedochází ke změnám učebního plánu)

.....
Martin Ševčík

ředitel školy

razítko školy

Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Základní škola, Praha 2, Londýnská 34 je úplná škola s devíti postupnými ročníky. V jednotlivých ročnících prvního a druhého stupně se střídají dvě nebo tři paralelní třídy. Záleží na momentální kapacitě školy. Škola sdružuje následující zařízení: školu s kapacitou 560 žáků, školní družinu s kapacitou 250 žáků, školní klub s kapacitou 90 žáků a školní jídelnu.

Charakteristika pedagogického sboru

Členové pedagogického sboru směřují k otevřené komunikaci se všemi účastníky výchovně vzdělávacího procesu – žáky, jejich zákonnými zástupci i širší veřejností. Důležité jsou i partnerské profesní vztahy mezi učiteli. Jednotliví pedagogové nepracují pouze sami za sebe v rámci „svého“ vyučovacího předmětu nebo své třídy. Na vzdělávání žáků spolupracují v rámci ročníkových týmů. Jádrem činnosti pedagogů školy je plánovitě a systematické rozvíjení klíčových kompetencí žáků. K tomu využívají širokou škálu vzdělávacích strategií, metod a organizačních forem.

K rozvoji komunikačních dovedností, týmové spolupráce a rozšiřování škály používaných vzdělávacích metod směřuje také další vzdělávání pedagogických pracovníků. Je plánováno na základě vyhodnocování potřeb školy a profesního zájmu pedagogů, který vedení školy pravidelně mapuje mimo jiné i při pravidelných setkáních nad profesním portfoliem každého pedagoga.

Pedagogičtí pracovníci školy jednají v souladu s Etickým kodexem pedagogického pracovníka Základní školy, Praha 2, Londýnská 34¹, který sami vytvořili, odsouhlasili a pravidelně se k němu vyjadřují, resp. mají možnost podávání podnětů na změny.

Velikost pedagogického sboru, jeho odborná kvalifikovanost a rozvoj odpovídají cílům, které jsou uvedeny v tomto dokumentu.

Dlouhodobé, ročníkové a celoškolské projekty

Vzdělávací projekty spoluvytvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou zejména: ročníkové (krátkodobé, celoroční), meziročníkové a celoškolské. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu. Projekty motivují žáky a podporují spolupráci žáků i pedagogů.

Páteří projektových aktivit ve škole jsou ročníkové projekty. Jsou připravovány týmem pedagogů, který v daném ročníku vyučuje, a to na období jednoho školního roku – tím je zajištěno, že se projekt stane prostorem, ve kterém se spojí obsahy všech vyučovacích předmětů, kterým je

---

¹ Viz příloha

v ročníku vyučováno. Konstrukce těchto projektů vychází jak z plánovaných obsahů vzdělávání žáků v jednotlivých ročnících, tak z osobní profesní profilace členů pedagogického týmu, z kontextu probíraného učiva, resp. zařazených průřezových témat či aktuálních společenských témat. Tyto projekty jsou samozřejmě přizpůsobeny věku žáků a jejich nedílnou součástí je rozvoj klíčových kompetencí žáků.

Škola se dlouhodobě účastní projektů, které umožňují dlouhodobější mezinárodní spolupráci např. v rámci projektů Erasmus+. Spolupráce probíhá také v rámci mnoha dalších projektů. Škola se zapojuje i do projektů typu Ovoce do škol či Mléko do škol.

Umístění školy

Škola je situována v oblasti Královských Vinohrad s výbornou dostupností městskou hromadnou integrovanou dopravou. Jedná se o budovu s mnohaletou školní tradicí, v minulosti se zde nacházelo gymnázium, mezi jehož absolventy mimo jiné patří i E. Beneš.

Vybavení školy

Škola disponuje dvěma tělocvičnami, školním hřištěm ve vnitrobloku, hřištěm a oddechovým prostorem na zadním dvorku a keramickou dílnou. Ve škole je zřízena mediátka (jedná se o specializovanou počítačovou učebnu vybavenou počítači Apple) a školní dílna pro výuku předmětů Člověk a svět práce a Technická praktika. Instalovaná počítačová síť dokáže pojmout jak cca 140 počítačů zaměstnanců školy a mobilní počítačové a tabletové učebny, tak i případné mobilní zařízení žáků. Všechny učebny školy jsou vybaveny projekční plochu, velkoplošnou televizí, nebo interaktivní tabulí. Součástí školy je i pracoviště v Uruguayské ulici. Ve školní budově je výdejna obědů s jídelnou. Provozujeme školní družinu, školní klub a zprostředkováváme možnosti odpoledních volnočasových aktivit. Rodiče mají možnost mimo jiné komunikovat se školou prostřednictvím rozsáhlého internetového informačního systému.

Školní parlament

Žáci se podílejí na řízení školy zejména prostřednictvím školního parlamentu, kde dávají podněty a připomínky k životu a organizaci školy, navrhují a sami organizují své vlastní projekty a soutěže, například o putovní pohár v rámci Loncupu.

Spolupráce s rodiči

Otevřenou komunikaci s rodiči, která má na naší škole dlouholetou tradici, považujeme za důležitý aspekt naší práce. Jsme přesvědčeni, že spolupráce se zákonnými zástupci žáků je pro efektivní realizaci školního vzdělávacího programu nezbytným předpokladem.

Informovanost rodičů o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků

Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně. Velký význam přikládáme osobním setkáním zákonných zástupců a pedagogů. Pravidelně probíhají třídní schůzky, které mají jednou ročně podobu „**tripartitního setkání**“. To znamená, že se v domluveném čase sejdou třídní učitel, zákonný zástupce (ideálně zástupci) žáka a žák. Toto složení umožňuje najít a pojmenovat případné silné i slabé stránky žáka a následně dohodnout, jaké konkrétní kroky pro jejich další rozvoj, resp. nápravu žák, pedagogové a zákonní zástupci dále podniknou. Třídní učitel má na toto setkání připraveny informace a podklady od vyučujících, kteří daného žáka vyučují. Součástí těchto tripartitních setkání je hodnocení rozvoje klíčových kompetencí jednotlivých žáků. Vedle třídních schůzek nabízí škola možnost konzultací s jednotlivými vyučujícími. Zákonní zástupci také mohou osobně nahlédnout do výuky.

Druhým významným nástrojem komunikace mezi školou, zákonnými zástupci žáků a samotnými žáky je **školní webová stránka**. Zde se mohou zájemci seznámit s plány výuky jednotlivých ročníků, termíny pořádání školních akcí, kontakty na jednotlivé členy pedagogického sboru, plným zněním některých důležitých dokumentů, jako je např. tento školní vzdělávací program.

Třetím základním prostředkem komunikace mezi školou a zákonnými zástupci jsou **Záznamníky z Londýnské**. Jsou zkonstruovány a vytištěny pro každý ročník zvlášť. Obsahují listy pro vzájemnou komunikaci mezi zákonnými zástupci žáka a školou, omluvný list, prostor pro průběžný záznam prospěchu žáka a také podle vyučovacích předmětů rozdělený úplný výčet všech očekávaných výstupů, kterým se budou žáci v daném školním roce věnovat. U textu každého očekávaného výstupu jsou schody, do kterých vyučující v závazných termínech zaznamenávají prospěch žáka (míru naplnění daného výstupu). Zákonní zástupci tak mají prokazatelně souhrnné informace o prospěchu žáků.

Jako jeden z výstupů distančního vzdělávání škola využívá komunikaci s žáky i rodiči prostřednictvím vzdálených videohovorů a učebny Google.

Škole se však nejedná jen o jednostrannou komunikaci ve směru škola – zákonní zástupci. Vítáme také připomínky a objektivní zpětnou vazbu k naší práci. Vnímáme je jako cestu k odhalování nedostatků v naší práci a seriózně se jimi zabýváme.

Školská rada

Ve škole již řadu let pracuje školská rada zřízená Městskou částí Praha 2, která je současně zřizovatelem školy. Školská rada má 9 členů s rovnoměrným tripartitním zastoupením zástupců zřizovatele, pedagogů a zákonných zástupců nezletilých žáků školy.

Partneři školy

Jsme školou úzce spolupracující na vzdělávání budoucích pedagogů s fakultami Univerzity Karlovy v Praze a Pedagogické fakulty Jihočeské Univerzity.

Naše škola se aktivně podílí na vzdělávání pedagogů škol z celé ČR. Spolupráce probíhá v oblasti dalšího vzdělávání učitelů – vedení seminářů, studijní cesty učitelů na naši školu, vzájemné návštěvy škol s výměnou zkušeností, předáváním informací a odborných materiálů.

Do vzdělávacího procesu ve škole je pravidelně zakomponována spolupráce s mnoha dalšími institucemi, které mohou přinést další rozvoj žákům i pedagogům. Mezi mnoha organizacemi vybíráme např.: Pedagogicko-psychologické poradny, Speciálně pedagogická centra, Národní pedagogický institut ČR, Policie ČR, Člověk v tísni, Česká televize, Český rozhlas...

Vlastní hodnocení školy

Autoevaluaci (vlastní hodnocení školy) chápeme jako výraz autonomie školy a nástroj sledování důležitých prvků života školy, které slouží k tomu, abychom mohli pružně vstupovat do dějů, ve kterých se objeví problémy a posilovat silné stránky školy.

Průběžně sledujeme tyto oblasti:

- a) jaké podmínky mají žáci naší školy ke vzdělávání,
- b) jak vzdělávání probíhá (používané vzdělávací strategie, jejich efektivitu, naplňování cílů vzdělávání),
- c) podporu školy žákům (jak škola motivuje žáky k učení, jak podporuje žáky se speciálními potřebami i žáky nadané),
- d) spolupráci školy s rodiči (její rozsah, formy a efektivitu),
- e) vliv vzájemných vztahů školy, žáků a rodičů na vzdělávání,
- f) řízení školy (vliv řízení a organizace školy na její vzdělávací, společenskou i kulturní funkci),
- g) personální práci,
- h) kvalitu vzdělávání pedagogických pracovníků (jejich profesní rozvoj),
- i) úroveň práce školy vzhledem k podmínkám a ekonomickým zdrojům (hledání rezerv).

Ke všem těmto oblastem se mohou vyjadřovat, přicházet s připomínkami a podněty zaměstnanci školy, zákonní zástupci a v přiměřené míře i žáci školy. Kromě toho management školy aktivně zjišťuje, shromažďuje a vyhodnocuje názory, připomínky a návrhy žáků, jejich zákonných zástupců, zaměstnanců školy i širší veřejnosti. Zpracované výsledky průběžně zapracovává do života školy.

Při autoevaluačních činnostech školy, používáme různé metody (např.: SWOT, kulturní mezera školy, Q – třídění, dotazníky, setkání nad profesním portfoliem každého pedagogického pracovníka) tak, aby v dlouhodobé perspektivě byly zjištěné skutečnosti co nejobektivnější. Autoevaluaci doplňujeme externí evaluací.

Časové rozvržení autoevaluačních činností odpovídá struktuře školního roku, ve kterém jsou realizovány. Obecně platí, že tyto činnosti většinou rozprostíráme rovnoměrně do celého roku. V případě logické návaznosti například do dvou po sobě jdoucích školních let. Plán autoevaluačních činností je schvalován pedagogickou radou na začátku školního roku, ve kterém jsou realizovány.

Kritérii pro vyhodnocování výsledků autoevaluace jsou:

1. výsledky předchozí fáze autoevaluace, která byla věnována dané oblasti,
2. zjištěné objektivní výsledky srovnatelných škol v České republice v dané oblasti,
3. korelace se zjištěnými očekáváními žáků, jejich zákonných zástupců a pedagogických pracovníků školy v dané oblasti,
4. korelace s platnými právními normami.

Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Školní vzdělávací program Svobodná škola stojí na těchto pilířích:

1. Vzdělávání v souvislostech

Smysl naší práce nevidíme v pouhém předávání izolovaných informací a vyžadování jejich následného opakování žáky. Chceme, aby naši žáci o obsahu vzdělávání přemýšleli, aby hledali souvislosti mezi fakty, se kterými se seznamují, a to nejen v rámci jednoho vzdělávacího oboru. Tento přístup chápeme jako cestu k přeměně znalostí a vědomostí v dovednosti, postoje a kompetence. Jedním z nástrojů přirozené realizace tohoto přístupu je vznik integrovaných vyučovacích předmětů. V jejich rámci máme – učitelé i žáci – více možností k odhalování vztahů mezi kapitolami učiva uvnitř oborů i mezi obory, než poskytují „klasické“ jednooborové předměty. Učivo se tak zřetelně stává nikoliv cílem, ale nástrojem vzdělávání. Je ovšem nástrojem nezbytným, jeho význam neklesá, pouze se mění. Nechceme však hledat souvislosti pouze v rámci integrovaných předmětů, žáky vedeme i k aktivnímu objevování mezipředmětových vztahů. Jsme přesvědčeni, že tento přístup umožní žákům dobře se orientovat ve světě i lidské společnosti, chápat současné i možné budoucí globální problémy a zaujímat k nim stanoviska podložená argumenty.

2. Práce s různými zdroji informací

Společnost vědění, ve které žijeme, vyžaduje, abychom se mnohem lépe, než kdykoliv v minulosti orientovali ve stále nových a nových informacích. Jak jsme již zmínili v bodě jedna této kapitoly, dnes není možné naučit se všechno z paměti. Vždyť polovina všech vědomostí, které má lidstvo k dispozici, byla objevena v posledním půlstoletí a tempo poznávání stále roste. Proto se snažíme vybavit naše žáky co nejlepšími dovednostmi v práci s informačními zdroji i informacemi samotnými. Vedeme je k tomu, aby uměli potřebné údaje nejen vyhledat, ale i ověřit a porovnat. Vzdělávací strategie, které ve škole používáme, vyžadují používání více typů informačních zdrojů, například učebnic, tištěných encyklopedií, internetu, interaktivních materiálů a podobně. Zásadně neuzavíráme rozhled žáků mantinely jedné učebnice. Mnoho učebních materiálů si vytvářejí sami učitelé školy. Často jsou využívány aktivity k podpoře kritického myšlení.

3. Individualizace vzdělávání

Naším posláním není učit matematiku, výtvarnou výchovu a další vzdělávací obory, ale žáky. Východiskem i cílem naší práce nám nejsou předměty, ale žáci. Nesnažíme se tedy primárně přizpůsobit žáky učivu, ale naopak učivo podávat s maximálně možným zohledněním

individuálních potřeb jednotlivých žáků, včetně žáků se specifickými poruchami učení či jinými handicapy i žáků mimořádně nadaných.

4. Slovní hodnocení

Individualitu žáků se snažíme zohlednit i při jejich hodnocení. Proto používáme slovní hodnocení, které poskytuje nejvíce možností k vyjádření míry osobního rozvoje žáka v hodnoceném období, k formulování doporučení pro jeho další vzdělávání, k postihnutí překážek, které musel žák překonat i k motivaci pro jeho další vzdělávání.

5. Partnerské vztahy

Nezbytným předpokladem individualizace je znalost žáka, předpokladem pro získání znalostí je prostředí, ve kterém se žáci s důvěrou obracejí na pedagogy. Chceme naše žáky co nejlépe připravit na životní situace, se kterými se setkají. Má-li být toto naše úsilí efektivní, musí mezi pedagogy a žáky existovat takové vztahy, aby žáci byli ochotni přijmout to, co jim učitel předkládá. K žákům nepřistupujeme jako k někomu, koho je zapotřebí neustále poučovat. Abychom plnili svou roli, musíme žáky poznávat a poskytovat jim prostor k sebevyjádření. Žáci se proto spolupodílejí na vytváření pravidel třídy, ročníku, pracovní skupiny a přiměřeně se podílejí i na výběru obsahu vzdělávání.

Snažíme se rozvíjet i vztahy mezi žáky navzájem. K tomu slouží ročníkový způsob práce, ve kterém spolupracují všechny třídy daného ročníku, i celoškolní projekty, při kterých spolupracují žáci napříč ročníky.

Jak již bylo uvedeno výše, za nejdůležitější partnery při vzdělávání žáků považujeme jejich zákonné zástupce. Jsme si vědomi toho, že bez spolupráce s nimi bude vzdělávání pro žáky mnohem těžší. Rodiče mají možnost účastnit se výuky a mohou se na pedagogy obracet s připomínkami či doporučeními při zachování pravidel slušnosti a časové vhodnosti.

6. Plánování delších časových období

Na začátku školního roku plánují ročníkové týmy pedagogů, kteří učí v jednom ročníku, roční plány práce. V nich jsou uvedeny očekávané výstupy rozvrženy do čtyř období dle jednotlivých předmětů, které budou v daném roce realizovány a další důležité údaje.

Roční plán je aktualizován do čtrnáctidenních, které jsou sestavovány na schůzkách ročníkových pedagogických týmů na základě vyhodnocení předešlého období.

Tento postup umožňuje využít všech možností mezipředmětových vztahů, které probíraná témata nabízejí, a je logickým nástrojem výše uvedených pilířů – vzdělávání v souvislostech a práce s různými zdroji informací.

Škola též zpracovává roční plán činnosti, kde jsou například stanoveny termíny průběžného hodnocení, termíny jednání pedagogických rad apod.

Výchovné a vzdělávací strategie

Skupinové učení

Žáky často rozdělujeme do pracovních skupin. V jejich rámci si žáci osvojují, vedle informací o učivu, také dovednost spolupracovat, rozdělovat práci, plánovat ji a další pracovní, komunikativní, sociální a personální kompetence.

Problémové vyučování

Tam, kde je to možné, nepředkládáme žákům hotové informace, ale na základě toho, co vědí, formulujeme problém, který pak mají žáci řešit. Žáci při této metodě pracují buď individuálně, ve dvojici, nebo skupině. Problémovou metodou žáci rozvíjejí své kompetence k řešení problémů.

Konstruktivistický postup

S problémovým vyučováním souvisí využívání postupů konstruktivistické pedagogiky. Ta spočívá v tom, že aktivně využívá představ, které žáci o probíraném jevu získali ve svém dosavadním životě, tedy dříve, než je systematicky probírán ve škole. Samotné kompetence si zde buduje sám žák, učitelé mu svou činností vytvářejí bezpečné „lešení“. Úlohou učitelů při tomto postupu je mimo jiné navozovat takové situace, ve kterých si žák uvědomuje nejen to, co již ví, ale také to, co ještě neví, a je motivován k tomu, aby si vědomosti, dovednosti doplnil, případně upravil.

Vrstevnické vyučování – učení vyučováním

Výsledky pedagogického výzkumu i praxe ukazují, že nejvíce se člověk naučí to, co sám učí. Schopnosti, dovednosti a znalosti totiž musí být při učení propojeny souvislostmi s velkými přesahy do jiných oblastí. Při použití této metody se učitelé se žákem (žáky) dohodnou na tématu, které bude (budou) prezentovat jiným žákům. Učitelé přitom plní funkci poradenskou. Touto metodou žáci rozvíjejí zejména své kompetence k učení, kompetence komunikativní a kompetence pracovní.

Práce s textem

Dovednost orientovat se v textu, vyhledávat důležité údaje, chápat smysl textu a schopnost vyjádřit jej vlastními slovy není důležitá jen pro jazykové vzdělávání a na základní škole, ale ve všech oborech po celou dobu studia a poté i v praktickém životě. Proto věnujeme rozvoji čtenářských kompetencí pozornost po celou dobu školní docházky. Pracujeme při tom s elektronickým i tištěným textem.

Komunitní kruhy

Komunitní kruhy jsou setkáními v rámci výuky, během nichž žáci sedí v kruhu a společně řeší problémy třídy, ročníku, hledají odpovědi na otázky spojené s výchovou nebo vzděláváním. Zde je vytvářen bezpečný prostor pro prezentování, formování i případnou korekci postojů žáků k nejrůznějším otázkám, skutečnostem, které se jich týkají. Komunitní kruhy rozvíjejí hlavně kompetence komunikativní, občanské, sociální a personální i kompetence k řešení problémů.

Pedagogické projekty

Jde o vyučovací metodu, kterou jsou žáci vedeni k samostatnému zpracování zadaných úkolů a získávají zkušenosti praktickou činností a experimentováním. Ve škole realizujeme různé druhy projektů – celoškolské, ročníkové, celoroční, střednědobé, krátkodobé. Výhodou této metody je, že propojuje život školy s praxí. Pedagogické projekty napomáhají rozvoji kompetencí k učení, k řešení problémů, kompetencí pracovních a v případě propojení s metodou skupinového učení i kompetence komunikativní, sociální a personální.

Projektové vyučování

Výsledkem čtrnáctidenního plánování práce, kdy je často stanoveno jedno téma, ke kterému se vztahuje výuka všech předmětů, je projektový charakter vyučování, zejména na 1. stupni. Ústřední téma je zpracováváno z různých pohledů, které pak propojením dávají vzniknout porozumění vyšší úrovně než jednooborové vnímání jevů a problémů. Tento přístup rozvíjí všechny klíčové kompetence definované v RVP ZV.

Vzdělávání v souvislostech

Dalším způsobem, který umožňuje žákům pohlížet na svět a lidskou společnost globálně, je vzdělávání v souvislostech. Ty nejsou vždy předkládány jako hotové a neměnné, žáci je objevují aktivně vlastní činností. Tento přístup je realizován v rámci integrovaných předmětů a aktivního vytváření mezipředmětových vztahů. Také tento postup rozvíjí všechny klíčové kompetence stanovené RVP ZV.

Výše uvedené vzdělávací strategie nejsou jedinými, které jsou ve škole používány. Jsou však těmi, které se používají často a ve všech ročnících.

Rozvoj digitálních kompetencí

Ve škole vždy docházelo k rozvíjení digitální gramotnosti. S novou revizí RVP ZV v roce 2022 však bylo nutné zpřesnit způsob rozvíjení digitálních kompetencí žáků školy. Proto jsou nyní rozděleny na dvě základní skupiny. Digitální kompetence zaměřené na rozvoj práce s informacemi a digitální kompetence zaměřené na ovládání prostředků informačních a komunikačních technologií. První skupina je rozpracována buď v úvodech jednotlivých předmětů v tomto ŠVP,

nebo je naplňována v rámci preventivních programů (části kompetencí věnovaných bezpečnosti a rizikům práce s výpočetní technikou). Část aplikační je rozdělena do učebních osnov jednotlivých předmětů a přiřazena k odpovídajícím očekávaným výstupům. Toto nestandardní začlenění kompetencí je zvoleno z důvodu neopomenutí některého aplikačního softwaru potřebného pro vzdělávání žáků školy.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) se podílí učitel daného předmětu, případně asistent pedagoga a členové školního poradenského pracoviště (dále jen ŠPP): školní speciální pedagog, školní psycholog, metodik prevence a výchovný poradce.

Žáci se SVP mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření. Škola uplatňuje podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP) bez doporučení školského poradenského zařízení. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje vzdělávací strategie a metody na základě stanovených podpůrných opatření.

V případě, že učitel vysleduje u žáka projevy, které by mohly být způsobeny specifickou poruchou učení nebo jiným handicapem, který narušuje proces edukace, zpracuje plán pedagogické podpory žáka ve spolupráci s pracovníky ŠPP. Plán pedagogické podpory (PLPP – se zpracovává přes webovou stránku školy) zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, vybraná podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně učitel průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření na základě PLPP učitel vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud v rámci PLPP dochází k naplnění cílů může dojít k jeho prodloužení. V případě, že došlo ke kompenzaci obtíží, může být na základě vyhodnocení podpora v rámci PLPP ukončena. Není-li tomu tak, doporučí učitel ve spolupráci se školním speciálním pedagogem nebo se školním psychologem zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ). Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření na základě doporučení ŠPZ poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě PLPP, který je v případě potřeby aktualizován. S plánem pedagogické podpory seznámí pracovník ŠPP žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny. Výše uvedená pravidla platí i pro oblast zájmového vzdělávání a součástí vytvořeného PLPP je i kapitola týkající se právě zájmového vzdělávání, na jejíž tvorbě se podílí příslušný vychovatel.

V případě, kdy na základě vyhodnocení PLPP je doporučeno využití poradenské pomoci ŠPZ, je osobou odpovídající za spolupráci s tímto zařízením speciální pedagog, který se danému ročníku v rámci svého úvazku věnuje. Pokud by zákonný zástupce nevyužil poradenskou pomoc ŠPZ, a škola by byla nadále přesvědčena, že toto je v zájmu vzdělávání žáka, požádá o spolupráci orgány veřejné moci. Poradenskou pomoc ŠPZ může využít žák nebo jeho zákonný zástupce i na základně vlastního uvážení.

Jestliže ŠPZ doporučí pokračování v realizaci podpůrných opatření prvního stupně, škola PLPP aktualizuje. Pokud budou v doporučení ŠPZ navržena podpůrná opatření druhého a vyššího stupně, zpracuje škola individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) na základě žádosti a udělení písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce. IVP se škola bude snažit vytvořit bezodkladně, nejpozději do 1 měsíce po obdržení doporučení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka o IVP.

V rámci IVP je doporučení odborného školského pracoviště rozpracováno do podoby očekávaných výstupů týkajících se obsahu učiva v jednotlivých předmětech, do kterých se speciální potřeby žáka promítají, včetně volby vzdělávacích strategií pro období daného školního roku, případně jeho zbývající části.

Individuální vzdělávací plán sestavují třídní učitelé ve spolupráci se školním speciálním pedagogem a učiteli příslušných předmětů. K tvorbě IVP je případně přizván asistent pedagoga. Vzdělávání podle IVP je poskytováno na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce. Realizace IVP je pravidelně vyhodnocována vyučujícími a pracovníkem ŠPP, zejména v obdobích průběžného hodnocení žáků. Dále pak jedenkrát ročně je IVP vyhodnocen ve spolupráci s pracovníky ŠPZ, které zpracovalo doporučení pro tvorbu IVP.

Vzdělávání dětí se SVP probíhá běžným způsobem na podkladě podpůrných opatření s tím, že učitelé se ve vztahu k žákům se SVP zaměřují na případné přiměřené úpravy očekávaných výstupů či učiva, kterým jsou naplňovány očekávané výstupy v jednotlivých vyučovacích předmětech (úprava metod, popřípadě obsahu a rozsahu výuky, individualizace hodnocení atd.).

Neméně klíčová je v procesu vzdělávání role školního speciálního pedagoga, který se soustředí na kompenzaci handicapu formou individuální či skupinové péče. Tato péče je poskytována v rozsahu, který vychází z doporučení odborného pracoviště a stanoveného plánu podpory aktualizovaného v průběhu školního roku dle vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků.

V případě handicapu zvlášť závažného charakteru se na edukačním procesu podílí rovněž asistent pedagoga, jehož úkolem je poskytovat žákovi potřebnou podporu při účasti na běžné výuce. Odpovědnost za plánování obsahu vzdělávání, samotný průběh vzdělávání i hodnocení výsledků

žáka nese pedagog, který ve všech fázích edukace spolupracuje s asistentem a školním speciálním pedagogem.

Důraz je kladen na spolupráci všech zúčastněných subjektů ve výchovně vzdělávacím procesu – tedy žáka, zákonných zástupců a pedagogů, což je základním předpokladem úspěšného vzdělávání žáků se SVP.

Zabezpečení vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením

U žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) je vzdělávání zabezpečeno úpravami očekávaných výstupů stanovených v tomto ŠVP za využití podpůrného opatření IVP. Je tak možné upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Upravené očekávané výstupy pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními vzdělávané podle RVP ZV musí být na vyšší úrovni, než jsou očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. v platném znění a doporučením ŠPZ. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Na tvorbě IVP a na vzdělávání žáka se podílí třídní učitel, učitelé dalších předmětů, školní speciální pedagog, zákonní zástupci, případně asistent pedagoga a zástupce školského poradenského zařízení. Doporučí-li akreditované poradenské zařízení podporu žákovi asistentem pedagoga, žádá škola o zřízení jeho funkce a o finanční prostředky na jeho plat. Žádost se podává Magistrátu hlavního města Prahy. Vzdělávání se pak uskutečňuje s podporou asistenta pedagoga ve vymezené hodinové dotaci.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Postup při zajišťování výuky je obdobný jako u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Tato skutečnost vychází z toho, že také nadaný, resp. mimořádně nadaný žák má speciální vzdělávací potřeby. V případě, že učitel vysleduje u žáka projevy nadání, informuje o svém zjištění speciálního pedagoga školy a zákonné zástupce žáka. Pro nadaného žáka je možné zpracování PLPP, dle zásad popsaných v kapitole zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jehož obsahem může být rozšíření obsahu vzdělávání nad rámec tohoto ŠVP. Žáci mimořádně nadaní jsou v naší škole integrováni do běžných tříd na základě doporučení školského poradenského zařízení, které provádí zjišťování mimořádného nadání, případně ve spolupráci s příslušnými odborníky na oblast či okruh oblastí, ve kterých žák projevuje nadání. Výuka probíhá

podle IVP, které na začátku školního roku sestavují učitelé jednotlivých vyučovacích předmětů ve spolupráci se školními speciálními pedagogy. Součástí IVP je informovaný souhlas zákonného zástupce žáka. V IVP jsou rozpracovány závěry a doporučení akreditovaného poradenského zařízení do podoby očekávaných výstupů, učiva a vhodných vzdělávacích strategií pro období školního roku nebo jeho zbývající části nad rámec ŠVP. Součástí IVP mimořádně nadaného žáka může být i jeho účast ve výuce některých vyučovacích předmětů ve vyšším ročníku než který navštěvuje. Výuka žáků mimořádně nadaných se v předmětech, ve kterých je integrace stanovena, zaměřuje na jejich individuální rozvoj s rozšířením obsahu vzdělávání. Speciální pedagog školy či psycholog sleduje mimořádně nadané žáky zejména po stránce osobnostního a sociálního rozvoje, který nebývá vždy v souladu s rozvojem žáka v oblasti vzdělávací. V odůvodněných případech je možné přeradit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušek vykonaných před komisí, kterou jmenuje ředitel školy. O vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků se vedou příslušné záznamy ve školní matrice.

Zabezpečení vzdělávání žáků-cizinců

Žáci-cizinci, kteří jsou vzděláváni na naší škole, jsou zařazeni do ročníku, jemuž odpovídají věkem s přihlédnutím k dosavadnímu průběhu vzdělávání, resp. k jazykové vybavenosti žáka. Probíhá orientační diagnostika jazykových schopností a dle potřeby je sestaven PLPP, či IVP žáka, který je vytvořen na základě doporučení školského poradenského zařízení, jehož cílem je pojmenovat všechny oblasti, v nichž daný žák potřebuje intenzivně rozvíjet své jazykové dovednosti a stanovit cíle, jichž by měl žák ve vymezených oblastech dosáhnout. Vzdělávání žáků cizinců řeší §20 školského zákona. Žáci s odlišným mateřským jazykem, kteří budou mít speciální vzdělávací potřeby, které mohou být ve spojitosti se znalostí, případně neznalostí jazyka, patří do skupiny žáků s odlišnými životními podmínkami a z odlišného kulturního prostředí, tudíž mají nárok na podpůrná opatření. Jedná se zejména o podporu výuky českého jazyka, současně tito žáci mají nárok na podporu v přípravě na vyučování, pedagogickou intervenci, pokud to bude třeba, tak mohou obdržet všechna podpůrná opatření jako žáci majoritní populace. Pro hodnocení žáků-cizinců zejména z oboru, resp. předmětu Český jazyk a literatura je nutné považovat případnou jazykovou bariéru za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení výkonu žáka i v ostatních předmětech pedagog musí zohlednit úroveň znalosti českého jazyka, resp. do jaké míry případná jazyková bariéra ovlivňuje reálný výkon žáka. Se souhlasem zákonných zástupců je žákovi nabídnuta možnost docházení na hodiny českého jazyka ke školnímu speciálnímu pedagogovi, případně zařazení do projektu vzdělávání žáků cizinců ze zemí Evropské unie či dalších zemí, případně využívání další externí podpory (spolupracujeme např. s Meta o.p.s.). Žáci-cizinci jsou integrováni do českého prostředí s ohledem na jejich původ, který mohou prezentovat ve vybraných třídních a celoškolských projektech i běžné výuce.

Společná ustanovení ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaných žáků, mimořádně nadaných žáků a žáků cizinců

Škola, resp. pedagogičtí pracovníci uplatňují pro vzdělávání žáků se SVP, žáků nadaných, žáků cizinců principy individuálního přístupu s využitím široké škály podpůrných opatření v personální „oblasti, vzdělávací oblasti a materiálního zabezpečení. Pedagogičtí pracovníci vycházejí mimo jiné též ze zkušeností získaných za více než 20 let realizace individuální integrace žáků. Škola dbá na to, aby v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, ať individuální nebo skupinovou formou, docházelo k rozvoji profesních dovedností mimo jiné právě i v oblasti vzdělávání žáků se SVP a nadaných žáků. V případě potřeby bude škola spolupracovat s organizacemi zabývajícími se podporou žáků se SVP a žáků nadaných.

Předměty speciální pedagogické péče jsou aktuálně doporučovány jako forma další péče o žáka ve škole, tudíž se jedná o druh intervence, která má přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka. Předmět je směřován například k rozvoji percepčně-motorických funkcí, rozvoji jazykových kompetencí a komunikačních dovedností, k rozvoji prostorové orientace, pozornosti či paměti. Vzhledem k povaze předmětu není účelné sestavovat pro výuku tohoto předmětu učební osnovy. Speciální pedagog, který realizuje výuku předmětu spolupracuje na vzdělávacím obsahu s učiteli žáka.

Hodnocení těchto žáků je realizováno slovním hodnocením a průběžným grafickým hodnocením.

Začlenění průřezových témat

Všechny tematické okruhy všech průřezových témat jsou integrovány do učebních osnov některého vyučovacího předmětu. Realizovány jsou vzdělávacími strategiemi, které jsou použity pro naplnění očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oborů, ke kterým jsou přiřazeny. Často je to právě prostor průřezových témat, ve kterém dochází k propojení obsahů vzdělávacích oborů integrovaných do jednoho vyučovacího předmětu. V následujícím výčtu jsou uvedeny tematické okruhy jednotlivých průřezových témat, ročníky a vyučovací předměty, ve kterém jsou realizovány. Uvedený seznam uvádí místa učebních osnov, ve kterých jsou průřezová témata probírána závazně. Kromě toho využívají pedagogové k jejich realizaci přirozeného zájmu žáků a pedagogických situací, které nelze dlouhodobě plánovat.

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení schopností zapamatování: 1. – 3. ročník, Český jazyk a literatura, Kultura ducha a těla

Sebepoznání a sebepojetí

- já jako zdroj informací o sobě, cvičení dovednosti řešení problémů: 1. – 3. ročník, Český jazyk a literatura

- moje tělo, zdravé a vyrovnané sebepojetí: 1. – 3. ročník, Kultura ducha a těla

Seberegulace a sebeorganizace

- cvičení sebekontroly – 4. a 5. ročník, Český jazyk a literatura
- regulace vlastního jednání i prožívání, cvičení sebekontroly, sebeovládání: 1. – 3. ročník, Kultura ducha a těla

Psychohygiena

- uplatnění umění při relaxaci – 6. a 7. ročník, Estetická výchova
- moje psychika: 1. – 3. ročník, Kultura ducha a těla

Kreativita

- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity: 1. – 3. ročník, Český jazyk a literatura
- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích – 6. a 7. ročník, Český jazyk a literatura

Poznávání lidí

- rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech: 1. – 3. ročník, Člověk a jeho svět
- vzájemné poznávání se ve třídě a ve skupině: 1. – 3. ročník, Kultura ducha a těla

Mezilidské vztahy

- péče o dobré vztahy, respektování, empatie: 1. – 3. ročník, Český jazyk a literatura
- empatie a pohled na svět očima druhého: 1. – 3. ročník, Kultura ducha a těla

Komunikace

- řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální: 1. – 3. ročník, Český jazyk a literatura
- cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání: 1. – 3. ročník, Kultura ducha a těla
- komunikace v různých situacích, efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace, pravda, lež a předstírání v komunikaci – 6. a 7. ročník, Český jazyk a literatura

Kooperace a kompetice

- rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci: 1. – 3. ročník, Kultura ducha a těla
- rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci – 6. a 7. ročník, Český jazyk a literatura

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- dovednosti pro řešení problémů z hlediska typu problémů a sociálních rolí – 8. a 9. ročník, Člověk a společnost
- dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí: 1. – 3. ročník, Kultura ducha a těla

Hodnoty, postoje, praktická etika

- analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí: 1. – 3. ročník, Kultura ducha a těla
- prosociální chování, respektování ostatních, neočekávání protislužby – 6. a 7. ročník, Člověk a společnost

Výchova demokratického občana

Výchova demokratického občana, občanská společnost a škola

- demokratické vztahy ve škole, škola jako model otevřeného partnerství – 4. a 5. ročník, Člověk a jeho svět

Občanská společnost a škola

- demokratické principy a hodnoty v každodenním životě školy – 6. a 7. ročník, Člověk a společnost

Občan, občanská společnost a stát

- Listina základních práv a svobod – 8. a 9. ročník, Člověk a společnost

Formy participace občanů v politickém životě

- volební systémy, obec – základní jednotka samosprávy státu – 6. a 7. ročník, Člověk a společnost

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

- demokracie jako protiváha diktatury a anarchie – 9. ročník, Český jazyk a literatura
- základní kategorie fungování demokracie, lidská solidarita – 6. ročník, Člověk a společnost

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

- život, zvyky a tradice v Evropě, ve světě – 8. a 9. ročník, Člověk a společnost
- společné dějiny – 5. ročník, Člověk a jeho svět
- artefakty mající vztah k Evropě a světu, šíření uměleckých vzorů, globalizace umění, kultury – 8. a 9. ročník, Estetická výchova

Objevujeme Evropu a svět

- vztah Evropy a světa, globální problémy – 6. a 7. ročník, Člověk a společnost

Jsme Evropané

- evropská integrace, čtyři svobody a jejich význam – 8. a 9. ročník, Člověk a společnost

Multikulturní výchova

Kulturní diference

- základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice – 8. a 9. ročník, Člověk a společnost

Lidské vztahy

- tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého: 1. – 3. ročník, Kultura ducha a těla
- rasismus, diskriminace, předsudky ve společnosti – 6. a 7. ročník, Člověk a společnost

Etnický původ

- rovnocennost etnických skupin, kořeny civilizací, osobní a společenská identita – 6. a 7. ročník, Člověk a společnost
- etnická kultura – 4. a 5. ročník, Kultura ducha a těla

Multikulturalita

- kulturní diference jako obohacující prvek – 6. a 7. ročník, Člověk a společnost
- multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti, multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování – 8. a 9. ročník, Člověk a společnost
- odlišnosti ve výtvarném projevu různých kultur – 7. a 8. ročník, Estetická výchova
- princip sociálního smíru a solidarity – postavení menšin, jejich rovnocennost – 8. a 9. ročník, Člověk a společnost

Environmentální výchova

Ekosystém

- les, louka, step: 1. – 3. ročník, Člověk a jeho svět

- vodní zdroje, les, tropické deštné pralesy lidská sídla – 7. ročník, Svět přírody

Základní podmínky života

- základní podmínky života, ochrana biologických druhů – 4. a 5. ročník, Člověk a jeho svět
- podmínky života – 7. ročník Svět přírody

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- nutnost ochrany vod, zdroje znečištění, chemie jako pomocník i nebezpečí, průmyslová hnojiva, pesticidy, fungicidy, ekologické zemědělství – 8. a 9. ročník, Svět přírody
- projevy lidské činnosti v minulosti, nyní, v budoucnu, vliv jednotlivých složek socioekonomické sféry na životní prostředí, trvale udržitelný rozvoj jako společenský program – 8. a 9. ročník, Člověk a společnost a Matematicko-fyzikální základ

Vztah člověka k prostředí

- příroda a kultura obce a její ochrana: 1. – 3. ročník, Člověk a jeho svět

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – 4. a 5. ročník, Český jazyk a literatura
- pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavních prvků od informativních a společensky významných, hodnotící prvky ve sdělení, hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, chápání podstaty mediálního sdělení, identifikování orientačních prvků v textu – 8. a 9. ročník, Český jazyk a literatura

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce: 1. – 3. ročník, Kultura ducha a těla
- různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi faktickým a fiktivním obsahem, hlavní rysy reprezentativnosti, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, identifikace společensky významných hodnot v textu, identifikace zjednodušených mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků – 8. a 9. ročník, Český jazyk a literatura
- používání výtvarných prvků v médiích, výtvarný aspekt mediálních sdělení – 8. a 9. ročník, Estetická výchova

Stavba mediálních sdělení

- příklady pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení, principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy, příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení – 8. a 9. ročník, předmět Český jazyk a literatura

Vnímání autora mediálních sdělení

- identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení, výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření/zastření názoru a postoje, výběr a kombinace slov z hlediska záměru a hodnotového významu – 8. a 9. ročník, Český jazyk a literatura

Fungování a vliv médií ve společnosti

- organizace a postavení médií ve společnosti, faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování, způsoby financování médií, vliv médií na každodenní život, vliv médií na uspořádání dne a rejstřík konverzačních témat, role médií v politickém životě, vliv médií na kulturu, role médií v politických změnách – 8. a 9. ročník, Český jazyk a literatura

Tvorba mediálního sdělení

- uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu vhodných sdělení, tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, technologické možnosti a jejich omezení – 8. a 9. ročník, Český jazyk a literatura
- prezentace vizuálně obrazných vyjádření – 8. a 9. ročník, Estetická výchova

Práce v realizačním týmu

- redakce školního časopisu, utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu, stanovení cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů, faktory ovlivňující práci v týmu, pravidelnost mediální produkce – 8. a 9. ročník, Český jazyk a literatura

Distanční vzdělávání

Distanční vzdělávání je stanoveno zákonem č. 349/2020, který novelizoval zákon 561/2004 Sb. Školský zákon. Distanční vzdělávání je školou povinně zavedeno, pokud v dané třídě není možná osobní přítomnost více než 50 % žáků. Žákům je uložena povinnost se tímto způsobem vzdělávat. Škola dle personálních podmínek bude hledat cestu studijní podpory žákům i při nižším počtu nepřítomných žáků než 50% dané třídy v karanténě či izolaci. Výuka může být smíšenou formou (část žáků navštěvuje školu prezenčně) či plně distanční. Formy výuky jsou synchronní – žáci v daném čase jsou propojeni s pedagogem ve stejném virtuálním místě a asynchronní – žáci pracují

vlastním tempem samostatně či ve skupinách. Kontakt mezi vyučujícím a žákem je realizován s využitím elektronických prostředků (internet, videokonference, videonávody atd.). Ve všech okamžicích je důležité mít na paměti, že distanční vzdělávání je zatěžující jak pro žáky a zákonné zástupce, tak pro pedagogy. Proto je důležité, abychom zajistili prostřednictvím pedagogů individuální konzultaci žákům a komunikaci se zákonnými zástupci s možností zpětné vazby. Vyučující umožňují podpůrné vzdělávací služby, sdílejí materiály a zadání úkolů pro zpravidla samostatně studující žáky nebo žáky studující s podporou zákonných zástupců. V průběhu distančního vzdělávání není zařazována výuka volitelných a profilových předmětů a u některých předmětů, jako například Kultura ducha a těla, Tělesná výchova, Člověk a svět práce, oborů předmětu Člověk a jeho svět, jsou žákům nabízeny pouze dobrovolné aktivity dle jejich zájmu. V závislosti na délce distančního vzdělávání může dojít k redukci učiva při naplňování některých očekávaných výstupů nebo k jejich úplnému vypuštění, ale to vždy po důkladném promyšlení učitelem a po diskusi s kolegy tak, aby nedošlo k porušení principu kontinuity vzdělávacího procesu, kdy se často jedná o spirálovité a postupné osvojování jednotlivých dovedností a znalostí.

Přípravné období na případné zařazení distančního vzdělávání

- všichni žáci 1. – 9. ročníku mají zaveden školní e-mail ve tvaru `prijmeni.jmeno@juniorlondynska.cz`,
- v září na první třídní schůzce jsou sděleny informace zákonným zástupcům, jak se bude postupovat v období distančního vzdělávání v rámci jednotlivých ročníků, je stanoven seznam pomůcek, materiálů a učebnic pro distanční vzdělávání,
- v září během třídnické hodiny 3. – 9. ročníku jsou sděleny informace žákům, jak se bude postupovat v období distančního vzdělávání v rámci jednotlivých ročníků, jsou zjištěny telefonické kontakty na žáky,
- je upraven předmět Člověk a jeho svět obor ICT od 4. ročníku tak, aby žáci zvládali pracovat v prostředí Google (Kalendář, Učebna atd.),
- učitelé budou průběžně do standardní výuky ještě více zařazovat činnosti podporující rozvoj pracovních kompetencí, kompetencí k učení a rozvoj dovedností sebehodnocení,
- proběhne školení pro pedagogy, jak pracovat s prostředím Učebna a dalšími prostředími, které je vhodné využívat v rámci distančního či smíšeného vzdělávání.

Přepnutí do režimu distančního vzdělávání

- v den vyhlášení si přítomní žáci berou ze školy domů (pokud to lze) všechny stanovené pomůcky, materiály a učebnice (pomoc mladším dětem zajistí jejich zákonní zástupci),

- v den vyhlášení si pedagogové ze školy domů berou všechny důležité materiály a potřebné technické vybavení,
- nepřítomní žáci (jejich zákonní zástupci) a vyučující se osobně domlouvají, jakým způsobem se k potřebným pomůckám co nejdříve dostanou,
- třídní učitelé zjišťují stav aktuálního technického vybavení rodin a možnost připojení k internetu. Škola nabízí možnost zapůjčení školních počítačů/tabletů vybavených mikrofonom, reproduktory a kamerou.

Průběh distančního vzdělávání

- způsob zadávání úkolů, jejich základní objem a způsob komunikace je jednotný pro daný ročník,
- možnost tisku materiálů ve škole – stanoven režim objednávání a vyzvedávání materiálů,
- vyučující 1. – 9. ročníku vytvářejí rozvrh videohovorů – pravidelně bude zařazovaný den bez videohovorů, aby žáci, měli možnost dokončit práci, kterou doposud nesplnili, nebo práci, kterou je nutné opravit,
- je stanoven čas, kdy musí být v rámci distančního vzdělávání k dispozici žák i vyučující,
- použití internetové platformy Google – práce zadávány přes školní email (1. - 3. ročník) a Učebna (4. - 9. ročník), kde u 4. ročníku bude záležet na období, kdy bude distanční vzdělávání vyhlášeno a na zvládnutí nových dovedností v oboru ICT žáky,
- zákonní zástupci mají přístup do žakovských emailů i do Učebny (jak na to se dozví na online schůzce, která proběhne nejpozději třetí den od vyhlášení distanční výuky). K tomu v rámci prostředí Učebna slouží funkce „Opatrovníka“, je standardně nabízena zákonným zástupcům i v době běžné výuky,
- v 1. - 3. ročníku mají výukové videohovory přibližně 90 minut denně, používají se videonávody, audiočtení na pokračování, úkoly se zadávají na týden od úterý do pondělí, předpokládá se podpora zákonných zástupců,
- organizace videohovorů probíhá tak, aby žáci 4. – 5. ročníku neměli za sebou více jak 2 videohovory a žáci 6. – 9. ročníku 3 videohovory,
- vyučující poskytuje žákovi pravidelnou zpětnou vazbu,
- pedagogové nabízejí možnost procvičování v rámci individuálních konzultací,
- v případě dlouhodobého uzavření škol, proběhnou následně další online schůzky se zákonnými zástupci.

Práva a povinnosti žáka (zákonných zástupců žáka)

- zákonný zástupce zajistí pro žáka vhodné pracovní podmínky pro plnění povinností v rámci distančního vzdělávání – nerušené prostředí, dostatečný čas jak pro komunikaci s vyučujícím, tak pro plnění následných úkolů, vhodný prostor,
- nutností je mít potřebné technické vybavení a přístup na dostatečně rychlý internet. Případně je možné využít zapůjčení školního technického vybavení – (počítačů/tabletů vybavených mikrofonem, reproduktory a kamerou), v tomto případě je nutno kontaktovat vedení školy,
- žák nebo zákonný zástupce v případě technických potíží okamžitě kontaktuje školu,
- žák musí mít k dispozici učebnice, sešity a další pracovní pomůcky (např. rýsovací, výtvarné a psací potřeby), se kterými běžně při výuce pracuje, a které si ze školy bere domů v den vyhlášení přechodu na distanční vzdělávání, pokud je přítomen, nebo bez zbytečného odkladu v následujících dnech,
- zásadní je vzájemná pravidelná komunikace mezi vyučujícím a rodinou, aby mohl vyučující individuálně přistupovat k žákovi z hlediska vzdělávacích podmínek pro zajištění distanční výuky,
- žák nebo zákonný zástupce je povinen zaslat včasnou omluvu z videohovorů a z nemožnosti plnit zadané úkoly s uvedením důvodu, který brání žákovi přechodně plnit jeho povinnosti,
- žák se aktivně účastní distančního vzdělávání – každodenní sledování e-mailů Učebny, plnění zadání a účastní se videohovorů,
- je důležitá pravidelná kontrola účasti žáka na distančním vzdělávání ze strany pedagoga a případně pokud je to možné zákonného zástupce,
- vyučující zajistí možnost konzultací žáka/zákonného zástupce v určeném čase,
- žák plní úkoly, pokud možno samostatně, tj. nenechává si úkoly vypracovat zákonnými zástupci, spolužáky apod.,
- žák využívá nabídky na další procvičování, které mu vyučující nabízí,
- žák má právo vyjádřit slušnou formou vyučujícímu zpětnou vazbu k zadávaným úkolům a jeho komentářům,
- žáci, resp. zákonní zástupci mají právo i v rámci smíšené či distanční výuky využívat služeb školního poradenského pracoviště a na naplnění podpůrných opatření stanovených v jednotlivých doporučeních,

- žák povinně reaguje na komentáře v prostředí Učebna vyučujícího obsahující výzvy k dokončení, opravě, doplnění či vypracování práce,
- v případě, že žák nepracuje v nastaveném režimu a nereaguje na e-maily, je kontaktován telefonem; pokud ani v takovém případě nedojde k nápravě, je kontaktován zákonný zástupce.

Způsob a pravidla hodnocení žáků

Při výuce distančním způsobem je poskytování kvalitní zpětné vazby nepostradatelné, aby docházelo k posilování motivace žáků a ukazovalo cestu k dosažení pokroku žáka v procesu učení. V rámci této formy výuky převládá formativní hodnocení nad sumativním a je systematicky využíván i proces sebehodnocení žáků a práce s chybou, jako přirozeného procesu učení.

Podstatou formativního hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu tak, aby byl co nejvíce motivován k dalšímu kroku v procesu učení, a tak došlo k využití jeho potenciálu v daném předmětu, resp. oboru. Jako jednou z forem zpětné vazby může být použito bodové nebo procentuální hodnocení, které je součástí prostředí Učebna s využitím komentářů typu „Je dobře, že jsi zvládl danou úroveň a nyní se pokus vyřešit další zadání, v tom Ti může pomoci...“ Dále hodnotíme systém práce – přístup a činnost žáka při jednotlivých synchronních či asynchronních aktivitách v rámci distančního vzdělávání. Zda se mu podařilo nastavit proces učení tak, že odevzdává zadanou práci včas, nebo až po upozornění pedagoga, či se často stává, že danou práci neodevzdá. V tom případě se škola pokusí o intervenci tak, aby došlo k podpoře žáka v procesu plánování učení.

Výstup z distančního vzdělávání

- využití pracovních listů a dalších materiálů a přehledů,
- zásadní výsledky/pracovní listy/testy z Učebny je vhodné vytisknout a následně při práci s portfoliem v době prezenční výuky založit.

Využití způsobu práce a komunikace z distančního vzdělávání v rámci běžného provozu školy

- ročníkové schůzky pedagogů online,
- schůzky se zákonnými zástupci před zotavovacími pobyty ve zdravotně příznivém prostředí či zahraničními výjezdy online,
- zadávání dlouhodobých domácích úkolů, projektových úkolů pro nemocné, resp. nepřítomné žáky přes prostředí Učebna nebo školní email,
- využití výukových videí a dalších podpůrných studijních materiálů,
- třídní schůzky online,

- tripartity online – v odůvodněných případech – pokud je osobní účast z určitých důvodů nemožná,
- konzultace online – v odůvodněných případech – pokud je osobní účast z určitých důvodů nemožná,
- zařazování využití prostředí jako například „Umíme to“,
- plánování písemných prací/testů v prostředí Učebna, resp. Kalendáře Google.

Školní učební plán

1. stupeň

Vyučované předměty	Zahrnuté vzdělávací obory	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Z toho disponibilní	Celkem	Součet za oblasti
Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	9	8	8	7	6	5	38	49
	Etická výchova	0	0	0	0	0	0	0 ²	
Anglický jazyk	Anglický jazyk	0	0	3	3 + 1	3 + 1	2	11	
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	0	0	0	4	4	0	8	
Člověk a jeho svět	Matematika a její aplikace	5	5	4	0	0	2	14	37
	Člověk a jeho svět	1	2	3	3	4	2	13	
	Informatika	0	0	0	1	1	0	2	
	Etická výchova	0	0	0	0	0	0	0 ²	
Kultura ducha a těla	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	0	5	29
	Hudební výchova	1	2	1	1	1	0	6	
	Výtvarná výchova	1	1	2	1	1	0	6	
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10	
	Dramatická výchova	0	1	1	0	0	2	2	
	Etická výchova	0	0	0	0	0	0	0 ²	
Volitelný předmět z vázané nabídky	Volitelný předmět	0	0	0	1	2	3	3	3
Celkem		20	22	25	25	26	16	118	118

² Doplnující vzdělávací obor Etická výchova je realizován na 1. i 2. stupni v souvislosti s očekávanými výstupy vzdělávacích oborů integrovaných do stejného vyučovacího předmětu a nemá vyhrazenou zvláštní časovou dotaci obdobně jako průřezová témata. Naším cílem je, aby etická výchova prostupovala celým obsahem vzdělávání žáků. Rozdělení očekávaných výstupů doplnujícího vzdělávacího oboru Etická výchova do různých vyučovacích předmětů umožňuje akcentovat etické aspekty jako součást chování v různých souvislostech.

2. stupeň

Vyučované předměty	Zahrnuté obory	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Z toho disponibilní	Celkem	Součet za oblasti
Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	1	16	38
	Etická výchova	0	0	0	0	0	0 ²	
Anglický jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	4	1	13	
Španělský jazyk Německý jazyk	Další cizí jazyk	0	3	3	3	3	9	
Matematicko-fyzikální základ	Matematika a její aplikace	4	4	4	3	0	15	21
	Fyzika	1	1	2	2	0	6	
Svět přírody	Chemie	0	0	2	1	0	3	12
	Zeměpis	1	1	0	0	0	2	
	Přírodopis	3	1	1	1	1	6	
	Výchova ke zdraví	0	0	0	1	0	1	
Informatika	Informatika	1	1	1	1	0	4	4
Člověk a společnost	Výchova k občanství	1	1	1	1	1	4	17
	Dějepis	2	2	2	2	1	8	
	Zeměpis	1	2	1	1	1	5	
	Etická výchova	0	0	0	0	0	0 ²	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	4	4
Estetická výchova	Hudební výchova	3	3	2	2	1	10	20
	Výtvarná výchova							
Tělesná výchova	Tělesná výchova Výchova ke zdraví	3	2	3	2	1	10	
Profilové předměty	Profilové předměty stud. zájmu	0	0	0	2	2	2	6
Volitelný předmět z vázané nabídky	Volitelný předmět	2	1	1	0	4	4	
Celkem		30	30	31	31	18	122	122

Učební osnovy

Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura a vybraných očekávaných výstupů doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Dále jeho obsahem jsou související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení, protože přímo rozvíjí způsobilosti, které jsou důležité pro vzdělávání ve všech dalších vzdělávacích oborech. Je syntézou složky stylistické (zaměřené komunikačně), gramatické (resp. jazykovědné) a literární (teoretické i historické). Uvedené složky jsou v jednotlivých ročnících zastoupeny rovnoměrně a žáci se s nimi seznamují ve vzájemných vazbách.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Tam, kde je to vhodné, jsou žáci děleni do skupin. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých i dlouhodobých projektů, při nichž dochází k propojování žáků různých ročníků. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s mediálním materiálem, mimočítanková četba. Důraz je kladen na rozvoj funkční gramotnosti. To znamená, že našim cílem je, aby žáci osvojené vědomosti a dovednosti používali v praxi.

1. stupeň

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazykové i literární dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, využívají při čerpání poznatků ve všech dalších oblastech vzdělávání. Na 1. stupni je našim prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Snažíme se proto tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacováním jejich slovní zásoby a seznamováním se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu k poznávání struktury jazyka a rozvíjení komunikačních dovedností, na jejichž rozvoj klademe velký důraz. Žáci se učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Verbální i neverbální komunikace je rozvíjena i prostřednictvím metod dramatické výchovy, která je v učebním plánu zahrnuta jako doplňující vzdělávací obor předmětu Kultura ducha a těla, ale její postupy i očekávané výstupy často korespondují s cíli předmětu Český jazyk a literatura.

Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých i střednědobých projektů, při nichž dochází k propojování žáků různých ročníků. Dalšími způsoby naplňování cílů předmětu jsou například návštěvy knihoven a muzeí, besedy se spisovateli a ilustrátory, práce s texty na internetu, práce s počítačovými výukovými programy atd.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je v 1. ročníku dotován devíti hodinami, ve 2. a 3. ročníku osmi hodinami, ve 4. ročníku sedmi hodinami a 5. ročníku šesti hodinami.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou integrovány následující **tematické okruhy průřezových témat**:

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení schopností zapamatování

Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě, cvičení dovednosti řešení problémů

Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly

Sociální rozvoj

Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální

Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, respektování, empatie

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura na 1. stupni rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebných ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

Kompetence k řešení problémů

- Samostatné odvozování pravidel, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- Hledání chyb v textu a odůvodňování správného řešení
- Kritické myšlení
- Porovnávání slov a stavby věty v českém a anglickém jazyce

Kompetence komunikativní

- Správné a přesné formulování obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- Vytváření příležitostí k porozumění probíraných literárních textů
- Rozšiřování slovní zásoby žáků pomocí literárního i gramatického učiva
- Rozvoj a upevňování správné, srozumitelné stavby větných celků k vyprávění

Kompetence sociální a personální

- Diskuse v malých skupinách i v rámci celé třídy
- Žádost o pomoc, nabídka pomoci

Kompetence občanské

- Seznamování se slovesným dědictvím a jeho významem
- Podpora potřeby literárního projevu, recitace, četby

Kompetence pracovní

- Dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- Aktivní příprava a udržování učebního prostoru

Kompetence digitální

- Získávání, vyhledávání a kritické posuzování informací a digitálního obsahu (tvorba referátů a projektů, práce s více zdroji, citování)
- Etické jednání při spolupráci, komunikaci a při sdílení informací v digitálním prostředí

2. stupeň

Na 2. stupni je hlavním cílem rozvoj jednoznačného, kultivovaného a srozumitelného psaného i mluveného vyjadřování, a to včetně osvojování nástrojů komunikace neverbální. Výuka taktéž směřuje k vývoji logického myšlení, prohlubování obecných intelektových dovedností a aplikací různých myšlenkových operací.

Literární výchova je koncipována jako sled výstupů historicko-teoretických s důrazem na osvojení hlavních znaků každého uměleckého období a většiny literárních směrů. Spirálové řazení výstupů v období 6. – 7. a 8. – 9. ročníku vede k tomu, že osvojené dovednosti a znalosti získané v nižších ročnících jsou na vyšší úrovni aplikovány v ročnících následujících (např. osvojení znaků jednotlivých básnických i prozaických žánrů, posléze postižení jejich proměny v dobovém kontextu).

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vyváženě zahrnuje práci s textem produkční i reprodukční, resp. interpretační. Nedílnou součástí produkce textů je tvorba pro školní časopis Hodiny.

Významnou součástí vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura představují otázky etiky komunikace jako nejsrozumitelnějšího a nejlépe identifikovatelného projevu vztahu k druhým lidem i sobě samému.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je v 6. až 9. ročníku dotován čtyřmi hodinami týdně a je tak naplněna časová dotace stanovená rámcovým učebním plánem.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou na 2. stupni integrovány následující **tematické okruhy průřezových témat:**

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivosti v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj

Komunikace – komunikace v různých situacích, efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace, pravda, lež a předstírání v komunikaci

Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci

Výchova demokratického občana

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavních prvků od informativních a společensky významných, hodnotících prvky ve sdělení, hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, chápání podstaty mediálního sdělení, identifikování orientačních prvků v textu

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi faktickým a fiktivním obsahem, hlavní rysy reprezentativnosti, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, identifikace společensky významných hodnot v textu, identifikace zjednodušených mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků

Stavba mediálních sdělení – příklady pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení, principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy, zezábavňující principy, příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení

Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení, výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření/zastření názoru a postoje, výběr a kombinace slov z hlediska záměru a hodnotového významu

Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti, faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování, způsoby financování médií, vliv médií na každodenní život, vliv médií na uspořádání dne a rejstřík konverzačních témat, role médií v politickém životě, vliv médií na kulturu, role médií v politických změnách

Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu vhodných sdělení, tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, technologické možnosti a jejich omezení

Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu, stanovení cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů, faktory ovlivňující práci v týmu, pravidelnost mediální produkce

Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura na 2. stupni rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Výběr a využití vhodných způsobů, metod a strategií pro efektivní učení, plánování a řízení vlastního učení
- Vyhledávání a třídění informací
- Operace s obecně užívanými termíny, znaky, symboly
- Budování pozitivního vztahu k učení

Kompetence k řešení problémů

- Rozpoznání a pochopení problému
- Vyhledávání informací vhodných k řešení problému
- Kritické myšlení
- Konstruktivistické postupy

Kompetence komunikativní

- Formulování a vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu

- Vyjadřování výstižně, souvislé a kultivované v písemném i ústním projevu
- Naslouchání druhým, vhodná reakce, zapojení do diskuse, obhajoba názoru
- Porozumění různým typům textů a záznamů
- Využití informačních a komunikačních prostředků a technologií

Kompetence sociální a personální

- Účinná spolupráce ve skupině
- Zapojení do diskuse, debaty, efektivní spolupráce při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

- Respekt k přesvědčení druhých
- Respekt k tradicím a ochrana kulturního a historického dědictví

Kompetence pracovní

- Využití znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

- Chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamování se s novými technologiemi, kritické hodnocení jejich přínosů a reflektování rizik jejich využívání (provázanost s literárním žánrem sci-fi)
- Volba postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování informací, spravování a posuzování dat (dílní práce, projekty, práce s více zdroji)

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	<ul style="list-style-type: none"> písmena abecedy (rozpoznávání velkých a malých tiskacích písmen) technika čtení slov, jednoduchých vět a textů, znalost orientačních prvků v textu 	1. – 2.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.	- četba první čítanky
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	<ul style="list-style-type: none"> správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku 	1. – 2.		
odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty.	<ul style="list-style-type: none"> velká písmena na počátku věty 	1. – 2.		
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	<ul style="list-style-type: none"> čtení jako zdroj informací, vyhledávací čtení plynulé čtení s porozuměním jednoduchých naučných textů (dětské encyklopedie) 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování.	
porozumí písemným pokynům přiměřené složitosti.	<ul style="list-style-type: none"> čtení s porozuměním 	1. – 3.		- zadání slovních úloh, - učební texty
porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti.	<ul style="list-style-type: none"> zdvořilé naslouchání (vyjádření kontaktu s partnerem) pozorné, soustředěné, aktivní naslouchání (reakce otázkami) 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – cvičení pozorování, empatického a aktivního naslouchání.	
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	<ul style="list-style-type: none"> oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, respektování, empatie.	
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	<ul style="list-style-type: none"> správná výslovnost hlásek a slov tvoření hlasu, rozvoj znělého hlasu 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly.	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	<ul style="list-style-type: none"> dýchání při hovoru přiměřené tempo řeči 	1. – 3.		
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	<ul style="list-style-type: none"> hlasitost projevu, změna tempa řeči mimika, gesta 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků.	

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	<ul style="list-style-type: none"> souvislý jazykový projev jednoduchá osnova vyprávění 	1. – 3.		
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena.	<ul style="list-style-type: none"> úhledný, čitelný a přehledný písemný projev automatizace psacího pohybu 	1. – 3.		
kontroluje vlastní písemný projev.	<ul style="list-style-type: none"> návyky spojené s kontrolou a opravou vlastní práce 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti řešení problémů.	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	<ul style="list-style-type: none"> souvislé a srozumitelné písemné sdělení formální úprava textu 	1. – 3.		
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vytvoří podle nich jednoduchý příběh.	<ul style="list-style-type: none"> vypravování podle obrázků, jednoduchá osnova příběhu spojování obsahu textu s ilustrací 	1. – 3.		
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova.	<ul style="list-style-type: none"> vztah hlásky a písmena výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin 	1. – 3.		- spodoba znělosti 2. ročník
člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	<ul style="list-style-type: none"> sluchové rozlišení hlásek (analýza a syntéza) souhlásky a samohlásky, dvojhásky 	1. – 3.		
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená.	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba, slova a pojmy, význam slov 	1. – 3.		
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	<ul style="list-style-type: none"> věty oznamovací, rozkazovací, tázací, přací intonace, přízvuk 	1. – 3.		
odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách v českých domácích slovech.	<ul style="list-style-type: none"> tvrdé a měkké souhlásky 	1. – 3.		
odůvodňuje a píše správně slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev.	<ul style="list-style-type: none"> pravidla pro správné psaní dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě 	1. – 3.		
odůvodňuje a píše správně slova s ú/ů.	<ul style="list-style-type: none"> pravidla pro správné psaní ú/ů v českých domácích slovech 	1. – 3.		

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
odůvodňuje a píše správně velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	<ul style="list-style-type: none"> základní pravidla pro psaní velkých písmen uvnitř věty 	1. – 3.		
čte ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	<ul style="list-style-type: none"> poslech literárních textů technika čtení 	1. – 3.		
přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	<ul style="list-style-type: none"> recitace přednes vhodných literárních textů 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – cvičení schopností zapamatování.	
vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	<ul style="list-style-type: none"> zážitkové čtení a naslouchání, volné vyjádření 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě.	- vhodné propojení s Kulturou ducha a těla
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších.	<ul style="list-style-type: none"> rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka 	1. – 3.		
odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	<ul style="list-style-type: none"> typické znaky pohádky 	1. – 3.		
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	<ul style="list-style-type: none"> volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu dramatizace dokončování a přetváření textu 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.	
vyhledává v textu slova příbuzná.	<ul style="list-style-type: none"> zásady příbuznosti slov vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná 	3.		
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.	<ul style="list-style-type: none"> třídění slov podle významu 	2. – 3.		
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	<ul style="list-style-type: none"> základní seznámení se slovními druhy 	2. – 3.		
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	<ul style="list-style-type: none"> tvarosloví – tvary slov ohebné slovní druhy 	2. – 3.		
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	<ul style="list-style-type: none"> věta a souvětí spojky a jejich funkce, spojovací výrazy 	2. – 3.		
rozlišuje ve slově kořen.	<ul style="list-style-type: none"> kořen slova různé tvary téhož slova příbuzná slova 	3.		
rozlišuje ve slově část příponovou, předponovou.	<ul style="list-style-type: none"> přípony, předpony 	3.		

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech.	<ul style="list-style-type: none"> • obojetné souhlásky • vyjmenovaná slova 	2. – 3.		- opakování příbuzných slov
<i>komunikuje prostřednictvím digitálních technologií</i>	<ul style="list-style-type: none"> • e-mail (orientace ve složkách – doručená, odeslaná, spam, odpověď na e-mail, tisk e-mailu, vyhledávání e-mailů) 	3.		DK – ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Etická výchova	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
oslovuje spolužáky křestními jmény.	<ul style="list-style-type: none"> • křestní jména a příjmení, tykání a vykání 	1. – 3.		
používá vhodných forem pozdravu, poděkování a omluvy.	<ul style="list-style-type: none"> • pozdrav, poděkování a omluva v různých komunikačních situacích 	1. – 3.		
dodržuje jednoduchá pravidla komunikace ve třídě.	<ul style="list-style-type: none"> • základní komunikační pravidla 	1. – 3.		
naslouchá partnerovi při komunikaci.	<ul style="list-style-type: none"> • role při komunikaci 	1. – 3.		

Český jazyk a literatura

Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	<ul style="list-style-type: none"> uvědomělé plynulé čtení uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků tiché čtení s porozuměním práce s textem (posouzení pravdivosti, resp. nepravdivosti daného tvrzení, vyhledání odpovědi na zadanou otázku, vybrání vhodného nadpisu, vystihnutí hlavní myšlenky, posouzení zda určená informace vyplývá nebo nevyplývá z textu...) 	4. – 5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.	- hodnotit na konci 4. ročníku.
rozdělí podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	<ul style="list-style-type: none"> orientace v textu klíčová slova v textu výtah důležitých nebo požadovaných informací z textu podstatné x nepodstatné informace pro význam (vyznění) daného textu 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.	
sestaví osnovu vyprávění a posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	<ul style="list-style-type: none"> vnímání podrobností ve sdělení a posuzování jejich významu v celku posouzení úplnosti x neúplnosti daného slohového útvaru 	4.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.	
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	<ul style="list-style-type: none"> sestavení příběhu nebo sdělení z daných vět na základě časové nebo příčinné souvislosti 	5.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.	- slohové útvary, přímá řeč.
reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	<ul style="list-style-type: none"> vystižení jádra sdělení a jeho reprodukce 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – cvičení schopností zapamatování.	- zařadit v obou ročnících.

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
<i>vede správně dialog.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla dialogu • porovnávání názorů, tolerance • řešení konfliktních situací 	4.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální. Multikulturní výchova, lidské vztahy – tolerantní vztahy a rozvoj spolupráce.	
<i>vede správně dialog.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • monolog, dialog • změna dialogu na vzkaz 	5.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální.	
vede správně telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	<ul style="list-style-type: none"> • telefonování 	4.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – řeč zvuků a slov, dovednosti pro verbální sdělování.	
<i>rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • reklama a její účel • výběr ukázek, které výrazně ovlivňují rozhodování člověka 	4.	Mediální výchova, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.	- příklady manipulativní reklamy
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba reklamy 	5.	Mediální výchova, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.	- příklady manipulativní reklamy
<i>volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřování závislé na komunikační situaci 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální.	- zařadit v obou ročnících.
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	<ul style="list-style-type: none"> • spisovná a nespisovná výslovnost 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly.	- v 5. ročníku důsledně řešit spisovnou stránku jazyka.
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	<ul style="list-style-type: none"> • adresa, blahopřání, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, vyprávění 	5.	Osobnostní a sociální výchova, kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.	

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
na základě osnovy vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti.	<ul style="list-style-type: none"> práce s osnovou 	5.	Osobnostní a sociální výchova, kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.	- do daného textu zařadí zadané doplnění na vhodné místo
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	<ul style="list-style-type: none"> slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma 	4.		- slova podobného významu, - vhodné nahrazení slov v textu
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	<ul style="list-style-type: none"> slovní druhy a jejich třídění podstatná jména (pád, číslo, rod, vzor) slovesa (osoba, číslo, způsob, čas) tvary slov 	4.		- u zájmen nezapomenout na skloňování zájmena "já"
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	<ul style="list-style-type: none"> přídavná jména (měkká, tvrdá a přivlastňovací) 	5.		- včetně procvičování "pražský"/"pražští"
rozlišuje ve slově kořen, předponovou a příponovou část a koncovku.	<ul style="list-style-type: none"> koncovky ohebných slov skupiny bě/bje, vě/vje a pě zdvojené souhlásky 	4.		- přičestí minulé, "okna se otvírala"
rozlišuje ve slově kořen, předponovou a příponovou část a koncovku.	<ul style="list-style-type: none"> předpona s, z a vz 	5.		
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	<ul style="list-style-type: none"> spisovné a nespisovné tvary slov 	5.		- nahrazení nespisovných tvarů spisovnými
vyhledává základní skladební dvojici.	<ul style="list-style-type: none"> základní větné členy – podmět a přísudek (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) přičestí minulé 	4. – 5.		
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	<ul style="list-style-type: none"> stavba věty věta jednoduchá, souvětí 	4.		

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	<ul style="list-style-type: none"> • spojovací výrazy 	4.		- nahrazení spojovacího výrazu ve větě se zachováním původního smyslu
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	<ul style="list-style-type: none"> • smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí 	5.		- s důrazem na správné užití spojek
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná 	4.		
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	<ul style="list-style-type: none"> • zážitkové čtení 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě.	
volně reprodukuje text podle svých schopností.	<ul style="list-style-type: none"> • volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu • tvorba vlastního textu • dramatizace • vlastní výtvarný doprovod • referát 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.	- hodnocení projevu spolužáka
tvorí vlastní literární text na dané téma.	<ul style="list-style-type: none"> • tvořivé činnosti s literárním textem 	5.	Osobnostní a sociální výchova, kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.	
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	<ul style="list-style-type: none"> • druhy a žánry dětské literatury • literatura umělecká a věcná • literatura v proměnách času • lidová slovesnost 	4. – 5.		- poezie, próza, pověst, bajka, pohádka, komiks, naučný text, návod k použití
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	<ul style="list-style-type: none"> • literární pojmy 	4. – 5.		- rým, verš, sloka, divadelní hra
označuje základ věty v neúplné základní skladební dvojici.	<ul style="list-style-type: none"> • neúplná základní skladební dvojice 	5.		
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	<ul style="list-style-type: none"> • shoda přísudku s podmětem 	5.		- čárky ve větě (oslovení, několikanásobný větný člen)
<i>zpracuje textovou informaci pomocí digitálních technologií</i>	<ul style="list-style-type: none"> • základní typografická pravidla • práce s odstavci • nadpisy, velikost písma 	5.		<i>DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby</i>

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Etická výchova	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
<i>reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace.</i>	<ul style="list-style-type: none"> postoj těla, mimika, gesta, oční kontakt, podání ruky 	4. – 5.		<ul style="list-style-type: none"> Hodnocení výstupů etické výchovy se může začlenit do úvodu na vysvědčení.
<i>eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace.</i>	<ul style="list-style-type: none"> slovník komunikace 	4. – 5.		
<i>vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích.</i>	<ul style="list-style-type: none"> komunikace o někom jiném 	4. – 5.		
<i>zvládá položit vhodnou otázku.</i>	<ul style="list-style-type: none"> vhodné formulování otázky 	4. – 5.		

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele na základě četby a dosavadní znalosti literární teorie a historie.	<ul style="list-style-type: none"> literární druh a žánr, literární druhy (lyrika, epika, drama), poezie a próza, antický mýtus (báje), epos, řecké drama, Starý zákon, Nový zákon literární terminologie (rým, verš, sloka, personifikace, metafora) 	6.		- osvojení základní terminologie (lit. druh a žánr), obdobný výstup v období 8. – 9. roč. s rozlišováním typických představitelů lit. druhů a žánrů na základě prohloubené znalosti literární historie a teorie
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	<ul style="list-style-type: none"> vypravování, popis, zachycení dojmu z uměleckého díla textem i obrazem, formulace vlastního názoru 	6. – 7.		
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	<ul style="list-style-type: none"> vrstvy národního jazyka, spisovná a nespisovná čeština, český jazyk hovorový a obecný, nářeční a nadnářeční útvary, důraz na psací písmo při psané komunikaci 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, komunikace – komunikace v různých situacích, efektivní strategie.	- procvičování úhledného psacího písma při psané komunikaci, - dramaturgie, - vrstvy nár. jazyka prioritně v 7. ročníku
odlišuje spisovný a nespisovný projev.	<ul style="list-style-type: none"> vrstvy spisovné češtiny (čeština hovorová), vrstvy nespisovného jazyka (poloútvary národního jazyka – slang, profesní mluva, argot) 	6. – 7.		- prioritně v 7. ročníku
<i>v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.</i>	<ul style="list-style-type: none"> znaková podoba jazyka, složky verbální (slovní), tempo, melodičnost, hlasitost projevu, mimika, gesta a jejich účinek, osnova (koncept) mluveného projevu a její zákonitosti 	6. – 7.		- práce s hlasem
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	<ul style="list-style-type: none"> řízená diskuse, dialog, použití vhodných komunikačních prostředků vzhledem k záměru mluvčího a kom. situaci 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, kooperace a kompetice – rozvoj ind. dovedností pro kooperaci, rozvoj soc. dovedností pro kooperaci.	

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky.	<ul style="list-style-type: none"> klíčová slova, redukce obsahu textu, hlavní myšlenka textu, myšlenková mapa 	6. – 7.		
samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	<ul style="list-style-type: none"> referát, osnova referátu, struktura stati referátu 	6. – 7.		- v 8. a 9. roč. navazuje odborný referát, práce s autentickými texty
uspořádá v textu informace s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	<ul style="list-style-type: none"> vertikální a horizontální struktura textu, odstavec, kapitola 	6. – 7.		
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	<ul style="list-style-type: none"> produkce a reprodukce textu, rozvoj autorského stylu, správné užití jazykových prostředků vzhledem k záměru autora textu, vypravování, popis, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, líčení 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – cvičení pro rozvoj kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích.	- produkce primárně 6. roč., - reprodukce primárně 7. roč.
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	<ul style="list-style-type: none"> zvuková stránka jazyka, výslovnost, intonace projevu, přízvuk slovní, výslovnost běžně užívaných jmen cizího původu 	6. – 7.		
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště v ustálených slovních obrazech, úslovích a rčeních.	<ul style="list-style-type: none"> slova domácí a přejatá, význam slov, slovotvorný rozbor, zásady tvoření slov, způsoby obohacování sl. zásoby ustálená slovní spojení, obraty, úsloví, rčení, přísloví 	6. – 7.		- náhrada slov přejatých českými ekvivalenty
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	<ul style="list-style-type: none"> kodifikační příručky, orientace v příručkách, dostupnost jazykovědných publikací 	6. – 7.		- prioritně v 6. ročníku
správně třídí slovní druhy.	<ul style="list-style-type: none"> slovní druhy 	6. – 7.		

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
tvorí spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	<ul style="list-style-type: none"> skloňování jmenné, zájmené, složené, gramatické kategorie ohebných slovních druhů, druhy přídavných jmen, 	6. – 7.		
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	<ul style="list-style-type: none"> slovesné tvary, slovesný rod a vid 	6. – 7.		
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	<ul style="list-style-type: none"> uplatnění jednotlivých slovních druhů ve skladbě věty jednoduché 	6. – 7.		- funkce slovních druhů ve větě
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.	<ul style="list-style-type: none"> výběr vhodných jazykových prostředků pro vypravování, popis, charakteristiku, líčení, produkce projevů mluvených i psaných 	6. – 7.		
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.	<ul style="list-style-type: none"> práce s chybou gramatickou, lexikální i syntaktickou 	6. – 7.		
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché.	<ul style="list-style-type: none"> skladba věty jednoduché, větný člen, významový vztah mezi větnými členy, typy přísudků, rozvíjející větné členy, větný člen několikanásobný, graf věty jednoduché 	6. – 7.		- žák dokáže správně používat pojmosloví
používá správné tvary slov v písemném projevu	<ul style="list-style-type: none"> skloňování podstatných a přídavných jmen, tvary duálové 	6. – 7.		
v písemném projevu zvládá pravidla české skladby ve větě jednoduché i souvětí.	<ul style="list-style-type: none"> pravidla české skladby 	6. – 7.		
používá pravidla pro psaní správných koncovek v přísudku.	<ul style="list-style-type: none"> shoda přísudku s několikanásobným a všeobecným podmětem 	6. – 7.		
používá správné tvary slov v písemném projevu.	<ul style="list-style-type: none"> slovesné tvary dle slovesných tříd a vzorů 	6. – 7.		
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	<ul style="list-style-type: none"> útvary a poloútvary národního jazyka, vrstvy spisovné a nespisovné češtiny, nadnářečí 	6. – 7.		- pasivně, návaznost v 8. a 9. roč. aktivně - vrstvy nár. jazyka v uměleckém textu

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	<ul style="list-style-type: none"> vnímání, tvorba a reprodukce textu, reprodukce a interpretace (pravidla interpretace) 	6. – 7.		
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	<ul style="list-style-type: none"> tvorba textu, rozvoj autorského stylu, užití správné terminologie 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – cvičení pro rozvoj kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích.	- tvorba pro šk. časopis, - znaky literárního textu
uvádí základní literární směry české středověké literatury do počátku 15. století a jejich významné představitele.	<ul style="list-style-type: none"> staroslověnské písemnictví, latinsky a česky psaná literatura českých autorů 	6. – 7.		
uvádí základní literární směry české literatury od počátku 15. století do konce středověku.	<ul style="list-style-type: none"> literatura předhusitská a husitská, tvorba Jana Husa a jeho odkaz 	7.		- Chelčického kritika společnosti, - Jednota bratrská
uvádí základní literární směry světové literatury středověkého období a jejich významné představitele.	<ul style="list-style-type: none"> přehled významných literárních děl středověkého období 	7.		
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování.	<ul style="list-style-type: none"> drama jako literární druh (tragédie, komedie, činohra), prozaický text zpracovaný do dramatické nebo filmové podoby, termín „motiv“ 	6. – 7.		- zlatý fond československé/české kinematografie
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	<ul style="list-style-type: none"> tištěný a elektronický knihovní katalog, multimediální zdroje informací a jejich věrohodnost, psané a mluvené slovo, knihovna jako interaktivní kulturní centrum 	6. – 7.		
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele období od poloviny 15. století do druhé poloviny 18. století.	<ul style="list-style-type: none"> renesance a humanismus v Čechách a ve světě, shakespearovské drama, humanistická česká i latinská tvorba, pobělohorská literatura barokní, dílo J. A. Komenského 	7.		- rozvoj knihtisku, „veleslavínská čeština“, - synchronizace s vyučovacím předmětem Člověk a společnost

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
využívá textový editor	<ul style="list-style-type: none"> práce s odstavci záhlaví, zápatí, formát odstavce, mezery před a za, řádkování opakování typografických pravidel 	6.		DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
využívá prezentační program	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřování se v bodech 	6.		DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Etická výchova	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
<i>komunikuje otevřeně a pravdivě.</i>	<ul style="list-style-type: none"> otevřenost komunikace, fantazie a lhaní 	6. – 7.		
<i>komunikuje s porozuměním pro potřeby druhých.</i>	<ul style="list-style-type: none"> zohledňování potřeb druhých v komunikaci 	6. – 7.		
komunikuje přiměřeně situaci.	<ul style="list-style-type: none"> komunikační situace a volba komunikačních prostředků 	6. – 7.		

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře období od konce 18. století do poloviny 19. století.	<ul style="list-style-type: none"> formování novodobého českého národa, pojem „národní obrození“, fáze NO, Dobrovského a Jungmannova generace, Palacký, ohlasová poezie, porovnání s vybranými evropskými literaturami 	8.		- literární obrany, dobový ohlas na nově se formující českou uměleckou literaturu
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře období od konce 18. století do poloviny 19. století.	<ul style="list-style-type: none"> Mácha, Erben, Havlíček, Němcová, 1. polovina 19. století v kultuře u nás a ve světě – srovnání; preromantismus a romantismus v Čechách a ve světě 	8.		
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře v období od 2. poloviny 19. století do moderny.	<ul style="list-style-type: none"> májovci, ruchovci, lumírovci, realismus v Čechách a ve světě, „de siècle“, moderna a její představitelé 	8.		- vybraní autoři období moderny
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení.	<ul style="list-style-type: none"> subjektivní a objektivní sdělení, formování názoru, konfrontace názorů různých příjemců sdělení 	8. – 9.	Mediální výchova, kritické čtení a vnímání mediálního sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavních prvků ve sdělení, hodnotící prvky ve sdělení, rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, chápání podstaty mediálního sdělení, identifikování základních orientačních prvků v textu.	- práce s primárním textem, - multimediální prostředí

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačním zdroji.	<ul style="list-style-type: none"> konfrontace informačních zdrojů, média – kniha, TV, rádio, internet, tisk 	8. – 9.	Mediální výchova, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality – různé typy sdělení, rozdíl mezi reklamou a zprávou, faktický a fiktivní obsah, hlavní rysy reprezentativnosti, vztah med. sdělení a soc. zkušenosti, identifikace spol. významných hodnot v textu, mediovaná sdělení, opakované užívání prostředků.	
<i>rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.</i>	<ul style="list-style-type: none"> znaky subjektivního a objektivního sdělení 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, komunikace – dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci.	- komunikační model (Jakobson) zjednodušený
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.	<ul style="list-style-type: none"> typy manipulativních technik a způsoby rozpoznání manipulace, srovnání různých typů tiskovin, seriózní a bulvární tisk 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, komunikace – dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci.	- seriózní a bulvární média
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	<ul style="list-style-type: none"> komunikační záměr, prostředky k jeho dosažení, manipulativní techniky 	8. – 9.		
<i>v připraveném i improvizovaném mluveném projevu vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.</i>	<ul style="list-style-type: none"> útvary řečnického stylu, příprava mluveného projevu, projev, proslov (složky verbální (slovní), tempo, melodičnost, hlasitost projevu, mimika, gesta a jejich účinek) 	8. – 9.		
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	<ul style="list-style-type: none"> řízená diskuse, dialog, použití vhodných komunikačních prostředků vzhledem k záměru mluvčího a kom. situaci 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, kooperace a kompetice – rozvoj ind. dovedností pro kooperaci, rozvoj soc. dovedností pro kooperaci.	

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
využívá základy studijního čtení – vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu.	<ul style="list-style-type: none"> poznámky, výpisky, výtah (rozdíl mezi útvary), práce s odborným i uměleckým textem 	8. – 9.		
samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	<ul style="list-style-type: none"> odborný referát (využití terminologie oboru), útvary odborného stylu 	8. – 9.		- návaznost na výstup z 6. – 7. roč.
uspořádá v textu informace s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý a logicky uspořádaný text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	<ul style="list-style-type: none"> souvislost a logická uspořádanost textu, odborná terminologie, srozumitelnost textu, odhalování stylistických nedokonalostí 	8. – 9.	Mediální výchova, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu – uplatnění a výběr výrazových prostředků, tvorba mediálního sdělení pro šk. časopis, technologické možnosti a jejich omezení, redakce školního časopisu, utváření týmu, význam různých věkových a soc. skupin, komunikace a spolupráce v týmu, pravidelnost mediální produkce.	- práce pro školní časopis
uspořádá v textu informace s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý a logicky uspořádaný text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	<ul style="list-style-type: none"> znaky textu odborného, uměleckého, publicistického, prostě sdělovacího, funkční styl, subjektivní a objektivní slohotvorné činitele, publicistický styl jako vlivný faktor vývoje a stavu společnosti 	8. – 9.	Mediální výchova, stavba mediálních sdělení, vnímání autor mediálního sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti – pravidelnost v uspořádání mediovaných sdělení, principy sestavování zpravodajství, pozitivní a zezábavňující principy, příklady stavby a uspořádání zpráv, identifikování postojů a názorů autora, výrazové prostředky a jejich uplatnění (vzhledem k názoru a postoji), vyjádření hodnocení, organizace a postavení médií ve společnosti.	- zaměření na publicistický styl, práce pro školní časopis

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	<ul style="list-style-type: none"> produkce a reprodukce uměleckého, publicistického a odborného textu, volné psaní, inspirace stylem vybraných českých a světových autorů (stylizace), úvaha, charakteristika, esej, strukturovaný životopis, výklad 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita - cvičení pro rozvoj kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích.	
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	<ul style="list-style-type: none"> zvuková stránka jazyka, výslovnost, přízvuk slovní a větný, výslovnost běžně užívaných cizích slov a jmen cizího původu, skloňování slov cizího původu, jejich přiřazování ke vzorům 	8. – 9.		- původ cizích slov
rozdílí a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště v ustálených slovních obrazech, úslovích a rčeních.	<ul style="list-style-type: none"> slovotvorné způsoby: odvozování, skládání, zkracování, slovotvorný rozbor, slovotvorný základ a prostředek, přenesená pojmenování (jejich typy), postavení češtiny v rámci indoevropské jazykové rodiny a slovanské větve 	8. – 9.		- básnické obrazy - práce s primárním literárním textem
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	<ul style="list-style-type: none"> jazyková norma a kodifikace, kodifikační příručky, způsoby ověření správnosti užití češtiny (jazykové poradny, odborné publikace a časopisy) – využití multimédií 	8. – 9.		
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	<ul style="list-style-type: none"> uplatnění jednotlivých slovních druhů ve skladbě věty jednoduché a skladbě souvětí 	8. – 9.		

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.	<ul style="list-style-type: none"> výběr vhodných jazykových prostředků pro tvorbu útvarů prostě sdělovacích, odborných, publicistických a uměleckých produkce textů mluvených i psaných, odstraňování stylistických neobratností a chyb ve větné stavbě, věty podle postoje mluvčího 	8. – 9.		
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché.	<ul style="list-style-type: none"> věta jednočlenná, větný ekvivalent, zvláštnosti větné stavby 	8. – 9.		
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek v souvětí.	<ul style="list-style-type: none"> skladba souvětí, významové vztahy mezi větnými částmi, věta hlavní a vedlejší, souřadnost a podřadnost, typy vedlejších vět, graf souvětí 	8. – 9.		
v písemném projevu používá správné tvary běžně užívaných cizích slov pravopis morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	<ul style="list-style-type: none"> ohýbání slov cizího původu 	8. – 9.		
identifikuje prvky nářeční a nadnářeční zejména v uměleckých textech a chápe potřebu jejich užití.	<ul style="list-style-type: none"> složky národního jazyka a jejich užití v umělecké literatuře, obecné výklady o jazyce 	8. – 9.		- národní jazyk – návaznost na výstup z 6. – 7. roč., - obecné výklady o jazyce – nástin středoškolského učiva
uceleně reprodukuje přečtený text odborný i umělecký, jednoduše popisuje strukturu a jazyk odborného a literárního díla a vlastními slovy interpretuje jeho smysl.	<ul style="list-style-type: none"> interpretace náročnějšího textu uměleckého i odborného, popis struktury a jazyka uměleckého textu za pomoci odpovídající literární terminologie 	8. – 9.		- personifikace, metafora, metonymie, literární kritika
rozpoznává základní rysy významného individuálního stylu autora.	<ul style="list-style-type: none"> autorská poetika, srovnání poetiky vybraných autorů období 19. a 20. století 	8. – 9.		- výběr autorů dle momentální potřeby a schopností žáků

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	<ul style="list-style-type: none"> recenze, kritika, konfrontace informačních zdrojů 	8. – 9.		
tvorí vlastní literární text podle svých schopností a na základě znalosti odpovídající literární terminologie.	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj autorského stylu, produkce uměleckého textu, požadavky na umělecký text (estetická hodnota uměleckého textu) 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – cvičení pro rozvoj kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích.	
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	<ul style="list-style-type: none"> typické žánry literatury 19. a 20. století, proměna jejich podoby (povídka, román a jeho druhy, epická a lyrická poezie, balada, romance, poema), nové básnické směry 	8. – 9.		- návaznost na výstupy ze 6. a 7. ročníku
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování.	<ul style="list-style-type: none"> recenze, kritika, tvorba „na motivy“, autorská poetika filmového a divadelního tvůrce, československé (české) oscarové filmy 	8. – 9.		- zlatý fond československé / české kinematografie
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	<ul style="list-style-type: none"> elektronizace knihoven, dostupnost umělecké literatury v elektronické podobě, konfrontace informačních zdrojů 	8. – 9.		
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	<ul style="list-style-type: none"> jazyková norma, řečová etiketa, důraz na psací písmo v psané komunikaci 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, komunikace – komunikace v různých situacích, efektivní strategie.	
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.	<ul style="list-style-type: none"> kánon umělecké literatury, literární brak, argumentace 	9.		
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře v období předválečné a meziválečné avantgardy.	<ul style="list-style-type: none"> přehled a ukázky světové a české literatury v období mezi světovými válkami 	9.	Výchova demokratického občana, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie.	- výběr světových autorů dle momentálních potřeb, - další vybraní čeští autoři tohoto období dle zájmu a schopností žáků

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Český jazyk a literatura	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře v době fašistické okupace.	<ul style="list-style-type: none"> přehled a ukázky světové a české literatury v období 2. světové války 	9.		
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře v období 1945 – 1968.	<ul style="list-style-type: none"> přehled a ukázky světové a české literatury v letech 1945 až 1968 	9.	Výchova demokratického občana, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie.	- fenomén exulantství v českých dějinách
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře období 70.let – 80. let 20. století.	<ul style="list-style-type: none"> přehled a ukázky světové a české literatury 70. a 80. let 20. století 	9.		- fenomén ilegální kultury a samizdatu v českých dějinách
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře období od 80. let do současnosti.	<ul style="list-style-type: none"> charakter kultury a literatury v 80. a 90. letech u nás i ve světě – proměny kultury a jejich hodnot, nástup multimédií 	9.		- vybraní současní autoři
<i>využívá prezentační program</i>	<ul style="list-style-type: none"> shrnutí tématu 	8.		DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

Český jazyk a literatura				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Etická výchova	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
<i>se identifikuje s pozitivními prosociálními vzory.</i>	<ul style="list-style-type: none"> pozitivní vzory v literatuře, v médiích 	8. – 9.		

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk jsou naplňovány očekávané výstupy vzdělávacího oboru Cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Cílem vyučovacího předmětu Anglický jazyk je vytvoření a rozvoj nástroje pro komunikaci v nejužívanějším světovém jazyce. Dovednost používat anglický jazyk chápeme jako prostředek k získávání informací o světě (krásná i odborná literatura, internet), studiu, navazování kontaktů a vytváření mezilidských vztahů. Schopnost dorozumět se anglicky zároveň chápeme jako cestu k rozvoji osobní svobody člověka (nezávislost na českých informačních zdrojích).

Vyučovací předmět Anglický jazyk je vyučován ve třetím až devátém ročníku. Ve 3., 6., 7. a 8. ročníku je dotován třemi hodinami týdně, ve 4., 5. a 9. ročníku čtyřmi hodinami týdně. Ve 4. a 5. ročníku je vždy jedna hodina týdně věnována konverzaci, tyto hodiny jsou pokryty z fondu disponibilních hodin rámcového učebního plánu.

Časová dotace a organizace výuky

S výjimkou hodin věnovaných konverzaci jsou vyučovací hodiny anglického jazyka organizovány tak, že probíhají vždy v celém ročníku najednou v homogenních skupinách. Žáci jsou rozděleni podle *Metodiky rozdělování žáků do skupin na Anglický jazyk*, dokumentu, který je dostupný na webových stránkách školy ke stažení. Obsah výuky v jednotlivých skupinách je koordinován tak, aby byla zajištěna jejich otevřenost. To znamená, že i v průběhu školního roku může žák změnit skupinu.

Hodiny konverzací jsou realizovány v heterogenních skupinách, ve kterých se žáci setkají s různými úrovněmi jazyka, a jež lépe navozují podmínky skutečného komunikačního prostředí. V těchto hodinách je důraz kladen na aktivní používání osvojených komunikačních dovedností a prostředků.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Anglický jazyk jsou integrovány následující tematické okruhy **průřezových témat**:

Multikulturní výchova

Multikulturalita – komunikace s lidmi z jiných zemí, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost

Lidské vztahy – integrace jedince v rodinných vztazích

Osobnostní a sociální výchova

Sociální rozvoj

Komunikace – dovednosti pro verbální sdělování, omluva, pozdrav, prosba, řeč zvuků a slov, technika řeči, výraz řeči, komunikace v různých situacích, potřeba komunikace mezi lidmi různých jazyků

Výchova demokratického občana

Objevujeme Evropu a svět – státní symboly anglicky mluvících zemí

Občanská společnost a stát – demokratické tradice anglicky mluvících zemí

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá – realie anglicky mluvících zemí

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – vyhledávání zábavních, informativních a společensky významných prvků ve sdělení

Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Práce s dvojjazyčným slovníkem
- Práce s výkladovým slovníkem
- Identifikace klíčových slov v textu
- Používání symbolů v procesu čtení
- Kritické myšlení
- Vedení vlastních záznamů

Kompetence k řešení problémů

- Vyhledávání a porovnávání relevantních informací
- Aplikace osvojených vědomostí v praxi
- Kritické myšlení

Kompetence komunikativní

- Opisné vyjadřování
- Používání komunikačních technologií
- Používání auditivních pomůcek
- Navozování konverzačních situací
- Rozeznávání určujících informací (focusing)
- Poslech

Kompetence sociální a personální

- Skupinová spolupráce
- Zohledňování kulturních odlišností
- Respektování jiných způsobů sociální interakce
- Návuk aktivního navazování kontaktů
- Rozeznávání a osvojování si sociálních rolí

Kompetence občanské

- Pravidla a společenské normy
- Pravidla reprezentace osoby, školy, města, země
- Rozvoj empatie

Kompetence pracovní

- Vedení záznamů
- Prezentace vlastní práce
- Systematičnost práce
- Ověřování si výsledků práce

Kompetence digitální

- Získávání, vyhledávání, kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu (online překladače a jejich relevance)
- Volba postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování informací, spravování a posuzování dat (dílní práce, projekty, práce s více zdroji a jejich citování)

Anglický jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Anglický jazyk	Ročník 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. CJ-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> reakce na základní pokyny učitele, které jsou vyslovovány pomalu a zřetelně porozumění krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností řízení se krátkými a jednoduchými verbálními pokyny učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností 	3.	Multikulturní výchova, multikulturalita – komunikace s lidmi z jiných zemí.	- základní fráze a pokyny
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. CJ-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznání známá slova a slovní spojení (předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné údaje) v pomalém zřetelném poslechu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 	3.	Multikulturní výchova, lidské vztahy – integrace jedince v rodinných vztazích.	- rodina, základní číslovky do 20, osobní údaje, škola, zvířata, tradice a svátky bydlení, oblečení, lidské tělo, zdraví, příroda, barvy, hračky, přídavná jména, jídlo, sport
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. CJ-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznání známých slov v jednoduchém textu, pochopení obsahu sdělení s pomocí vizuální opory 	3.		- popis obrázku, přídavná jména, barvy, předložky.
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. CJ-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> porozumění významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, zejména má-li k dispozici vizuální oporu (vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak...) 	3.		- písnička - básnička

Anglický jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Anglický jazyk	Ročník 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. CJ-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> rozlišování psané a mluvené podoby jazyka (vybere, přihadí, seřadí, ukáže, doplní znak...) 	3.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, komunikace – dovednosti pro verbální sdělování.	- sloveso být, mít, moci, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti, osobní zájmena
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. CJ-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> psaní jednoduchých slovních spojení a vět, ve kterých uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, co má a nemá, co má a nemá rád 	3.		
<i>komunikuje prostřednictvím digitálních technologií</i>	<ul style="list-style-type: none"> Google classroom - první zavedení učebny a její ovládní Kahoot - seznámení s aplikací na procvičování znalostí 	3.		DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

Anglický jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Anglický jazyk	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. CJ-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • porozumění smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně • rozpoznávání známých slov a slovních spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 	4. – 5.		
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. CJ-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba a jazykové prostředky související s probíranými tématy • rozpoznávání známých slov a slovních spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 	4. – 5.	Mediální výchova	- sloveso být, mít, moci, přítomný čas prostý a průběhový, přivlastňovací a ukazovací zájmena, množné číslo podstatných jmen
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. CJ-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba a jazykové prostředky související s probíranými tématy • porozumění tématu krátkého a jednoduchého poslechového textu, má-li k dispozici vizuální nebo audio oporu 	4. – 5.		- poslech jednoduché konverzace související s probíranými tématy
zapojí se do jednoduchých rozhovorů. CJ-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • sestavování jednoduchých rozhovorů se spolužáky na zadané téma • vhodná reakce při vedení rozhovoru • otázky při nepochopení • základní zdvořilostní obraty v pomalu vedených krátkých rozhovorech 	4. – 5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, objevujeme Evropu a svět – státní symboly anglicky mluvících zemí.	- témata dle použité učebnice a průřezová témata (mediální výchova)

Anglický jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Anglický jazyk	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny školy, volného času a dalších osvojovaných témat. CJ-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • prezentace sebe, své rodiny, přátel a spolužáků, volnočasových aktivit a dalších témat • představení se, sdělení svého věku, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má/nemá rád, za použití jednoduchých slovních spojení a vět • popis skutečnosti se kterými se běžně setkává (předměty, zvířata, činnosti..), za použití slovních spojení a vět 	4. – 5.	Výchova k občanství Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, komunikace – omluva, pozdrav, prosba.	- přítomný čas prostý a průběhový
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. CJ-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba otázek a odpovědí v jednoduché konverzaci, která se týká rodiny, přátel a spolužáků, volnočasových aktivit a dalších témat • reakce pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (sdělí věk, jméno, kde bydlí, jaké má zájmy..) 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, komunikace – omluva, pozdrav, prosba. Multikulturní výchova - kulturní diference	- přítomný čas prostý a průběhový
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. CJ-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledávání konkrétních informací (o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo jiných osvojovaných tématech) v krátkém jednoduchém textu 	4. – 5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	- čtení s porozuměním, kritické čtení

Anglický jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Anglický jazyk	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. CJ-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznávání známých slova a slovních spojení (předměty, osoby, zvířata, činnosti, číselné či časové údaje) v krátkém textu s tématem z běžného života porozumění významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k osvojovaným tématům z běžného života, má-li vizuální oporu (vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak nebo obrázek, vykoná činnost...) 	4. – 5.	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí	- poslech jednoduché konverzace související s probíranými tématy
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. CJ-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> psaní jednoduchých slovních spojení, jednoduchých vět či krátkých jednoduchých textů o sobě, své rodině, události a činnosti z jeho života (dopis, email) slova, slovní spojení, krátké věty s jejichž použitím sestaví pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá (např. jak se má, co dělá, vlastní a umí, zda souhlasí či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (pozdrav, oslovení, rozloučení, poděkování) 	4. – 5.	Multikulturní výchova - lidské vztahy	- přídavná a podstatná jména, antonyma, synonyma, stavba věty, pořadí větných členů ve větě, jednoduchá souvětí
vyplní osobní údaje do formuláře. CJ-5-4-02	<ul style="list-style-type: none"> doplňování informací číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností které běžně vykonává 	4. – 5.	Výchova k občanství, OSV – jsme Evropané	- práce s osobními údaji

Anglický jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Anglický jazyk	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
<i>komunikuje prostřednictvím digitálních technologií</i>	<ul style="list-style-type: none"> Kahoot - aktivní využívání aplikace, tvorba vlastního Kahootu 	4. - 5.		DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

Anglický jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Anglický jazyk	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. CJ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> porozumění konkrétním informacím v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – potřeba komunikace mezi lidmi různých jazyků.	- poslechová cvičení na téma: životní prostředí, každodenní činnosti a potřeby, styl života
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat. CJ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> porozumění tématu/obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak/obrázek/text) 	6. – 7.	Multikulturní výchova, multikulturalita – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.	- témata: doprava, vesmír, předpověď počasí
se zeptá na základní informace. CJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> zjišťování informací týkající se běžných témat v každodenních situacích za použití slovních spojení a vět 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – komunikace v různých situacích.	- návrh činnosti; domluva na plánech o budoucnu a reakce na odpovědi
adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. CJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> poskytování informací týkajících se běžných témat v každodenních situacích za použití slovních spojení a vět zapojování se pomocí frází a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života, je-li mu partner v komunikaci ochoten v případě nutnosti pomoci 	6. – 7.		- formulace pozvání a reakce na něj; vyjádření libosti/nelibosti a reakce na podobné výpovědi; fráze při nakupování; rozhovory v restauraci (rozlišení počitatelných a nepočitatelných podstatných jmen, užití členů); orientace ve městě (předložky místa)
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. CJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> promluva na osvojené téma podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – technika řeči, výraz řeči.	- můj život – charakterizace osoby, prostředí, rodiny, domova a volného času

Anglický jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Anglický jazyk	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vypráví jednoduchý příběh či událost ze svého každodenního života. CJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> vyprávění jednoduchých příběhů jako sledu jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených základními spojkami popis událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených základními spojkami popis plánů do budoucna (hodnoceno jen v 7. ročníku) 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace - potřeba komunikace mezi lidmi různých jazyků.	- zážitky z cest, vyprávění pomocí gramatických časů – přítomných, minulých (minulý průběhový jen pro 7. ročník); plány do budoucna – budoucí čas („going to“, „will“)
popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. CJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> popis sebe samého, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života za použití jednoduchých vět 	6. – 7.		- popis osob, míst a věcí pomocí přítomných časů gramatických
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. CJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> vyhledávání konkrétních informací (např. o prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, osobách ve svém okolí a způsobu života) v jednoduchém textu vztahujícím se k probíraným tématům 	6. – 7.	Multikulturní výchova, multikulturalita - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost.	- četba zjednodušených autentických knih a časopisů; vyhledání klíčových slov v textu. Orientace ve stavbě věty
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. CJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> porozumění obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat (vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak/obrázek/text) odvozování významu neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu z daných souvislostí porozumění běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají probíraných témat 	6. – 7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Evropa a svět nás zajímá – realie anglicky mluvících zemí.	- orientace ve městě, upozornění, varování, zákaz, časové údaje. Geografie Velké Británie, Londýn

Anglický jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Anglický jazyk	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. CJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> zápis informací, slovních spojení nebo jednoduchých vět, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které běžně vykonává 	6. – 7.	Výchova demokratického občana, demokratické tradice anglicky mluvících zemí.	- vyplnění dotazníku
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> psaní krátkých jednoduchých popisů sebe samého, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb, způsobu života a minulých událostí za použití vět propojených základními spojkami psaní jednoduchých textů vyjadřujících např. poděkování, pozvání, prosbu nebo omluvu za použití jednoduchých vět psaní jednoduchých příběhů/událostí jako sledu jednotlivých událostí za použití vět logicky řazených za sebou popis plánů za použití vět řazených za sebou (hodnotíme jen v 7. ročníku) 	6. – 7.		- tvorba vlastního textu, vyprávění v minulosti, popis v přítomných časech. Popis plánů do budoucna. Užití základních spojek (a, ale, protože, ...), slovosledu, přídavných jmen a jejich stupňování
reaguje na jednoduché písemné sdělení. CJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> písemné odpovědi s použitím jednoduchých frází a vět na krátké sdělení či otázky, které se týkají probíraných témat 	6. – 7.		- neformální dopis/e-mail/ vzkaz; pozvání na událost-témata: prostředí v němž žiji, každodenní činnosti a potřeby, styl života
<i>komunikuje prostřednictvím digitálních technologií</i>	<ul style="list-style-type: none"> Dokumenty Google - nastavování jazyka, jazyková korektura Diktování jako alternativa psaní na klávesnici Kahoot - tvorba obtížnějších kvízů 	6. - 7.		DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

Anglický jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Anglický jazyk	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. CJ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> porozumění konkrétním informacím v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – potřeba komunikace mezi lidmi různých jazyků.	- zařazování obtížnějších poslechů pronášených rodilými mluvčími, autentické video materiály. Rozdílná slovní zásoba Velké Británie a USA
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace týkající se osvojovaných témat. CJ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> porozumění obsahu krátkého jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (vybere, přiřadí, doplní obrázek nebo text) 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – potřeba komunikace mezi lidmi různých jazyků.	- témata: škola, zdraví, životní prostředí, nakupování, (...), seznámení se s hovorovou angličtinou
se zeptá na základní informace. CJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> zjišťování informací týkajících se běžných témat v každodenních situacích za použití slovních spojení a vět 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – potřeba komunikace mezi lidmi různých jazyků.	- opakování tvorby otázky.
adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. CJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> zapojování se pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života, je-li mu partner v komunikaci ochoten v případě nutnosti pomoci poskytování informací týkajících se běžných témat v každodenních situacích za použití slovních spojení a vět 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – potřeba komunikace mezi lidmi různých jazyků.	- pozvání, vyjádření libosti a nelibosti, přání, organizace volného času - anglické fráze a slovní obraty, užití běžných společenských frází, výslovnost a intonace
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. CJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> promluva na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou) 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – potřeba komunikace mezi lidmi různých jazyků.	- důraz na úroveň mluveného projevu (formální/neformální)

Anglický jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Anglický jazyk	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vypráví jednoduchý příběh či událost. CJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> vyprávění jednoduchých příběhů jako sledu jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených vhodnými spojkami popis událostí za pomoci vět logicky řazených za sebou popis plánů ve smysluplném navazujícím projevu 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – potřeba komunikace mezi lidmi různých jazyků.	- minulý čas prostý a průběhový, předpřítomný čas, modální slovesa, spojky, přeložky času i místa, pádové předložky, správná stavba věty, slovosled, slovní druhy
popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. CJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> popis sebe samého, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života za použití logicky provázaných vět 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – potřeba komunikace mezi lidmi různých jazyků.	- spojky, přeložky času i místa, pádové předložky, správná stavba věty, slovosled, slovní druhy
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. CJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> vyhledávání konkrétních informací (např. o prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, osobách ve svém okolí, způsobu života) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě 	8. – 9.	Mediální výchova, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – vyhledávání zábavních, informativních a společensky významných prvků ve sdělení.	- četba knih přiměřené obtížnosti, práce s časopisy

Anglický jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Anglický jazyk	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. CJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • porozumění obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma daného textu) • odvozování z daných souvislostí významu neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu • porozumění běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají např. orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů 	8. – 9.	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Evropa a svět nás zajímá – realie anglicky mluvících zemí.</p> <p>Výchova demokratického občana, občan, občanská společnost a stát – demokratické tradice anglicky mluvících zemí.</p>	<p>- texty z učebnic a doplňkových materiálů. Témata: škola, zdraví, životní prostředí, nakupování, realie anglicky mluvících zemí</p> <p>- vyhledávání klíčových slov, slovní druhy – tvorba slovních druhů</p>
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • psaní krátkých jednoduchých popisů prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb, způsobu života a minulých událostí za použití vhodně propojených vět • psaní jednoduchých textů (dopis, e-mail, vzkaz) vyjadřující např. poděkování, prosbu nebo omluvu za použití jednoduchých vět • psaní jednoduchých příběhů jako sledu jednotlivých událostí za použití vět logicky řazených za sebou a s použitím vhodných spojek • popis plánů za použití vhodné struktury textu 	8. – 9.	<p>Mediaální výchova - tvorba mediálního sdělení</p>	<p>- používání vhodné struktury textu – příslovci (nejdříve, potom, nakonec) a předložek (a, ale, nebo, protože). Prohlubování a upevňování gramatických jevů. V 9. ročníku trpný rod a podmínkové věty</p>

Anglický jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Anglický jazyk	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
reaguje na jednoduché písemné sdělení. CJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • písemné odpovědi s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky, které se týkají jeho samotného, dalších osob, prostředí v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života 	8. – 9.	Mediální výchova - tvorba mediálního sdělení	- formální a neformální dopis, e-mail, vzkaz
<i>ve vhodném programu vytvoří digitální dokument v anglickém jazyce (textový, prezentace).</i>	<ul style="list-style-type: none"> • práce s prezentačním programem • textový dokument 	9.		DK - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

Španělský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Španělský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Vyučovací předmět Španělský jazyk je realizován s tříhodinovou týdenní dotací v celém 7., 8. a 9. postupném ročníku. Komunikační situace, tematické okruhy a řečové aktivity, na jejichž základě je Španělský jazyk vyučován, navazují cíleně na výuku jazyka anglického a českého.

Rozvoj slovní zásoby je uskutečňován s ohledem na následující konverzační témata:

- cestování, dopravní prostředky
- kultura, umění a vzdělávání
- zdravý životní styl (sport, zdraví, lidské tělo, stravování)
- život ve městě a na venkově (profese, bydlení, flóra a fauna)
- oslavy a svátky (kalendář, počasí)
- věda a technika, informační a komunikační technologie
- realie španělsky mluvících zemí

Časová dotace a organizace výuky

Na konci šestého ročníku mají žáci možnost vybrat si z nabídky výuky dvěma cizím jazykům – španělštině, nebo němčině. Tato volba je platná pro celé zbývajících období povinné školní docházky realizované na naší základní škole.

Výuka Španělského jazyka probíhá ve skupinách do dvaceti tří žáků.

Ve všech třech ročnících je vyučovací předmět Španělský jazyk dotován třemi hodinami týdně.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Španělský jazyk jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Sociální rozvoj

Komunikace – komunikace v cizím jazyce

Výchova demokratického občana

Objevujeme Evropu a svět – život ve španělsky hovořících zemích

Multikulturní výchova

Multikulturalita – kultura španělsky mluvících zemí

Klíčové kompetence

Zásadní výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k utváření klíčových kompetencí (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích):

Kompetence k učení

- Aktivační metody, které vedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky
- Používání situační komunikace jako prostředku k soustavné komunikaci ve španělském jazyce

Kompetence k řešení problémů

- Porovnávání stavby španělského, anglického a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností
- Řešení situací, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití španělského jazyka

Kompetence komunikativní

- Automatizace reakcí při rozhovorech
- Práce s textem a mluveným slovem
- Jednoduché, ale srozumitelné vyjadřování, za pomoci mimojazykové komunikace, a to především s ohledem na porozumění kulturních odlišností

Kompetence sociální a personální

- Navozování dostatku situací, které vedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- Vytváření situací, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Kompetence občanské

- Na příkladech ze španělsky mluvících zemí vést žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problémů minorit ve světě i u nás

Kompetence pracovní

- Uvědomělé a správné používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium
- Rozvoj přirozené potřeby vytvářet a používat vlastní jazykové pomůcky

Kompetence digitální

- Získávání, vyhledávání, kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu (online překladače a jejich relevance)
- Volba postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování informací, spravování a posuzování dat (dílní práce, projekty, práce s více zdroji a jejich citování)

Další cizí jazyk – Španělský jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Španělský jazyk	Ročník 7.
Očekávané výstupy Žák	Indikátory	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, volného času a podobné otázky pokládá. (DCJ 9-2-03)	<ul style="list-style-type: none"> reakce na otázky, poskytování a vyžádání konkrétních informací 	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace	- základní zdvořilostní fráze
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (DCJ 9-1-02)	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznávání známých slov, slovních spojení, jednoduchých vět a jejich významu 	7.	Výchova demokratického občana – objevujeme Evropu a svět	- přechylování v rodě; přítomný čas pravidelných sloves (ar, er, ir), slovesa SER, ESTAR, HAY
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. (DCJ 9-1-01)	<ul style="list-style-type: none"> vykonávání jednoduchých činností, výběr, řazení a doplňování odpovědí 	7.		- zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací; vybrané fráze
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. (DCJ 9-3-02)	<ul style="list-style-type: none"> porozumění významu slov, slovním spojení a větám 	7.		- umístění předmětů; ve škole, ve třídě, předložky místa
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. (DCJ 9-3-01)	<ul style="list-style-type: none"> porozumění jednoduchým nápisům, instrukcím a pokynům 	7.		- časové údaje, kalendář, hodiny, datum, části dne, předložky času; práce se slovy
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. (DCJ 9-1-03)	<ul style="list-style-type: none"> porozumění konkrétním informacím v rámci poslechových cvičení 	7.		- časování vybraných nepravidelných sloves a sloves s přehláskou, vazby TENER QUE + infinitiv, IR A + infinitiv
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (DCJ 9-2-02)	<ul style="list-style-type: none"> představování a popis sebe, jednotlivých členů rodiny a přátel 	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace	- popis osoby a jejího charakteru, přídavná jména

Další cizí jazyk – Španělský jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Španělský jazyk	Ročník 7.
Očekávané výstupy Žák	Indikátory	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. (DCJ 9-4-01)	<ul style="list-style-type: none"> doplňování slov či slovních spojení číselné i nečíselné povahy 	7.		- číslovky základní do tisíce a řadové do deseti, adresa
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (DCJ 9-4-02)	<ul style="list-style-type: none"> psaní slov, slovních spojení a vět na dané téma; sestavování krátkých písemných sdělení, pozdravů, poděkování, dotazů či vzkazů 	7.		- slovosled
rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci. (DCJ 9-3-03)	<ul style="list-style-type: none"> porozumění jednoduchému textu a vyhledání požadované informace 	7.		- telefonický rozhovor
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. (DCJ 9-4-03)	<ul style="list-style-type: none"> tvorba písemných odpovědí na krátká sdělení či otázky 	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět	- sestavování krátkých zpráv, vzkazy
zapojí se do jednoduchých rozhovorů. (DCJ 9-2-01)	<ul style="list-style-type: none"> používání základních zdvořilostních obrátů; poskytnutí konkrétních informací 	7.		- vyjadřování libosti a nelibosti; vyjadřování pádu pomocí základních předložek

Další cizí jazyk – Španělský jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Španělský jazyk Německý jazyk	Ročník 8. - 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. DCJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznávání známých slov a slovních spojení v krátkém textu z běžného života porozumění významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět 	8. – 9.	Multikulturní výchova – Multikulturalita	<ul style="list-style-type: none"> - zápis známého textu podle diktátu - čtení autentických textů - změny pravopisu s ohledem na výslovnost (pravopisné změny v návaznosti na rozkazovací způsob)
rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. DCJ-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> porozumění obsahu krátkého textu vztahujícího se k tématům každodenního života vyhledávání konkrétních informací v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života 	8. – 9.		<ul style="list-style-type: none"> - žádost a objednávka tvorba inzerátu s porozuměním – podmínovací způsob (poslechová cvičení práce s autentickým materiálem)
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou promášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. DCJ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznávání známých slov a slovních spojení porozumění významu slov, slovních spojení a smyslu jednoduchých vět, vztahujících se k osvojovaným tématům 	8. – 9.		<ul style="list-style-type: none"> - na poště a v bance, v restauraci a hotelu budoucí čas prostý - tvoření otázky
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. DCJ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> reakce na jednoduché verbální pokyny učitele při práci s učebnicí, pohybu ve třídě a řešení jazykových úkolů porozumění jednoduchým otázkám souvisejícími s osvojovanými tématy 	8. – 9.		<ul style="list-style-type: none"> - pasivní znalost rozkazovacího způsobu
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. DCJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> užívání základních zdvořilostních obrátů jednoduché rozhovory, poskytnutí základní informace, otázka na konkrétní informaci 	8. – 9.		<ul style="list-style-type: none"> - porozumění jednoduchému návodu, receptu vyjadřování velikosti a množství (konverzační téma: v obchodě)

Další cizí jazyk – Španělský jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Španělský jazyk Německý jazyk	Ročník 8. - 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. DCJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> reakce pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů otázky a odpovědi na konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj – Komunikace	<ul style="list-style-type: none"> přítomný čas průběhový složený minulý čas pasivní znalost jednoduchého minulého času a imperfekta porozumění textu (zpracování přehledu tvoření a užití probíraných slovesných časů)
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> odpovědi na krátká sdělení či otázky s použitím jednoduchých slovních spojení a vět 	8. – 9.		<ul style="list-style-type: none"> gerundium slovo tvorba, přechylování a rodové dvojice, vyhledávání internacionalismů (práce se slovníkem vhodné vyhledávat podobně znějící česká, anglická a španělská slova)
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. DCJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> informace o sobě, své rodině, kamarádech i spolužácích popis skutečností, se kterými se běžně setkává, za použití jednoduchých slovních spojení a vět 	8. – 9.		<ul style="list-style-type: none"> předložky místa a času příslovce přídavná jména časový rozvrh dne (konverzační téma: zdraví, lidské tělo, sport)
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. DCJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> zápis a doplnění slov a slovních spojení 	8. – 9.		<ul style="list-style-type: none"> použití minulých časů životopis vyplnění formuláře

Další cizí jazyk – Španělský jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Španělský jazyk Německý jazyk	Ročník 8. - 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
<p>napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. DCJ-9-4-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • psaní slov, jednoduchých slovních spojení a vět týkající se jeho osoby, rodiny přátel a každodenních činností • sestavování vět, ve kterých sděluje konkrétní informace nebo se na ně zeptá 	8. – 9.		<p>- zájmena 3. a 4. pádu - přídavná trpné – tvoření a užití opisné vazby (acabar de, soler, volver a) - zkracování vět pomocí infinitivu - věta podmínková (konverzace a reprodukce známého textu (para + inf., antes de + inf., después de + inf., al + inf.)</p>

Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Německý jazyk je realizován s tříhodinovou týdenní dotací v celém 7., 8. a 9. postupném ročníku. Komunikační situace, tematické okruhy a řečové aktivity, na jejichž základě je německý jazyk vyučován, navazují cíleně na výuku jazyka anglického a českého.

Rozvoj slovní zásoby je uskutečňován s ohledem na následující konverzační témata:

- cestování, dopravní prostředky
- kultura, umění a vzdělávání
- zdravý životní styl (sport, zdraví, lidské tělo, stravování)
- život ve městě a na venkově (profese, bydlení, flóra a fauna)
- oslavy a svátky (kalendář, počasí)
- věda a technika, informační a komunikační technologie
- realie německy mluvících zemí

Časová dotace a organizace výuky

Na konci šestého ročníku mají žáci možnost vybrat si z nabídky výuky dvěma cizím jazykům – španělštině, nebo němčině. Tato volba je platná pro celé zbývajících období povinné školní docházky realizované na naší základní škole.

Výuka Německého jazyka probíhá ve skupinách do dvaceti tří žáků.

Ve všech třech ročnících je vyučovací předmět Německý jazyk dotován třemi hodinami týdně.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Německý jazyk jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Sociální rozvoj

Komunikace – komunikace v cizím jazyce

Výchova demokratického občana

Objevujeme Evropu a svět – život v německy hovořících zemích

Multikulturní výchova

Multikulturalita – kultura německy mluvících zemí

Klíčové kompetence

Zásadní výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k utváření klíčových kompetencí (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích):

Kompetence k učení

- Aktivační metody, které vedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky
- Používání situační komunikace jako prostředku k soustavné komunikaci v německém jazyce

Kompetence k řešení problémů

- Porovnávání stavby německého, anglického a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností
- Řešení situací, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití německého jazyka

Kompetence komunikativní

- Automatizace reakcí při rozhovorech
- Práce s textem a mluveným slovem
- Jednoduché, ale srozumitelné vyjadřování, za pomoci mimojazykové komunikace, a to především s ohledem na porozumění kulturních odlišností a podobností

Kompetence sociální a personální

- Navozování dostatku situací, které vedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- Vytváření situací, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Kompetence občanské

- Na příkladech z německy mluvících zemí vést žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problémů minorit ve světě i u nás

Kompetence pracovní

- Uvědomělé a správné používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium
- Rozvoj přirozené potřeby vytvářet a používat vlastní jazykové pomůcky

Kompetence digitální

- Získávání, vyhledávání, kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu (online překladače a jejich relevance)
- Volba postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování informací, spravování a posuzování dat (dílní práce, projekty, práce s více zdroji a jejich citování)

Další cizí jazyk – Německý jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Německý jazyk	Ročník 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. (DCJ-9-2-03)	<ul style="list-style-type: none"> • verbální reakce na otázky • odpovídání a poskytování konkrétních informací • vyžádání konkrétních informací 	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – Komunikace	- výměnný pobyt Německo
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. (DCJ-9-3-01)	<ul style="list-style-type: none"> • porozumění jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům a zákazům 	7.		
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (DCJ-9-1-02)	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznávání známých slov, slovních spojení a jednoduchých vět a jejich významu 	7.	Výchova demokratického občana – Objevujeme Evropu a svět	- výměnný pobyt Německo
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. (DCJ-9-1-03)	<ul style="list-style-type: none"> • zachycení a porozumění konkrétních informací při poslechu 	7.		- pozdravy a oslovení
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. (DCJ-9-1-01)	<ul style="list-style-type: none"> • výběr, seřazení, doplňování odpovědí • vykonávání jednoduchých činností 	7.		- časové údaje: hodiny, datum - ve škole a ve třídě předložky místa a času - telefonický rozhovor
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. (DCJ-9-3-02)	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznání známých slov a slovních spojení • porozumění významu slov, slovními spojeními a větám 	7.		- přítomný čas nepravidelných sloves a slovesa s přehláskou opisné vazby a vyjadřování budoucího času - kalendář, části dne
rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu. (DCJ-9-3-03)	<ul style="list-style-type: none"> • porozumění významu slov a slovními spojeními za využití obrazové podpory 	7.		- slovosled rozšiřování slovní zásoby (slova odvozená, synonyma, antonyma, přechod mezi slovními druhy)

Další cizí jazyk – Německý jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Německý jazyk	Ročník 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. (DCJ-9-4-01)	<ul style="list-style-type: none"> zápis a doplňování slov či slovních spojení číselné i nečíselné povahy 	7.		
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (DCJ-9-2-02)	<ul style="list-style-type: none"> představování sebe a členů rodiny sdělení informací popis skutečností 	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – Komunikace	konverzační téma: rodina číslovky základní a řadové užití sloves být, mít, dělat popis osoby a jejího charakteru
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. (DCJ-9-4-03)	<ul style="list-style-type: none"> tvorba písemných odpovědí na krátká sdělení či otázky s použitím jednoduchých vět a slovních spojení 	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět	
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (DCJ-9-4-02)	<ul style="list-style-type: none"> psaní slov, slovních spojení a vět na dané téma sestavování krátkých písemných sdělení, pozdravů, poděkování, dotazů či vzkazů 	7.		- otázka a zápor - vyjadřování pádů pomocí základních předložek - vyjadřování (ne)libosti
se zapojí do jednoduchých rozhovorů. (DCJ-9-2-01)	<ul style="list-style-type: none"> používání základních zdvořilostních obrátů poskytnutí konkrétních informací 	7.		- sloveso nacházet se - umístění předmětů a budov, orientace v prostoru

Další cizí jazyk – Německý jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Německý jazyk	Ročník 8. - 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. DCJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznávání známých slov a slovních spojení v krátkém textu z běžného života porozumění významu slov, slovním spojení a jednoduchým větám 	8. – 9.	Multikulturní výchova Multikulturalita	- zápis známého textu podle diktátu - čtení autentických textů - výměnný pobyt Německo
rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. DCJ-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> porozumění obsahu krátkého textu vztahujícího se k tématům každodenního života a hledání konkrétní informace 	8. – 9.		- žádost a objednávka - tvorba inzerátu s porozuměním - podmiňovací způsob
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. DCJ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznávání známých slov a slovních spojení porozumění významu slov, slovním spojení a smyslu jednoduchých vět, vztahujících se k osvojovaným tématům 	8. – 9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět	- na poště a v bance, v restauraci a hotelu budoucí čas prostý - tvoření otázky výměnný pobyt Německo
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. DCJ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> reakce na jednoduché verbální pokyny učitele při práci s učebnicí, pohybu ve třídě a řešení jazykových úkolů porozumění jednoduchým otázkám souvisejících s osvojovanými tématy 	8. – 9.		- pasivní znalost rozkazovacího způsobu
zapojí se do jednoduchých rozhovorů. DCJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> základní zdvořilostní obraty jednoduché rozhovory, otázky na konkrétní informace 	8. – 9.		- porozumění jednoduchému návodu, receptu vyjadřování velikosti a množství
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. DCJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> reakce pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se žáka, členů jeho rodiny a kamarádů otázky a poskytnutí konkrétních informací, které se vztahují k osvojovaným tématům 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – Komunikace	- pasivní znalost jednoduchého minulého času - porozumění textu - výměnný pobyt Německo

Další cizí jazyk – Německý jazyk				
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace	Obor	Německý jazyk	Ročník 8. - 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • odpovědi na krátká sdělení či otázky s použitím jednoduchých slovních spojení a vět 	8. – 9.		- vyhledávání internacionalismů (práce se slovníkem - vhodné vyhledávat podobně znějící česká a anglická slova)
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. DCJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • informace o sobě, své rodině, kamarádech i spolužácích • popis skutečností, se kterými se běžně setkává, za použití jednoduchých slovních spojení a vět 	8. – 9.		- předložky místa a času - příslovce - přídavná jména - časový rozvrh dne (konverzační téma: zdraví, lidské tělo, sport)
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. DCJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • zápis a doplňování slov a slovních spojení 	8. – 9.		- životopis vyplnění formuláře
napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. DCJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • psaní slov, jednoduchých slovních spojení a vět týkajících se jeho osoby, rodiny přátel a každodenních činností • stavba vět, ve kterých se sdělují konkrétní informace • tvorba otázek 	8. – 9.		- zájmena 3. a 4. pádu
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. DCJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • porozumění jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům užívaných v každodenním životě 	8. – 9.		- předložky místa, času, způsobu používání členů
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. DCJ-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • porozumění konkrétním informacím v krátkém a jednoduchém poslechovém textu vztahujícímu se ke každodenním činnostem 	8. – 9.		- omluva, přání, sjednání si schůzky - rozlišování tykání a vykání - spojky a spojkové výrazy (zdvořilostní výrazy a vyjadřování názoru, konverzační téma: počasí, turistika)

Matematicko-fyzikální základ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematicko-fyzikální základ vznikl integrací vzdělávacích oborů Matematika a Fyzika.

Cílem integrace vzdělávacích oborů Matematika a Fyzika do jednoho vyučovacího předmětu je vznik obsahového a organizačního celku, který umožní předkládat žákům učivo v přehledných souvislostech. Při řešení příkladů z oblasti fyziky jsou hojně používány matematické postupy. Naopak matematika v tomto pojetí není pouze abstraktní vědou, která samoučelně operuje s čísly, ale stává se praktickým nástrojem, který je potřebný v životě i v dalším studiu.

Časová dotace a organizace výuky

Vyučovací předmět Matematicko-fyzikální základ je v 6., 7. a 9. ročníku dotován pěti hodinami týdně, v 8. ročníku šesti hodinami týdně. Je tak využita celá časová dotace jednooborové vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a vzdělávacího oboru Fyzika vzdělávací oblasti Člověk a příroda rámcového učebního plánu.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Matematicko-fyzikální základ je integrován tematický okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí průřezového tématu Environmentální výchova.

Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Matematicko-fyzikální základ rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Budování počítařských dovedností a schopností žáků
- Aktivní vyhledávání souvislostí
- Rozvoj schopnosti samostatně pozorovat a získané výsledky porovnávat s předpokladem

Kompetence k řešení problémů

- Rozvoj logického myšlení
- Hledání vlastních a netradičních řešení
- Odhad výsledku
- Kritické myšlení
- Experiment

Kompetence komunikativní

- Formulace vlastního názoru či předpokladu zkoumané situace
- Přesnost vyjadřování mimo jiné při používání matematických a fyzikálních pojmů
- Používání symbolů v komunikaci

Kompetence sociální a personální

- Skupinová práce
- Puzzle metoda
- Respektování názorů spolužáků

Kompetence občanské

- Vyhledávání souvislostí mezi lidskou činností a ekologickými problémy
- Argumentace při rozhodování v environmentálních souvislostech

Kompetence pracovní

- Dodržování pracovních postupů při pokusech a experimentech
- Bezpečné a účinné používání pomůcek a nástrojů
- Diskuze o možných důsledcích lidské činnosti na životní prostředí

Kompetence digitální

- Volba postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování informací, spravování a posuzování dat (dílní práce, projekty, práce s více zdroji a jejich citování)

Matematicko-fyzikální základ

Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • znaky dělitelnosti • prvočíslo • rozklad na součin prvočísel • společný násobek a společný dělitel 	6.		- znaky dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 50 a 100) společně s výstupy o zlomcích
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření pomocí zlomku, desetinného čísla, procenta.	<ul style="list-style-type: none"> • porovnávání zlomků • vztah zlomek desetinné číslo 	6. – 7.		- procenta v 6. ročníku pouze informativně
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.	<ul style="list-style-type: none"> • úsečka, přímka, polopřímka • kruh, kružnice, mezikružší, • n - úhelníky 	6.		- v rozsahu tabulek pro ZŠ
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.	<ul style="list-style-type: none"> • druhy úhlů v členění na: <ul style="list-style-type: none"> • - ostré, tupé, pravé, přímé • - souhlasné, střídavé, vedlejší a vrcholové • měření úhlů • grafické sčítání a odečítání úhlů • určování velikosti úhlu výpočtem 	6.		- dbát na přesnost rýsování, převody stupňů a minut
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.	<ul style="list-style-type: none"> • obdélník, čtverec a z nich složené rovinné útvary 	6.		
načrtne a sestrojí rovinné útvary.	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukce trojúhelníků pomocí SSS, SUS, USU 	6.		
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa).	<ul style="list-style-type: none"> • Tělesa 	6.		- v rozsahu tabulek pro ZŠ
provádí početní operace v oboru celých čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • záporná čísla • početní operace s celými čísly • pravidla přednosti početních úkonů 	6.		
znázorní záporná čísla na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> • záporná čísla • znázornění čísel na číselné ose a jejich porovnávání 	6.		
provádí početní operace v oboru racionálních čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • porovnávání rac. čísel • početní operace se zlomky a desetinnými čísly • převrácená hodnota čísla 	6.		

Matematicko-fyzikální základ				
Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
řeší lineární rovnice.	<ul style="list-style-type: none"> • lineární rovnice • ekvivalentní úpravy 	6. – 7.		- provádění zkoušky
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností.	<ul style="list-style-type: none"> • odhad a zaokrouhlování 	6. – 7.		- výstup se naplňuje průběžně, - znalost zaokrouhlování se předpokládá z 1. stupně.
účelně využívá kalkulátor.	<ul style="list-style-type: none"> • ovládání a účelné využití kalkulátoru 	6. – 7.		- výstup se naplňuje průběžně, hodnocen v 7. ročníku
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic.	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy 	6. – 7.		- v 6. ročníku ekvivalentní úpravy bez násobení a dělení
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché slovní úlohy 	6. – 7.		- výstup je naplňován průběžně
využívá potřebnou matematickou symboliku.	<ul style="list-style-type: none"> • matematická symbolika 	6. – 7.		- výstup je naplňován průběžně, hodnotit převážně v 6. ročníku s důrazem na zápis postupu konstrukce
řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy.	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukční úlohy 	6. – 7.		- osa úsečky a úhlu
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikační geometrické úlohy 	6. – 7.		- výstup naplňován průběžně hodnocen v 9. ročníku
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů.	<ul style="list-style-type: none"> • řešení alternativních úloh a praktických problémů 	6. – 7.		- výstup naplňován průběžně hodnocen v 9. ročníku

Matematicko-fyzikální základ				
Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	<ul style="list-style-type: none"> hledání různých řešení praktických úloh 	6. – 7.		- výstup naplňován průběžně hodnocen v 7. a 9. ročníku
pracuje s tabulkami pro základní školu.	<ul style="list-style-type: none"> práce s tabulkami 	6. – 7.		- výstup naplňován průběžně hodnocen v 8. ročníku
řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem.	<ul style="list-style-type: none"> poměr a jeho zápis dělení celku na části v daném poměru 	7.		
pracuje s měřítky map a plánů.	<ul style="list-style-type: none"> měřítko map a plánů (zmenšení, zvětšení) 	7.		
řeší aplikační úlohy na procenta.	<ul style="list-style-type: none"> pojem procento příklady s procenty slovní úlohy s procenty 	7.		- i pro případ, že procentová část je větší než celek - procenta, jak trojčlenkou, tak přes jedno procento
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	<ul style="list-style-type: none"> zpracování dat do tabulek a grafů čtení z grafů a diagramů výpočty v tabulkách 	7.		DK - Tabulky Google
porovnává soubory dat.	<ul style="list-style-type: none"> četnost jednotlivých prvků aritmetický průměr četnost, průměr, součet 	7.		DK - Tabulky Google
určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti.	<ul style="list-style-type: none"> přímá a nepřímá úměrnost trojčlenka, úměra 	7.		- vytvoření tabulky, grafu a rovnice pro přímou a nepřímou úměrnost
načrtne a sestrojí rovinné útvary.	<ul style="list-style-type: none"> konstrukce čtyřúhelníků 	7.		
analyzuje základní vlastnosti těles.	<ul style="list-style-type: none"> Tělesa 	7.		- v rozsahu tabulek pro ZŠ
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	<ul style="list-style-type: none"> krychle, kvádr 	7.		

Matematicko-fyzikální základ				
Oblast	Člověk a příroda	Obor	Fyzika	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zná základní fyzikální jednotky a jejich převody.	<ul style="list-style-type: none"> převody jednotek (včetně času) 	6.		<ul style="list-style-type: none"> vazba na znalost desetinných čísel žák vyhledá neznámé fyzikální veličiny a jejich jednotky v tabulkách
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa.	<ul style="list-style-type: none"> zkoumání a porovnávání společných a různých vlastností látek a těles měření délky, hmotnosti, času, objemu, síly 	6.		
sestaví správně podle schématu jednoduchý elektrický obvod.	<ul style="list-style-type: none"> základní elektrické schematické značky podmínky pro funkci elektrického obvodu základní prvky el. obvodu 	6.		- zdroj, spínač, vodič, uzel, rezistor, žárovka, motor, led dioda.
rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností.	<ul style="list-style-type: none"> vodič izolant 	6.		
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na tělesa.	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti permanentního magnetu magnetické pole 	6.		
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> šíření světla zdroj světla barevné spektrum 	6.		
uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí.	<ul style="list-style-type: none"> Braunův pohyb, difuze 	7.		- pronikání jedné látky do druhé
předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty.	<ul style="list-style-type: none"> tepelná délková roztažnost dilatační spáry 	7.		
využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.	<ul style="list-style-type: none"> hustota látek vztah mezi hmotností, hustotou a objemem chování pevného tělesa v tekutině 	7.		
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.	<ul style="list-style-type: none"> druhy sil síla jako orientovaná úsečka výslednice sil skládání sil otáčivé účinky sil třecí síla výpočet tlaku 	7.		- 2. a 3. Newtonův zákon

Matematicko-fyzikální základ				
Oblast	Člověk a příroda	Obor	Fyzika	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů.	<ul style="list-style-type: none"> • mechanika kapalin • hydrostatický tlak 	7.		

Matematicko-fyzikální základ				
Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	<ul style="list-style-type: none"> druhá mocnina a odmocnina 	8.		- využití kalkulátoru, tabulek, - znalost mocniny z paměti od 1 do 20
modeluje situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> nejmenší společný násobek největší společný dělitel slovní úlohy s využitím dělitelnosti 	8.		
určí hodnotu výrazu.	<ul style="list-style-type: none"> hodnota výrazu 	8.		
sčítá a násobí mnohočleny.	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a násobení mnohočlenů 	8.		
provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	<ul style="list-style-type: none"> $(a + b)^2$ $(a - b)^2$ $a^2 - b^2$ vytýkání před závorku 	8.		
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných.	<ul style="list-style-type: none"> výrazy s proměnou a jejich zápis 	8.		
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem.	<ul style="list-style-type: none"> funkce lineární funkce (vlastnosti lin. funkcí) pravouhlá soustava souřadnic řazení, modus, medián, četnost, průměr 	8.	DK - práce s tabulkovým kalkulátorem DK - práce s aplikací Geogebra	- práce s tabulkami, grafy a rovnicemi funkcí
zdůvodňuje a využívá polohové vlastnosti přímek a kružnic.	<ul style="list-style-type: none"> vzájemná poloha přímky a kružnice vzájemná poloha kružnic 	8.		
užívá metrické vlastnosti rovinných útvarů při řešení úloh a praktických problémů.	<ul style="list-style-type: none"> Pythagorova věta významné vlastnosti geometrických útvarů 	8.		- výpočet výšky trojúhelníku a jiných úloh početní geometrie
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.	<ul style="list-style-type: none"> trojúhelník čtyřúhelník kruh, kružnice 	8.		- rozšiřující mohou být pravidelné mnohoúhelníky
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar.	<ul style="list-style-type: none"> osová a středová souměrnost vyhledávání souměrných útvarů 	8.		

Matematicko-fyzikální základ				
Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	• válec, koule, jehlan, kužel	8.		
načrtne a sestrojí síť základních těles.	• síť těles	8.		
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.	• vyhledávání funkčních závislostí v situacích reálného života	8. - 9.	DK - práce s tabulkovým kalkulátorem	- spotřeba energií v domácnosti
provádí početní operace v oboru racionálních čísel.	• absolutní hodnota čísla	8. – 9.		
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností.	• zaokrouhlování, odhady	8. – 9.		- výstup se naplňuje průběžně
účelně využívá kalkulátor.	• ovládání a účelné využití kalkulátoru	8. – 9.		- výstup se naplňuje průběžně, hodnocen v 7. ročníku
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	• analýza zadání jednotlivých úloh a jejich následné řešení	8. – 9.		- výstup je naplňován průběžně
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru.	• množina všech bodů daných vlastností • Thaletova kružnice	8. – 9.		
řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy.	• konstrukční úlohy využívající pojmu množina bodů daných vlastností	8. – 9.		
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	• aplikační geometrické úlohy	8. – 9.		- výstup naplňován průběžně hodnocen v 9. ročníku
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů.	• řešení alternativních úloh a praktických problémů s využitím logického úsudku	8. – 9.		- výstup naplňován průběžně hodnocen v 9. ročníku
nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	• hledání různých řešení praktických úloh	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita.	- výstup naplňován průběžně hodnocen v 7. a 9. ročníku
pracuje s tabulkami pro základní školu.	• práce s tabulkami	8. – 9.		- výstup naplňován průběžně hodnocen v 8. ročníku

Matematicko-fyzikální základ				
Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic.	<ul style="list-style-type: none"> • rovnice s neznámou ve jmenovateli • podmínky řešitelnosti 	9.		
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustav rovnic.	<ul style="list-style-type: none"> • soustavy dvou rovnic o dvou neznámých • slovní úlohy o pohybu, směsi, společná práce a další 	9.		- sčítací, dosazovací a grafická metoda řešení
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	<ul style="list-style-type: none"> • věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků • poměr podobnosti 	9.		
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	<ul style="list-style-type: none"> • volné rovnoběžné promítání • pravouhlé promítání • základy výkresové dokumentace 	9.		
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	<ul style="list-style-type: none"> • prostorová představivost 	9.		
určí podmínky řešitelnosti lomených výrazů.	<ul style="list-style-type: none"> • podmínky řešitelnosti 	9.		
sčítá a odečítá lomené výrazy.	<ul style="list-style-type: none"> • sčítání a odečítání lomených výrazů 	9.		
násobí a dělí lomené výrazy.	<ul style="list-style-type: none"> • násobení a dělení lomených výrazů 	9.		
aplikuje znalost úprav lomených výrazů při řešení složitějších úloh	<ul style="list-style-type: none"> • lomené výrazy • úpravy fyzikálních vzorců 	9.		- komplexní úlohy

Matematicko-fyzikální základ				
Oblast	Člověk a příroda	Obor	Fyzika	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu.	<ul style="list-style-type: none"> zkoumání pohybu různých těles v okolí druhy pohybů relativita pojmů klid a pohyb relativní rychlost 	8.		
využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles.	<ul style="list-style-type: none"> úlohy o rovnoměrném pohybu 	8.		- využívat početní i grafické řešení
určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou.	<ul style="list-style-type: none"> práce energie tělesa 	8.		
využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem.	<ul style="list-style-type: none"> výkon příkon účinnost 	8.		
využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh.	<ul style="list-style-type: none"> druhy energií přeměna energií zákon zachování energie 	8.		
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku.	<ul style="list-style-type: none"> zdroje zvuku podmínky pro šíření zvuku 	8.		
posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> hluk v běžném životě 	8.	Environmentální výchova, Lidské aktivity a problémy životního prostředí – hluk.	
využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích.	<ul style="list-style-type: none"> 1. Newtonův zákon 	8.		
určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem.	<ul style="list-style-type: none"> tepelná rovnováha přenos tepla tepelná izolace rozdíl v pojmech teplota a teplo tepelná výměna v závislosti na hmotnosti a druhu látky 	8. – 9.		
využívá zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh.	<ul style="list-style-type: none"> odraz světla 	8. – 9.		

Matematicko-fyzikální základ				
Oblast	Člověk a příroda	Obor	Fyzika	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice.	<ul style="list-style-type: none"> základní princip lomu světla praktické důkazy lomu světla 	8. – 9.		
využívá znalostí lomu světla při analýze průchodu světla čočkami.	<ul style="list-style-type: none"> čočky (spojka, rozptylka) 	8. – 9.		
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> energetické zdroje alternativní a tradiční zdroje výroba elektrické energie 	9.	Environmentální výchova, Lidské aktivity a problémy životního prostředí - vliv na životní prostředí, odpady.	
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.	<ul style="list-style-type: none"> elektrické obvody s uzly a více spotřebiči 	9.		
rozlíší stejnosměrný proud od střídavého.	<ul style="list-style-type: none"> střídavý elektrický proud rozdíly mezi střídavým a stejnosměrným proudem 	9.		
změří elektrický proud a napětí.	<ul style="list-style-type: none"> měření elektrického napětí a proudu 	9.		
určí vlastnosti polovodiče.	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti polovodiče 	9.		
prakticky využívá poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem.	<ul style="list-style-type: none"> elektromagnetická indukce 	9.		
prakticky využívá poznatky o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní.	<ul style="list-style-type: none"> využití elektromagnetů transformátor elektromotor generátor 	9.		
objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet.	<ul style="list-style-type: none"> pohyb planet a vesmírných těles 	9.		

Svět přírody

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Svět přírody vytváří prostor, ve kterém se žáci seznamují se složkami živé a neživé přírody a jejich vzájemnými vztahy. Svět přírody integruje naplňování očekávaných výstupů a klíčových kompetencí z pohledu integrovaných vzdělávacích oborů Přírodopis (6. – 9. ročník), Chemie (6. – 9. ročník), části vzdělávacího oboru Zeměpis (6. – 8. ročník) vztahující se k fyzicko-geografické sféře³ a části vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví⁴ (7. a 9. ročník).

Cílem vytvoření tohoto integrovaného přírodovědného vyučovacího předmětu je vznik obsahového a organizačního celku, který umožní předkládat žákům učivo v souvislostech. Vedle obsahů jednotlivých vzdělávacích oborů si tak žáci osvojují postup posuzování a vyhodnocování problémů z více úhlů pohledu. Mají také lepší možnost vytvoření celistvého obrazu o světě přírody, jeho problémech a možných způsobech jejich řešení, než by tomu bylo při realizaci jednooborových předmětů. Rozdělení obsahu vzdělávacího oboru Zeměpis do dvou integrovaných předmětů – Svět přírody a Člověk a společnost mezi nimi vytváří přirozené mezipředmětové vztahy.

V 6. a 7. ročníku jsou tímto vyučovacím předmětem naplňovány očekávané výstupy, které se vztahují k živé přírodě. Ve vzdělávacím oboru Přírodopis přitom vycházíme od vyšších organismů, které žáci znají, a jejich poznávání a zařazování. Teprve pak se žáci dostávají k organismům nižším. Paralelně se žáci zabývají rostlinami i živočichy, u kterých mohou být jako spojovací prvek využity jednotlivé ekosystémy.

V 8. ročníku se zabýváme převážně naplňováním očekávaných výstupů, které se vztahují k přírodě neživé.

V 9. ročníku se žáci věnují očekávaným výstupům vztahujícím se ke stavbě lidského těla, s tímto tématem korespondují očekávané výstupy vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Při probírání učiva vzdělávacího oboru Chemie si žáci osvojují znalosti, dovednosti a návyky pomoci co možná největší míry experimentů. I zde se snažíme vycházet z jejich využití v běžném životě a ze zkušeností žáků.

Časová dotace a organizace výuky

Vyučovací předmět Svět přírody je v 6. ročníku dotován čtyřmi hodinami týdně, v 7. ročníku dvěma hodinami týdně, v 8. a 9. ročníku třemi hodinami týdně. Je tak využita celá časová dotace vzdělávacích

---

³ Očekávané výstupy vztahující se k socioekonomické sféře jsou naplňovány ve vyučovacím předmětu Člověk a společnost

⁴ Zbývající očekávané výstupy vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví jsou naplňovány ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova.

oborů Přírodopis a Chemie, dvě hodiny časové dotace vzdělávacího oboru Zeměpis a jedna hodina vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, časová dotace vzdělávacího oboru Přírodopis je navíc posílena jednou disponibilní hodinou.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Svět přírody jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Komunikace – otevřená a pozitivní komunikace

Kooperace a kompetice – týmová spolupráce, vedení a organizování práce

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – usuzování a ověřování, stejnorodost a různorodost, svět z pohledu chemie

Psychohygienu – hledání pomoci při potížích

Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Environmentální výchova

Základní podmínky života – přehled základních podmínek života, postavení rostlin v potravinových řetězcích a při výrobě kyslíku

Ekosystémy – les, vodní zdroje, moře, tropický a deštný les, lidské sídlo, kulturní krajina

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ekologie, chemie jako pomocník i nebezpečí, zásada předběžné opatrnosti, zemědělství a živ. prostředí, ekologické zemědělství

Vztah člověka k prostředí – estetika, hygiena a ekonomika recyklace, nerovnoměrnost života na Zemi

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá – zážitky a zkušenosti z Evropy a světa

Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Svět přírody rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebných ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Vyhledávání souvislostí, vytváření myšlenkových map

- Práce s různými zdroji informací, jejich porovnávání a ověřování
- Experimentální metody
- Třídění podle znaků

Kompetence k řešení problémů

- Vytváření myšlenkových schémat
- Analogie
- Praktické ověřování řešení
- Kritické myšlení

Kompetence komunikativní

- Tvorba vhodných a výstižných formulací
- Výběr vhodné jazykové formy
- Využívání informačních a komunikačních prostředků
- Tabulky, grafy, záznamy jako prostředek přesného vyjadřování

Kompetence sociální a personální

- Práce ve dvojicích, skupinová práce
- Realizace projektů
- Sebehodnocení

Kompetence občanské

- Poskytování první pomoci
- Pravidla chování v situacích ohrožujících život či zdraví
- Nutnost a možnosti ochrany přírody a krajiny
- Principy trvale udržitelného rozvoje

Kompetence pracovní

- Ochrana zdraví při práci
- Ochrana životního prostředí při práci
- Bezpečné a účinné používání pracovních pomůcek, nástrojů a vybavení
- Adaptace na změněné pomůcky

Kompetence digitální

- Kritické hodnocení přínosů digitálních technologií a reflektování rizik jejich využívání (vliv sociálních sítí na zdraví člověka)
- Volba postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování informací, spravování a posuzování dat (dílní práce, projekty, práce s více zdroji a jejich citování)

Svět přírody				
Oblast	Člověk a příroda	Obor	Zeměpis	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zhodnotí postavení Země ve vesmíru.	<ul style="list-style-type: none"> • poloha Země ve vesmíru • orientace v 3D mapách 	6.		DK - Google Earth
srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy.	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti Země v porovnání s dalšími tělesy naší sluneční soustavy 	6.		
prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země.	<ul style="list-style-type: none"> • tvar Země 	6.		
zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů.	<ul style="list-style-type: none"> • základní pohyby Země 	6.		
rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	<ul style="list-style-type: none"> • tvary zemského povrchu 	6. – 7.		
organizuje a vyhodnocuje geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	<ul style="list-style-type: none"> • výběr geografických informací a jejich zdrojů 	6. – 7.		
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	<ul style="list-style-type: none"> • základní geografické, topografické a kartografické pojmy 	6.		
přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost.	<ul style="list-style-type: none"> • krajinná sféra • (funkce a typy krajiny) 	6. – 7.		
rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.	<ul style="list-style-type: none"> • prostorové složky krajiny 	6. – 7.		
vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech.	<ul style="list-style-type: none"> • myšlenková schémata a myšlenkové mapy regionu 	6. – 7.		

Svět přírody				
Oblast	Člověk a příroda	Obor	Zeměpis	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich.	<ul style="list-style-type: none"> • myšlenková schémata a myšlenkové mapy • využití aplikace na tvorbu myšlenkových map - tvorba mapy, vazby, export mapy) 	6. – 7.		DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby software mindmap (nebo obdobná)
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.	<ul style="list-style-type: none"> • orientační body a pomůcky a přístroje, stanoviště, určování světových stran, orientace podle mapy a pohyb v terénu 	6. – 7.		- vhodné zařadit na zotavovací pobyt
aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchý náčrtek krajiny, situační plán, schématický náčrtek pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů 	6. – 7.		- vhodné zařadit na zotavovací pobyt
<i>uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečného pobytu ve volné přírodě, první pomoc a transport zraněného, zásady chování v případě mimořádné události 	6. – 7.		- vhodné zařadit na zotavovací pobyt

Svět přírody				
Oblast	Člověk a příroda	Obor	Přírodopis	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin.	<ul style="list-style-type: none"> stavba, funkce a význam jednotlivých orgánových soustav rostlin 	6.		
třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek.	<ul style="list-style-type: none"> nižší a vyšší rostliny houby obratlovci 	6.		
uveďte příklady vlivu prostředí na utváření organismů.	<ul style="list-style-type: none"> adaptace organismů k různým podmínkám prostředí 	6.		- vazba na podmínky života
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků.	<ul style="list-style-type: none"> stavba a rozdělení hub práce s atlasem hub zásady sběru, první pomoc při otravě houbami 	6.		
vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích.	<ul style="list-style-type: none"> význam hub 	6.		
objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků.	<ul style="list-style-type: none"> stavba, výskyt a význam lišejníků symbióza 	6.		
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.	<ul style="list-style-type: none"> uspořádání stavby rostlinného těla 	6.		- lab. práce
porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uveďte praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku.	<ul style="list-style-type: none"> stavba a význam jednotlivých částí těla rostlin 	6.		
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin.	<ul style="list-style-type: none"> základní princip fotosyntézy dýchání rostlin rozmnožování a růst rostlin 	6.		
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů.	<ul style="list-style-type: none"> rozeznání a systematické zařazení běžných druhů rostlin do taxonomických skupin práce s atlasem a klíčem 	6.		
odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> adaptace rostlin k různým podmínkám prostředí 	6.		
rozliší základní projevy a podmínky života.	<ul style="list-style-type: none"> vývin, růst, výživa, rozmnožování, reakce na podněty 	6. – 7.	Environmentální výchova, základní podmínky života - přehled základních podmínek života.	

Svět přírody				
Oblast	Člověk a příroda	Obor	Přírodopis	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů.	<ul style="list-style-type: none"> stavba, funkce a význam jednotlivých orgánových soustav živočichů 	6. – 7.		
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.	<ul style="list-style-type: none"> pohlavní a nepohlavní rozmnožování 	6. – 7.		- vazba na orgánové soustavy rostlin a živočichů
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	<ul style="list-style-type: none"> stavba a funkce těla, orgánových soustav 	6. – 7.		- obratlovci 6. ročník, - bezobratlí 7. ročník
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.	<ul style="list-style-type: none"> rozeznání a systematické zařazení běžných druhů živočichů do taxonomických skupin práce s atlasem 	6. – 7.		- obratlovci 6. ročník, - bezobratlí 7. ročník
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> projevy chování živočichů adaptace živočichů k různým podmínkám prostředí 	6. – 7.		
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka.	<ul style="list-style-type: none"> rozšíření a význam živočichů hospodářsky významné druhy ochrana živočichů 	6. – 7.		
<i>uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.</i>	<ul style="list-style-type: none"> zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	6. – 7.		
aplikuje praktické metody poznávání přírody.	<ul style="list-style-type: none"> pozorování lupou, mikroskopem práce s určovacími klíči, atlasy významní biologové a jejich objevy 	6. – 7.		
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.	<ul style="list-style-type: none"> pravidla bezpečnosti práce 	6. – 7.		
orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	<ul style="list-style-type: none"> názory na vznik života 	7.	Environmentální výchova, vztah člověka k prostředí – nerovnoměrnost života na Zemi.	
popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel.	<ul style="list-style-type: none"> struktura rostlinné, živočišné, bakteriální buňky vyhledání společných a odlišných znaků 	7.		

Svět přírody				
Oblast	Člověk a příroda	Obor	Přírodopis	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek.	<ul style="list-style-type: none"> • bezobratlí 	7.		
uveče příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím • ekosystém 	7.	Environmentální výchova, ekosystémy – les, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo, kulturní krajina.	- potravní řetězce
objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému.	<ul style="list-style-type: none"> • živé a neživé složky ekosystému, jejich působení na organismy 	7.	Environmentální výchova, ekosystémy – les, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo, kulturní krajina.	
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.	<ul style="list-style-type: none"> • potravní řetězce 	7.	Environmentální výchova, ekosystémy – les, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo, kulturní krajina.	
<i>respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k jedincům opačného pohlaví.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • fyziologické změny v období dospívání 	7.		- výstup oboru Výchova ke zdraví
<i>respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • lidská sexualita 	7.		- výstup oboru Výchova ke zdraví

Svět přírody				
Oblast	Člověk a příroda	Obor	Chemie	Ročník 6. - 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy.	<ul style="list-style-type: none"> • fotosyntéza 	6. – 7.		
využívá digitální technologie.	<ul style="list-style-type: none"> • práce se sdílenou tabulí - Jamboard 	6.		<i>DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby Psaní "rukou", textová pole, lístečky, vkládání obrázků, sdílení</i>

Svět přírody				
Oblast	Člověk a příroda	Obor	Zeměpis	Ročník 8.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost.	<ul style="list-style-type: none"> • fyzickogeografická sféra 	8.		
porovná působení vnitřních procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.	<ul style="list-style-type: none"> • vnitřní procesy v přírodní sféře 	8.		
porovná působení vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.	<ul style="list-style-type: none"> • vnější procesy v přírodní sféře 	8.		

Svět přírody				
Oblast	Člověk a příroda	Obor	Chemie	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
určí společné a rozdílné vlastnosti látek.	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, vodivost vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek 	8.	Osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání – usuzování a ověřování.	
rozlišuje směsi a chemické látky.	<ul style="list-style-type: none"> stejnorodé a různorodé směsi faktory ovlivňující rychlost rozpouštění pevné látky nasyčené a nenasycené směsi 	8.	Osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání – stejnorodost a různorodost.	
vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení.	<ul style="list-style-type: none"> hmotnostní zlomek a koncentrace roztoků 	8.		
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití.	<ul style="list-style-type: none"> destilovaná, pitná a odpadní voda výroba pitné vody čistota vody 	8.	Environmentální výchova, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí – nutnost ochrany vody, zdroje znečištění.	
používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech.	<ul style="list-style-type: none"> částicové složení látek – molekuly, stavba atomu 	8.		
rozlišuje chemické prvky, pojmy užívá ve správných souvislostech.	<ul style="list-style-type: none"> názvy a značky chemických prvků 	8.	Osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání – svět z pohledu chemie.	
rozlišuje chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech.	<ul style="list-style-type: none"> chemická vazba názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin – oxidy a hydroxidy 	8.		
rozlišuje chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech.	<ul style="list-style-type: none"> chemická vazba názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin – kyseliny a soli 	8.		
orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti.	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti a použití vybraných prvků skupiny a periody v periodické soustavě prvků 	8.		
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání.	<ul style="list-style-type: none"> chemické rovnice - slučování, neutralizace zákon zachování hmotnosti 	8.		
přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu.	<ul style="list-style-type: none"> látkové množství molární hmotnost 	8.		- diference obtížnosti podle schopností žáků

Svět přírody				
Oblast	Člověk a příroda	Obor	Chemie	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.	<ul style="list-style-type: none"> vliv teploty, plošného obsahu povrchu výchozích látek na rychlost chemických reakcí, katalyzátory 	8.		
porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí, posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti a využití oxidů, kyselin, hydroxidů, kyslíkatých a bezkyslíkatých solí 	8.	Environmentální výchova, lidské aktivity a problémy životního prostředí - chemie jako pomocník i nebezpečí.	
vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet.	<ul style="list-style-type: none"> výskyt a praktický význam některých oxidů a kyselin 	8.	Environmentální výchova, lidské aktivity a problémy životního prostředí – globální environmentální problémy.	
orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi.	<ul style="list-style-type: none"> kyselost a zásaditost roztoků 	8.	Sociální rozvoj, kooperace a kompetice – týmová spolupráce, vedení a organizování práce.	
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí.	<ul style="list-style-type: none"> zásady bezpečné práce s látkami v laboratoři a v běžném životě; bezpečnostní značky a bezpečnostní věty – H a P věty 	8. – 9.		
navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi.	<ul style="list-style-type: none"> oddělování složek směsí 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, kooperace a kompetice - týmová spolupráce, vedení a organizování práce.	
rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny, pojmy užívá ve správných souvislostech.	<ul style="list-style-type: none"> chemická vazba názvosloví jednoduchých organických sloučenin 	9.		
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	<ul style="list-style-type: none"> v praxi významné uhlovodíky – alkany 	9.		
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	<ul style="list-style-type: none"> v praxi významné uhlovodíky – uhlovodíky s vícenásobnými vazbami 	9.		

Svět přírody				
Oblast	Člověk a příroda	Obor	Chemie	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	<ul style="list-style-type: none"> v praxi významné uhlovodíky – areny 	9.		
zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy.	<ul style="list-style-type: none"> paliva – uhlí, ropa, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva 	9.		
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	<ul style="list-style-type: none"> v praxi významné alkoholy, fenoly 	9.		
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	<ul style="list-style-type: none"> v praxi významné halogenderiváty 	9.		
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	<ul style="list-style-type: none"> v praxi významné karbonylové sloučeniny a karboxylové kyseliny 	9.		
uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů.	<ul style="list-style-type: none"> zdroje složek potravy člověka 	9.		
zhodnotí využití prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi.	<ul style="list-style-type: none"> chemická výroba – rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin plasty a syntetická vlákna 	9.	Environmentální výchova, vztah člověka k prostředí – estetika, hygiena a ekonomika recyklace.	
aplikuje znalosti o principech hašení požárů a řešení modelových situací z praxe.	<ul style="list-style-type: none"> hořlavé látky – třídy hořlavých látek 	9.		
orientuje se v přípravě a využití různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.	<ul style="list-style-type: none"> léčivé a návykové látky pesticidy, detergenty průmyslová hnojiva 	9.	Environmentální výchova, lidské aktivity a problémy životního prostředí – zásada předběžné opatrnosti.	
orientuje se ve výchozích látkách a produktech biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů.	<ul style="list-style-type: none"> zdroje, vlastnosti a příklady funkcí cukrů, tuků, bílkovin a vitamínů v lidském těle 	9.		

Svět přírody				
Oblast	Člověk a příroda	Obor	Přírodopis	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty s použitím určovacích pomůcek.	<ul style="list-style-type: none"> vznik, vlastnosti, třídění a praktické využití vybraných nerostů krystalizace 	8.		- lab. práce
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny s použitím určovacích pomůcek.	<ul style="list-style-type: none"> vznik, vlastnosti, třídění a praktické využití vybraných hornin 	8.		- lab. práce
rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě.	<ul style="list-style-type: none"> složení, vlastnosti půdy půdní druhy půdní typy hospodářský význam půd 	8.	Environmentální výchova, lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a živ. prostředí, ekologické zemědělství.	
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody.	<ul style="list-style-type: none"> eroze, vnitřní síly utvářející zemský povrch, oběh vody a hornin 	8.		
uveďte význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů.	<ul style="list-style-type: none"> význam podnebí a vliv počasí na život organismů 	8.		
charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a jejich doprovodné jevy; popíše jejich možné dopady a ochranu před nimi.	<ul style="list-style-type: none"> mimořádné události způsobené přírodními vlivy v ČR i ve světě ochrana při mimořádných přírodních událostech čistota a složení ovzduší, ozónová vrstva 	8.		
uveďte příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.	<ul style="list-style-type: none"> ochrana životního prostředí chráněná území globální problémy a jejich řešení 	8.	Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech, Evropa a svět nás zajímá – zážitky a zkušenosti z Evropy a světa.	
aplikuje praktické metody poznávání přírody.	<ul style="list-style-type: none"> pozorování lupou, mikroskopem práce s určovacími klíči, atlasy významní biologové a jejich objevy 	8. – 9.		- lab. práce
<i>dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.</i>	<ul style="list-style-type: none"> pravidla bezpečnosti práce 	8. – 9.		
uveďte příklady dědičnosti v praktickém životě.	<ul style="list-style-type: none"> podstata dědičnosti, přenos genetické informace 	9.		

Svět přírody				
Oblast	Člověk a příroda	Obor	Přírodopis	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy.	<ul style="list-style-type: none"> stavba, funkce a význam orgánů, orgánových soustav 	9.		- hodnocení míry naplnění výstupu je realizováno rozdělením podle jednotlivých soustav
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka.	<ul style="list-style-type: none"> fylogeneze člověka 	9.		
objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří.	<ul style="list-style-type: none"> ontogeneze člověka 	9.		
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života.	<ul style="list-style-type: none"> přehled běžných onemocnění, úrazů a jejich prevence, léčba; zdraví životní styl 	9.		
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.	<ul style="list-style-type: none"> viry a bakterie jako pomocník i nebezpečí 	9.		
aplikuje a poskytuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla.	<ul style="list-style-type: none"> zásady poskytování první pomoci ošetřování běžných poranění 	9.		- průběžně realizovat ve Světu práce a tělesné výchově

Svět přírody				
Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Výchova ke zdraví	Ročník 8. - 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
<i>respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky.</i>	<ul style="list-style-type: none"> pravidla soužití mezi vrstevníky 	9.		
<i>přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě.</i>	<ul style="list-style-type: none"> cesty aktivního utváření dobrých mezilidských vztahů 	9.		
vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.	<ul style="list-style-type: none"> společenské role a zdraví 	9.		
<i>usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</i>	<ul style="list-style-type: none"> aktivní podpora zdraví 	9.		
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.	<ul style="list-style-type: none"> problematika zdraví 	9.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, komunikace – otevřená a pozitivní komunikace.	
dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.	<ul style="list-style-type: none"> základní složky stravy energetická hodnota 	9.		- možnost sledování vyváženosti a energetické hodnoty stravy v porovnání s denním režimem
<i>uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami.</i>	<ul style="list-style-type: none"> prevence chorob 	9.		
<i>svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.</i>	<ul style="list-style-type: none"> dostupnost lékařských ordinací v okolí školy a bydliště 	9.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, psychohygienu – hledání pomoci při potížích.	
<i>projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu.</i>	<ul style="list-style-type: none"> pravidla zdravého životního stylu 	9.		

Svět přírody				
Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Výchova ke zdraví	Ročník 8. - 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.	<ul style="list-style-type: none"> vliv médií, vrstevníků a sekt 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova, morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika.	- hodnocen v 9. ročníku a naplňován s organizacemi přispívajícími k naplnění minimálního preventivního programu
<i>projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy.</i>	<ul style="list-style-type: none"> rizika v silniční a železniční dopravě, minimalizace těchto rizik 	9.		
aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.	<ul style="list-style-type: none"> situace ohrožující zdraví, rizikové činnosti, prevence, první pomoc 	9.		
uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.	<ul style="list-style-type: none"> klasifikace mimořádných událostí, varovné signály, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, prevence mimořádných událostí 	9.		

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu Informatika je nejen rozvoj informatického myšlení žáků, ale také rozvoj jejich digitálních kompetencí. Tento vyučovací předmět navazuje na cíle a obsah vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět, který je vyučován na 1. stupni, jehož součástí je i naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Informatika.

Žáci pracují nejen s výpočetní technikou, ale také s učebními materiály, kde primárně nepotřebují počítače. Žáci jsou vedeni, aby využívali efektivní nástroje pro dosažení očekávaného cíle. Proto jsou vedeni k pochopení principů informatiky, a to ve všech jejích částech:

- práce s daty,
- informační systémy,
- algoritmizace a programování,
- digitální technologie.

Pro výuku programování jsou používány jak softwarové nástroje (například Scratch, code.org, ...), tak i hardwarové prostředky základů robotiky (například Ozobot, Micro:bit, ...)

Při práci s aplikacemi jsou žáci vedeni ve velké míře k využívání cloudových aplikací (například aplikace Google), případně konkrétních a obtížně nahraditelných desktopových aplikací (například Photoshop).

Časová dotace a organizace výuky

Vyučovací předmět je v 6. až 9. ročníku dotován jednou hodinou týdně. Žáci jsou rozděleni do skupin s maximálním počtem 20 žáků (mnohdy ale s počtem nižším) s tím, že každý žák pracuje na svém počítači, nebo pracují v celé třídě, kde prostředky ICT sdílí a využívají je pro společnou práci se zaměřením na kooperaci. Vyučování probíhá ve specializovaných učebnách ICT ve škole, nebo v kmenových třídách, kde je možné využít mobilních počítačových (tabletových) učeben.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Informatika jsou integrovány následující tematické okruhy jednotlivých průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj

Kreativita

Hodnoty, postoje, praktická etika

Mediální výchova

Stavba mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Výchova v myšlení v evropských a globálních souvislostech

Objevujeme Evropu a svět

Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Informatika rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

- Práce s počítačem, Internetem a dalšími zdroji informací

Kompetence k řešení problémů

- Vyhledávání a ověřování informací potřebných k řešení problémů
- Vyhledávání a používání vhodných algoritmů při práci s programy

Kompetence komunikativní

- Rozvoj využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní, účinnou a bezpečnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

- Skupinová spolupráce na dálku
- Hledání společného řešení

Kompetence občanské

- Globální informační síť jako nástroj prosazování a upevňování občanských svobod

Kompetence pracovní

- Využívání informační a komunikační techniky k vlastnímu rozvoji a přípravě na budoucnost
- Bezpečné a účinné používání informačních a komunikačních technologií

Kompetence digitální

- Volba postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování informací, spravování a posuzování dat (dílní práce, projekty, práce s více zdroji a jejich citování)

Informatika				
Oblast	Informatika	Obor	Informatika	Ročník 6. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
<i>komunikuje prostřednictvím prostředků ICT.</i>	<ul style="list-style-type: none"> e-mail Učebna Google sdílení dokumentů - práva hlasová a video komunikace Dokumenty a Prezentace Google 	6.		- přidání OV rozvíjení digitálních kompetencí
získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat.	<ul style="list-style-type: none"> analýza informací v tabulkách datové sady otevřená data 	6.		- data, informace a modelování
navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu.	<ul style="list-style-type: none"> přenos informací, standardizované kódy znakové sady šifry identifikace barev, barevný model 	6.		- data, informace a modelování
ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování a přenos.	<ul style="list-style-type: none"> druhy počítačových souborů způsoby ukládání dat komprimace správa souborů, systém složek 	6.		- digitální technologie
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí postup, určí problém, který je daným algoritmem řešen.	<ul style="list-style-type: none"> různá ztvárnění algoritmů identifikace problému 	6. - 7.		- algoritmizace a programování - algoritmy upřesňovat podle náročnosti - základní v 6. ročníku, obtížnější v 7. ročníku - algoritmy vázat na následné programování
rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení.	<ul style="list-style-type: none"> objekty a komunikace mezi nimi události, vstupy 	6.		- algoritmizace a programování
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém, svůj výběr zdůvodní.	<ul style="list-style-type: none"> algoritmy v běžném životě 	7.		- algoritmizace a programování
navrhne různé algoritmy pro řešení problému.	<ul style="list-style-type: none"> podmínky 	6. - 7.		- algoritmizace a programování - - 6. ročník samostatné podmínky, - 7. ročník vnořené podmínky

Informatika				
Oblast	Informatika	Obor	Informatika	Ročník 6. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně.	<ul style="list-style-type: none"> vytvoření programu opakování podprogramy 	6. - 7.		- algoritmizace a programování - Scratch
používá opakování, větvení programu a proměnné.	<ul style="list-style-type: none"> cykly, podmíněné cykly proměnné (7. ročník) 	6. - 7.		- algoritmizace a programování - Scratch - v 6. ročníku základní cyklus, - v 7. ročníku podmíněné (while) a proměnné
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.	<ul style="list-style-type: none"> práce s chybou ladění kódu zastavení chodu programu 	6. - 7.		- algoritmizace a programování - průběžně naplňován, hodnocen v 7. ročníku
poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače.	<ul style="list-style-type: none"> standardní chybové hlášení počítače a periférií 	7.		- digitální technologie - rozvíjí se průběžně všude, zopakování a shrnutí v 9. ročníku
vymezí problém a určí jaké informace bude potřebovat k jeho řešení.	<ul style="list-style-type: none"> identifikace problému 	7.		- data, informace a modelování
modeluje situaci pomocí grafů a schémat.	<ul style="list-style-type: none"> tvorba schémat a grafů příprava tabulek jako zdroje informací 	7.		- data, informace a modelování - Tabulky Google, software na tvorbu pojmových map a schémat
kriticky porovnává navržený model s jinými modely.	<ul style="list-style-type: none"> analýza modelů volba kritérií 	7.		- data, informace a modelování
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně.	<ul style="list-style-type: none"> sestavení programu a oživení Micro:bitu ovládání LED displeje tlačítka a senzory náklonu 	8.		- algoritmizace a programování - Mikro:bit
používá opakování, větvení programu a proměnné.	<ul style="list-style-type: none"> připojení sluchátek, tvorba hudby orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru 	8.		- algoritmizace a programování - Mikro:bit

Informatika				
Oblast	Informatika	Obor	Informatika	Ročník 6. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.	<ul style="list-style-type: none"> práce s chybou ladění kódu zastavení chodu programu 	8.		- algoritmizace a programování - Mikro:bit
nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku.	<ul style="list-style-type: none"> řazení dat v tabulce filtrování dat v tabulce 	8.		- informační systémy - Tabulky Google
využívá funkce na automatizované zpracování dat.	<ul style="list-style-type: none"> zpracování výstupů z velkých souborů dat 	8.		- informační systémy - Tabulky Google
vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat.	<ul style="list-style-type: none"> relativní a absolutní adresy buněk použití vzorců u různých typů dat funkce s číselnými vstupy 	8.		- informační systémy - Tabulky Google
na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy po práci se záznamy v evidenci dat.	<ul style="list-style-type: none"> filtrování, řazení a třídění dat evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce kontrola hodnot v tabulce 	8.		- informační systémy - Tabulky Google
sám evidenci dat vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu.	<ul style="list-style-type: none"> porovnání dat v tabulce a grafu řešení problémů s daty 	8. - 9.		- informační systémy - Tabulky Google - spolu s TV - vyhodnocení Londýnských schodů
popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru a operačního systému.	<ul style="list-style-type: none"> základní části počítače operační systémy a jejich nastavování 	8.		- data a technologie
<i>diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě.</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>moderní a aktuální technologie</i> <i>smart technologie</i> <i>kyberprostor</i> 	8.		- data a technologie
vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě.	<ul style="list-style-type: none"> způsoby propojení periferie a počítače druhy kabelů a jejich koncovek 	8.		- data a technologie
uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky.	<ul style="list-style-type: none"> fungování a princip internetu domácí a školní počítačová síť síťové prvky 	9.		- data a technologie
popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení.	<ul style="list-style-type: none"> zabezpečení počítače, antivir, firewall 	9.		- data a technologie

Informatika				
Oblast	Informatika	Obor	Informatika	Ročník 6. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi.	<ul style="list-style-type: none"> školní informační systém uživatelé, činnosti, práva 	9.		- informační systémy
zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů.	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost dat formáty dat styly v textovém editoru 	9.		- informační systémy
<i>zpracuje na uživatelské úrovni projekt za využití informačních technologií.</i>	<ul style="list-style-type: none"> aplikace nabytých dovedností 	9.		- přidáný očekávaný výstup - digitální kompetence - návrhy projektů, naprogramovaná aplikace, využití robotické sady, grafický projekt, multimediální projekt, průzkum, porovnání různého hardware, ...
dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizovala riziko ztráty či zneužití dat.	<ul style="list-style-type: none"> zálohování dat šifrování souborů digitální stopa metadata v souboru 	9.		- digitální technologie

Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Člověk a jeho svět je vyučován ve všech ročnících 1. stupně a integruje vzdělávací obory Člověk a jeho svět, Matematika a její aplikace (pouze v prvním období), Informatika (pouze v druhém období) a vybrané očekávané výstupy doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova. Je tak vytvořen prostor pro vzdělávání o přírodě a lidské společnosti v širokých souvislostech. Specifika jednotlivých vzdělávacích oborů se zde setkávají a přetavují do znalostí, komplexních dovedností a postojů žáků.

Cílem vytvoření tohoto široce integrovaného vyučovacího předmětu je vznik obsahového a organizačního celku, který umožní osvojování si očekávaných výstupů a naplňování klíčových kompetencí propojených vzdělávacích oborů v přirozených souvislostech. V prostoru, který je tímto vyučovacím předmětem vytvořen, jsou žáci zřetelně orientováni k tomu, aby znalosti, dovednosti i postoje osvojené v jednom vzdělávacím oboru používali při řešení problémů v praxi oborů dalších.

Časová dotace a organizace výuky

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět je v prvním ročníku dotován šesti hodinami, ve druhém a třetím ročníku sedmi hodinami, ve čtvrtém a pátém ročníku pěti hodinami týdně. Na realizaci očekávaných výstupů vzdělávacích oborů integrovaných do vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět je čerpána minimální časová dotace stanovená rámcovým učebním plánem a čtyři disponibilní hodiny.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Sociální rozvoj

Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika

Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času, plánování učení a studia, cvičení sebekontroly, sebeovládání

Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy

Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, jasná a respektující komunikace, podřízení se

Poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, osobnostní rozvoj

Rozvoj schopnosti poznávání – rozvoj pozornosti a soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium

Kreativita – tvůrčí využívání ICT

Komunikace – komunikace v různých situacích (řešení konfliktů, vyjednávání, žádost apod.), dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola – demokratické vztahy ve škole, škola jako model otevřeného partnerství, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy, formy participace občanů v politickém životě – základní kategorie fungování demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, společné dějiny

Multikulturní výchova

Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)

Environmentální výchova

Základní podmínky života – ochrana biologických druhů

Ekosystémy – funkce ekosystémů, les, louka, rybník, step, kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po současnost)

Vztah člověka k prostředí – příroda a kultura obce a její ochrana, náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy)

Mediální výchova

Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Pozorování

- Experiment
- Diskuse
- Práce se symboly

Kompetence k řešení problémů

- Vytváření myšlenkových schémat
- Vytváření a používání algoritmů
- Kritické myšlení
- Hledání vlastních řešení

Kompetence komunikativní

- Přesné pojmenování
- Používání odborných termínů v praxi
- Využívání informačních a komunikačních prostředků
- Strukturovaný zápis

Kompetence sociální a personální

- Práce ve dvojicích, skupinová práce
- Realizace projektů
- Sebepoznávání

Kompetence občanské

- Vyjádření environmentálních problémů v okolí bydliště a školy, promýšlení možností jejich řešení
- Poznávání kulturních tradic a dědictví
- Realizace zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

- Bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů a vybavení
- Přizpůsobování se změnám parametrů zadání
- Využívání osvojených vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů
- Rozvoj systematičnosti a vytrvalosti při vypracování zadaných samostatných i skupinových úkolů

Kompetence digitální

- Volba postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací (jednoduché hry a vzdělávací programy, práce s matematickými prostředími)
- Získávání, vyhledávání a kritické posuzování informací a digitálního obsahu (zvyky, tradice, návštěvy galerií, vyhledávání podkladů z encyklopedií a internetu, posuzování vhodnosti zdrojů informací, tvorba online map)
- Chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamování se s novými technologiemi, kritické hodnocení jejich přínosů a reflektování rizik jejich využívání (historie,

současnost a využití digitálních technologií, pravidla telefonování a komunikace na tísňových linkách, vliv reklamy)

- Etické jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí (pravidla elektronické komunikace)
- Předcházení situacím ohrožujících bezpečnost zařízení i dat (pravidla pro bezpečnou komunikaci s hesly)
- Seznámení se s novými digitálními technologiemi (druhy digitálních technologií)

Člověk a jeho svět				
Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času.	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla bezpečnosti • předcházení rizikovým situacím 	1. – 2.		
uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla silničního provozu • rizikové situace v dopravě 	1. – 3.		
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	<ul style="list-style-type: none"> • rodina, rodinné vztahy 	1. – 2.	Osobnostní a sociální výchova, Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy.	
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, k jejich přednostem i nedostatkům.	<ul style="list-style-type: none"> • odlišnosti mezi lidmi 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech.	
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase; běžně používané časové jednotky 	1. – 3.		
pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	<ul style="list-style-type: none"> • základní změny v přírodě v průběhu roku 	1. – 3.		
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce 	1. – 3.		
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná.	<ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečné komunikace 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, Komunikace – komunikace v různých situacích (řešení konfliktů, vyjednávání, žádost apod.).	
v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	<ul style="list-style-type: none"> • žádost o pomoc • zásady komunikace na tísňových linkách 	1. – 3.		
uplatňuje základní pravidla silničního provozu.	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla silničního provozu pro chodce 	1. – 3.		

Člověk a jeho svět				
Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	<ul style="list-style-type: none"> zásady zdravého životního stylu 	1. – 3.		
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo.	<ul style="list-style-type: none"> plán okolí bydliště a školy 	2. – 3.		
<i>rozlíší možná nebezpečí v nejbližším okolí.</i>	<ul style="list-style-type: none"> nebezpečná místa, nebezpečné situace 	2. – 3.		
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR.	<ul style="list-style-type: none"> Praha a její členění 	2. – 3.		
pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	<ul style="list-style-type: none"> pozorování změn v obci a jejich zaznamenávání 	2. – 3.	Environmentální výchova, ekosystémy – les, louka, rybník, park.	
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	<ul style="list-style-type: none"> povolání rodičů, potřeba dělby práce 	2. – 3.		
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu.	<ul style="list-style-type: none"> kultura a historie Prahy ochrana kulturních památek 	2. – 3.		
interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije.	<ul style="list-style-type: none"> pražské báje a pověsti 	2. – 3.		
uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí.	<ul style="list-style-type: none"> způsoby využití poznatků o sobě a společnosti v životě 	2. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, poznávání lidí- rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech.	
na příkladech porovnává minulost a současnost.	<ul style="list-style-type: none"> současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života 	2. – 3.		
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků.	<ul style="list-style-type: none"> třídění přírodnin podle společných znaků 	2. – 3.		
uveče příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	<ul style="list-style-type: none"> výčet organismů v dané lokalitě 	2. – 3.		- výhodné na zotavovacím pobytu ve zdravotně příznivém prostředí
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti.	<ul style="list-style-type: none"> založení jednoduchého pokusu, sledování zadaných vlastností a jevů 	2. – 3.		
změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	<ul style="list-style-type: none"> základní veličiny, jejich jednotky a měřidla 	3.		

Člověk a jeho svět				
Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	<ul style="list-style-type: none"> • správné a bezpečné chování při mimořádných událostech 	3.	Osobnostní a sociální výchova, Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, podřízení se).	
<i>na základní úrovni komunikuje prostřednictvím informačních technologií.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Google Meet • procvičování pomocí internetových aplikací 	1.		DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby - přihlášení na Meet (za pomoci rodičů) umimeto.org
<i>na základní úrovni komunikuje prostřednictvím informačních technologií.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • e-mail - přihlášení • procvičování pomocí internetových aplikací 	2.		DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby - samostatná práce ve třídě umimeto.org
<i>na základní úrovni komunikuje prostřednictvím informačních technologií.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Google Meet - sdílení obrazovky, chat 	3.		DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
<i>na základní úrovni se orientuje v textovém editoru.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • základní orientace v textovém editoru • orientace na klávesnici • psaní jednoduchého textu (včetně diakritických znaků) • sdílení dokumentů 	3.		DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

Člověk a jeho svět

Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
čte a zapisuje přirozená čísla do 1 000.	<ul style="list-style-type: none"> čtení a zápis čísel do 20 	1.		
porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	<ul style="list-style-type: none"> porovnávání množství a jejich číselných vyjádření v oboru 0-20 značky $<$, $>$, $=$ 	1.		- podle obrázků rozhodovat o vztahu více – méně, delší – kratší
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	<ul style="list-style-type: none"> číselná osa zobrazování čísla na číselné ose v oboru 0-20 číselná řada pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi 	1.		- řazení očíslovaných předmětů, doplňování chybějících čísel v řadě
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a nachází v realitě jejich reprezentaci.	<ul style="list-style-type: none"> čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh 	1.		- skládání obrázků z geometrických tvarů - stavění staveb ze stavebnice - znázornění prvků geometrickými tvary - kreslení na čtverečkovém papíru
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa;	<ul style="list-style-type: none"> koule, krychle třídění předmětů podle tvaru 	1.		
počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	<ul style="list-style-type: none"> počítání předmětů vytváření skupin předmětů o daném počtu 	1. – 2.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – rozvoj pozornosti a soustředění.	- stolní hry s kostkou
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání v oboru 0-20 s přechodem přes desítku 	1. – 2.		
používá přirozená čísla k modelování reálných situací.	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřování počtu a pořadí číslem 	1. – 3.		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	<ul style="list-style-type: none"> řešení a tvorba slovních úloh o běžných situacích, které děti znají 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání - řešení problémů.	
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	<ul style="list-style-type: none"> určování času základní jednotky času a jejich převody 	1. – 3.		- kalendář, dny, hodiny, minuty, sekundy

Člověk a jeho svět

Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	<ul style="list-style-type: none"> závislosti a jejich vlastnosti 	1. – 3.		- modelování nákupů (kytice s 1, 2, 3 květy, se stuhou, bez stuh)
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	<ul style="list-style-type: none"> práce s údaji tabulky diagramy grafy 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností – poznávání dovednosti pro učení a studium.	shromažďování, třídění, -vyhodnocování dat, - získávání údajů z tabulek, čtení jízdních řádů, - obrázkové diagramy, práce s jednotlivými prostředními dle metody Hejný a kol.
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	<ul style="list-style-type: none"> poznávání a modelování jednoduchých souměrných útvarů v rovině 	1. – 3.		- překládání papíru
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> písemné sčítání a odčítání bez přechodu i s přechodem přes desítku v oboru 0-100 	2.		
čte a zapisuje přirozená čísla do 1 000.	<ul style="list-style-type: none"> čtení a zápis čísel do 100 	2.		- modelování zapsaného čísla (dřívka, desetikoruna, koruna)
porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	<ul style="list-style-type: none"> porovnávání množství a jejich číselných vyjádření v oboru 0-100 desítky a jednotky ve dvojciferném čísle porovnávání čísel a zápis výsledku porovnání 	2.		- pokračování v číselné řadě s přechodem desítek odhady množství určení čísla o n většího (menšího) než je dané číslo
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	<ul style="list-style-type: none"> zobrazování čísla na číselné ose v oboru 0-100 číselná řada 	2.		
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání desítek sčítání a odčítání dvojciferného a jednociferného čísla sčítání a odčítání dvojciferných čísel bez přechodu přes desítku násobilka 2, 3, 4, 5, 10 	2.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a nachází v realitě jejich reprezentaci.	<ul style="list-style-type: none"> úsečka, lomená čára, křivá čára čtyřúhelník, pětiúhelník, obdélník, nácvik kreslení a rýsování úseček 	2.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – pozornosti a soustředění.	<ul style="list-style-type: none"> stavby z krychlí podle obrázku kreslení podle pravítka skládání útvarů z trojúhelníků a obdélníků
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa.	<ul style="list-style-type: none"> válec, kvádr 	2.		
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání.	<ul style="list-style-type: none"> principy asociativnosti a komutativnosti sčítání a odčítání 	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium.	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	<ul style="list-style-type: none"> porovnávání velikosti útvarů odhadování délky a měření úseček jednotky délky a jejich převody 	2. - 3.		
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> písemné sčítání a odčítání bez přechodu i s přechodem přes desítku v oboru 0-1000 	3.		
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhlování na sta a desítky zaokrouhlování pro odhady a výsledky 	3.		
čte a zapisuje přirozená čísla do 1 000.	<ul style="list-style-type: none"> čtení a zápis čísel do 1000 	3.		
porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	<ul style="list-style-type: none"> porovnávání množství a jejich číselných vyjádření v oboru 0-1000 	3.		
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	<ul style="list-style-type: none"> zobrazování čísla na číselné ose v oboru 0-1000 	3.		
provádí z paměti sčítání a odčítání dvojciferných čísel.	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání dvojciferných čísel 	3.		
provádí z paměti násobení a dělení v oboru malé násobilky.	<ul style="list-style-type: none"> násobení a dělení v oboru malé násobilky 	3.		

Člověk a jeho svět

Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a nachází v realitě jejich reprezentaci.	<ul style="list-style-type: none"> • kružnice • dělení geometrického útvaru na části • bod, přímka, polopřímka, úsečka • rýsování úseček dané délky 	3.		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa a nachází je ve svém okolí.	<ul style="list-style-type: none"> • krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel • vrchol, stěna, hrana – počty na tělese 	3.		

Člověk a jeho svět				
Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Etická výchova	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel.	základní pravidla chování a jejich smysl	1. – 3.		Hodnocení výstupů etické výchovy možno zařadit do úvodu na vysvědčení.
má osvojeny základní předpoklady – vědomosti a dovednosti – pro vytvoření sebeúcty.	sebeúcta	1. – 3.		
má osvojeny základní předpoklady – vědomosti a dovednosti – pro vytvoření úcty k druhým.	úcta a respektování	1. – 3.		
si osvojí základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých.	vztahy ke druhým lidem	1. – 3.		
zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky.	zájem o druhé	1. – 3.		

Člověk a jeho svět				
Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	<ul style="list-style-type: none"> • poloha místa 	4.		
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	<ul style="list-style-type: none"> • určování světových stran 	4.		
rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map a vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy.	<ul style="list-style-type: none"> • náčrt, plán, mapa • mapové značky, čtení z mapy, použití barev na mapách • práce s portálem mapy.cz, případně maps.google.com 	4.	Výchova demokratického občana, občanská společnost a škola – demokratické vztahy ve škole, škola jako model otevřeného partnerství.	DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby (lokalizace bodu na mapě, vyhledávání tras s různými dopravními prostředky)
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního a historického.	<ul style="list-style-type: none"> • regionální zvláštnosti jednotlivých oblastí ČR 	4.	Environmentální výchova, Ekosystémy – kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).	- zařadit srovnání s regionem, ve kterém je pořádán zotavovací pobyt ve zdravotně příznivém prostředí
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	<ul style="list-style-type: none"> • prezident, orgány státní moci ČR, státní symboly ČR, armáda ČR 	4.	Výchova demokratického občana – formy participace občanů v politickém životě – základní kategorie fungování demokracie.	
<i>vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • soužití lidí, mezilidské vztahy 	5.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí.	
orientuje se v základních formách vlastnictví.	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní 	4.		
používá peníze v běžných situacích.	<ul style="list-style-type: none"> • způsoby plateb • hotovostní a bezhotovostní forma peněz 	4.		

Člověk a jeho svět				
Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	<ul style="list-style-type: none"> orientace v čase a časový řád 	4.		
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	<ul style="list-style-type: none"> časová osa historie českého státu 	4.		- pravěk - raný novověk
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody.	<ul style="list-style-type: none"> živá a neživá příroda 	4.		
objevuje a zjišťuje princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	<ul style="list-style-type: none"> rovnováha v přírodě podíl člověka na stavu přírody a krajiny 	4.	Environmentální výchova, Vztah člověka k prostředí – příroda a kultura obce a její ochrana.	
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva	<ul style="list-style-type: none"> základní lidská práva 	4.	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola – způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy.	
vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	<ul style="list-style-type: none"> pravidla dobrého soužití 	4.	Multikulturní výchova, Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování (základní morální normy).	
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	<ul style="list-style-type: none"> jednoduchý pokus – založení, stanovení postupu práce, výstupy pokusu. 	4.		
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	<ul style="list-style-type: none"> vývoj člověka 	4.		
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	<ul style="list-style-type: none"> denní režim – plánování, uspořádání času kalendář Google, vytvoření a spravování událostí 	4.	Osobnostní a sociální výchova, Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času, plánování učení a studia.	DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

Člověk a jeho svět				
Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	<ul style="list-style-type: none"> • zdravý životní styl a preventivní ochrana zdraví 	4.		
<i>rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • názor jedince, skupinový názor, odstoupení od omylu • principy demokracie • vyváženost práv a povinností 	5.	Osobnostní a sociální výchova, Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci.	Hodnocení výstupu v úvodu vysvědčení.
<i>využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • návštěva a orientace v knihovně, muzeu, galerii 	4. – 5.		
zdůvodní základní význam chráněných částí přírody	<ul style="list-style-type: none"> • chráněná území 	4. – 5.	Environmentální výchova, Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody.	
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	<ul style="list-style-type: none"> • státní svátky a významné dny 	4. – 5.		
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti Vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	<ul style="list-style-type: none"> • pohyby Země, střídání dne, noci, ročních období 	5.		
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů.	<ul style="list-style-type: none"> • přírodní společenstva – les, louka, rybník 	4.	Environmentální výchova - ekosystémy - funkce ekosystémů.	
zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy.	<ul style="list-style-type: none"> • rovnováha v přírodě 	4. – 5.	Environmentální výchova - ekosystémy - funkce ekosystémů.	
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	<ul style="list-style-type: none"> • třídění organismů do skupin 	4. – 5.	Environmentální výchova - základní podmínky života - ochrana biologických druhů.	
rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	<ul style="list-style-type: none"> • poskytnutí první pomoci (prakticky), prevence úrazů, nemoc, drobné úrazy a poranění 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání.	- hodnotit v 5. ročníku.

Člověk a jeho svět				
Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.	<ul style="list-style-type: none"> mapové značky, čtení z mapy, použití barev na mapách práce s mapou ČR, Evropy a světa 	5.	Výchova demokratického občana, občanská společnost a škola – demokratické vztahy ve škole, škola jako model otevřeného partnerství.	
<i>porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.</i>	<ul style="list-style-type: none"> způsoby života v ČR a Evropě rozdíly v přírodních podmínkách zemí Evropy 	5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa.	
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	<ul style="list-style-type: none"> časová osa historie českého státu, vybrané události a osobnosti našich dějin 	5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Evropa a svět nás zajímá – společné dějiny.	- doba pobělohorská – vznik ČR
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	<ul style="list-style-type: none"> způsob života a hmotná kultura v pravěku, středověku, novověku 	4.- 5.		naplňováno průběžně na základě probíraných historických událostí
zná funkce peněz.	<ul style="list-style-type: none"> vývoj obchodu, vznik a základní funkce peněz 	4.		
odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze.	<ul style="list-style-type: none"> plánování, odhad a kontrola ceny nákupu 	4.		
na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů.	<ul style="list-style-type: none"> rozpočet – příjmy a výdaje domácnosti 	4.		
<i>uvědomuje si vztah mezi cenou a kvalitou.</i>	<ul style="list-style-type: none"> reklamace zboží a služeb 	5.		
vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy a základní bankovní služby.	<ul style="list-style-type: none"> úspory a půjčky 	5.		

Člověk a jeho svět				
Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	<ul style="list-style-type: none"> • chování člověka k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí 	5.	Environmentální výchova, Lidské aktivity a problémy životního prostředí – změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy).	
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – orgány, péče o zdraví, zdravý životní styl 	5.	Osobnostní a sociální výchova, Sebezpoznání a sebepečení – moje tělo, moje psychika.	
<i>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • situace ohrožující zdraví a chování směřující k jejich odvrácení • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená 	5.	Osobnostní a sociální výchova, Komunikace – dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci.	
vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečné chování v silničním provozu 	5.		
<i>stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rizika v přírodě, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 	5.		
<i>předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek, drogy – prevence 	5.		
<i>uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • základy sexuální výchovy, partnerství, rodičovství – rodina a partnerství, biologické a psychologické změny v dospívání 	4.- 5.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech.	

Člověk a jeho svět				
Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Člověk a jeho svět	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
využívá digitální technologie pro procvičování získaných znalostí.	<ul style="list-style-type: none"> • umimeto.org a jiné aplikace 	4. - 5.		DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
komunikuje prostřednictvím digitálních technologií	<ul style="list-style-type: none"> • Google Classroom jako nástroj odevzdávání úkolů. Odkaz na meet. • Gmail obrázky, přílohy, odkazy, posílání velkých souborů • Google Meet - vytvoření vlastního Meetu, sdílení obrazovky 	4. - 5.		DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

Člověk a jeho svět

Oblast	Informatika	Obor	Informatika	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
uveďte příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci se lépe rozhodnout.	<ul style="list-style-type: none"> druhy dat v okolí způsoby záznamů dat a informací důvěryhodnost zdroje informací 	4.		- data, informace a modelování - rozvrh hodin - rozpis suplování - předpověď počasí, ... CELÁ TŘÍDA
popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví a znázorní ji.	<ul style="list-style-type: none"> způsob popisu situace schematické znázorňování piktogramy a schematické značky 	4.		- data, informace a modelování komplexní práce – zadané téma, které znázorní, popíše a reprodukuje CELÁ TŘÍDA
dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.	<ul style="list-style-type: none"> pravidla bezpečné práce s daty bezpečná hesla a uživatelská jména 	4.		- digitální technologie - ideálně v rámci preventivního programu CELÁ TŘÍDA
najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	<ul style="list-style-type: none"> spouštění a přepínání aplikací souborová struktura, práce se složkami hledání aplikací ovládání hardware (klávesnice, myš, ...) internetový prohlížeč základy práce v textovém editoru 	4.		- digitální technologie
sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	<ul style="list-style-type: none"> zápis a zjednodušené znázornění běžné situace základní šifry ovládání Ozobotů 	4.		- algoritmizace a programování - situace typu kuchařský recept, domácí práce, osobní hygiena, - programování Ozobotů prostřednictvím barevných kódů
popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky k jeho řešení	<ul style="list-style-type: none"> analýza problému určení klíčových bodů programování Ozobotů 	4.		- algoritmizace a programování - návaznost na výstup Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - jedná se o situace z běžného života a ze života třídy - Ozobot

Člověk a jeho svět

Oblast	Informatika	Obor	Informatika	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
pracuje s obrázkem v grafickém editoru.	<ul style="list-style-type: none"> • ovládání používaných programů • základy práce s digitálními fotografiemi (jednoduché úpravy, změna světlosti, kontrastu, barev, ořez, otočení a export obrázku) 	4.		<ul style="list-style-type: none"> - přidání očekávaný výstup - digitální kompetence - kreslicí programy v rámci cloudových technologií, případně v rámci dokumentů Google
vyčte informace z daného modelu.	<ul style="list-style-type: none"> • model jako zjednodušené znázornění skutečnosti • piktogramy • pojmová mapa • schéma • tabulky • grafy 	5.		<ul style="list-style-type: none"> - data, informace a modelování - použití prostředí Hejného matematiky CELÁ TŘÍDA
v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi.	<ul style="list-style-type: none"> • skupiny objektů a vztahy mezi nimi • příklady systémů v přírodě a škole • rozšířené funkce Gmailu (štítky, skrytá adresa, hvězdičky) 	5.		<ul style="list-style-type: none"> - informační systémy CELÁ TŘÍDA
uveďte možná rizika v souvislosti s propojenými zařízeními.	<ul style="list-style-type: none"> • druhy licencí aplikací • bezpečnost na internetu 	5.		<ul style="list-style-type: none"> - digitální technologie - ideálně v rámci preventivního programu CELÁ TŘÍDA
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví jednoduchý program.	<ul style="list-style-type: none"> • pohyb • události • znázorňování • prostředí programovacího jazyka • příkazy a jejich spojování • spuštění programu • postava v programu • události vyplývající z interakce postav 	5.		<ul style="list-style-type: none"> - algoritmizace a programování - Scratch
v blokově orientovaném programovacím jazyce rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy.	<ul style="list-style-type: none"> • opakování situací • tvorba jednoduchých podprogramů 	5.		<ul style="list-style-type: none"> - algoritmizace a programování - Scratch
ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.	<ul style="list-style-type: none"> • práce z chybou • ladění programu 	5.		<ul style="list-style-type: none"> - algoritmizace a programování - Scratch

Člověk a jeho svět

Oblast	Informatika	Obor	Informatika	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vyslovuje odpovědi na základě dat.	<ul style="list-style-type: none"> • sběr a záznam dat • posuzování dat, záznamy 	5.		- data, informace a modelování - průzkumy na různá témata, reprodukování závěrů. - propojení s prezentačním programem - závěrečná práce v rámci 1. stupně
vytvoří jednoduchou prezentaci.	<ul style="list-style-type: none"> • práce s prezentačním programem • rozložení snímků • efekty přechodů snímků 	5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj – kreativita. Výchova v myšlení v evropských a globálních souvislostech (jedno z možných témat výuky)	Přidaný očekávaný výstup - digitální kompetence.
pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná a nečíselná data.	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba seznamů • číslování a odrážky • tvorba tabulky • úprava záznamu v tabulkách • řazení dat v tabulce • vizualizace dat v grafu 	5.		- informační systémy - záznam informace do tabulky - odrážky a číslování v Dokumentech Google - učebnice - práce s daty - tabulky a grafy
propojí digitální zařízení.	<ul style="list-style-type: none"> • digitální zařízení a jeho účel • počítačová síť • internet • propojení mobilního zařízení s pevným počítačem 	5.		- digitální technologie

Člověk a jeho svět

Oblast	Informatika	Obor	Informatika	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru.	<ul style="list-style-type: none"> • základní ovládání programu • práce se souborem, otevření, zavření, uložení a tisk dokumentu • psaní a mazání textu • formát písma, odstavce • vkládání a základní úprava obrázků • kopírování textu a obrázků • kopírování mezi internetem a textovým editorem 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita - tvůrčí využívání ICT Výchova v myšlení v evropských a globálních souvislostech (jedno z možných témat výuky)	- přidány očekávané výstup - digitální kompetence

Člověk a jeho svět				
Oblast	Člověk a jeho svět	Obor	Etická výchova	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
si uvědomuje své schopnosti a silné stránky.	• sebeuvědomění	4. – 5.		Výstupy etické výchovy je možné hodnotit v úvodu na vysvědčení.
utváří své pozitivní sebehodnocení.	• sebehodnocení	4. – 5.		
<i>se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, pozitivně hodnotí druhé.</i>	• úspěch	4. – 5.		
<i>vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých.</i>	• účast	4. – 5.		
<i>identifikuje základní city.</i>	• základní lidské city	4. – 5.		
na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí.	• empatie a pomoc	4. – 5.		
<i>jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy.</i>	• aktivní vytváření vztahů	4. – 5.		
iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky.	• kamarádství	4. – 5.		
<i>dokáže rozlišit nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně.</i>	• asertivita	4. – 5.		

Matematika a její aplikace

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Matematika a její aplikace je jako samostatný předmět vyučován ve 4. a 5. ročníku. Jeho cílem je naplňování očekávaných výstupů tematických okruhů Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru a Nestandardní aplikační úlohy a problémy. V rámci těchto okruhů jsou žáci vedeni k rozvoji a využití logického úsudku, k hledání souvislostí i k rozvoji prostorové představivosti.

Vzdělávání je založeno především na aktivních činnostech, tak aby žáci byli schopni aplikovat získané znalosti a dovednosti v reálných situacích praktického života. Klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Časová dotace a organizace výuky

Vzdělávací obor Matematika a její aplikace je vyučován na celém prvním stupni. V 1. – 3. ročníku je integrován do předmětu Člověk a jeho svět, a ve 4. – 5. ročníku je vyučován jako samostatný předmět a je dotován 4 hodinami týdně.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Matematika a její aplikace je integrován tematický okruh Osobnostní a sociální výchova. Jedná se o rozvoj schopností poznávání – řešení problémů a dovednosti pro učení a studium.

Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Matematika a její aplikace rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Práce se symboly
- Budování počtářských dovedností a schopností žáků
- Aktivní vyhledávání souvislostí
- Experiment
- Diskuse

Kompetence k řešení problémů

- Rozvoj logického myšlení
- Vytváření myšlenkových schémat

- Vytváření a používání algoritmů
- Odhad výsledku
- Kritické myšlení
- Hledání vlastních řešení
- Experiment

Kompetence občanské

- Poznávání historického dědictví a osobností spojených s matematickými objevy

Kompetence komunikativní

- Přesné pojmenování
- Používání odborných termínů v praxi
- Strukturovaný zápis
- Používání symbolů v praxi

Kompetence sociální a personální

- Skupinová práce, práce ve dvojicích
- Sebepoznávání

Kompetence pracovní

- Dodržování pracovních postupů při pokusech a experimentech
- Bezpečné a účinné používání pomůcek a nástrojů
- Využívání osvojených vědomostí a dovedností při řešení konkrétních problémů
- Rozvoj systematickosti a vytrvalosti při vypracovávání zadaných samostatných i skupinových úkolů

Matematika a její aplikace				
Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> dělení se zbytkem sčítání a odčítání v oboru 0-1 000 000 násobení dvojciferným a trojciferným číslem dělení jednociferným číslem 	4.		- odhad výsledku a kontrola písemného výpočtu - kontrola opakováním výpočtu, záměnou sčítanců, obrácením výkonu
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhlování na tisíce, sta a desítky zaokrouhlování pro odhady a kontrolu výsledku rozvinutý zápis čísel v desítkové soustavě 	4.		- znalost číselných řádů
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.	<ul style="list-style-type: none"> rýsování obdélníku, čtverce, rýsování kružnice průměr a poloměr 	4.		
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	<ul style="list-style-type: none"> grafické sčítání a odčítání úseček sčítání částí lomené čáry obvod mnohoúhelníku 	4.		- důležitá dovednost pro přenášení úhlů, poměr podobnosti na 2. stupni
sestrojí kolmice.	<ul style="list-style-type: none"> kolmice a průsečík kolmic 	4.		
vyhledává, sbírá a třídí data.	<ul style="list-style-type: none"> vyhledávání, sběr a třídění dat 	4.		stanovení kritéria pro třídění vyhodnocování údajů
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	<ul style="list-style-type: none"> obsahy a jednotky obsahu 	4.		
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	<ul style="list-style-type: none"> osová souměrnost osově souměrné útvary 	4.		- překládání papíru - vodní hladina
porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.	<ul style="list-style-type: none"> celá čísla, celá záporná čísla a jejich znázornění 	4.		

Matematika a její aplikace				
Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy řešené jednou a dvěma početními operacemi 	4. – 5.		- metody řešení – úsudek, pokus, tabulka, reálné nebo matematické modelování - nalezení vhodného textu k matematickému zápisu, logický zápis výsledku využitím zaokrouhlení
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	<ul style="list-style-type: none"> řešení nestandardních slovních úloh číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – řešení problémů	- úlohy s antisignálem, - odhady výsledků a jejich reálnost
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání.	<ul style="list-style-type: none"> principy asociativnosti a komutativnosti sčítání a násobení pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel (sčítání, odčítání, násobení, dělení) význam a užití závorek výhody sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium	- výstup je naplňován v obou ročnících gradovanou obtížností.
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.	<ul style="list-style-type: none"> rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku rýsování pomocí kružnic 	5.		
sestrojí rovnoběžky.	<ul style="list-style-type: none"> rovnoběžky a jejich sestrojení 	5.		
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.	<ul style="list-style-type: none"> části celku, zápis zlomku 	5.		
porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel.	<ul style="list-style-type: none"> porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se shodným jmenovatelem 	5.		

Matematika a její aplikace				
Oblast	Matematika a její aplikace	Obor	Matematika a její aplikace	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	<ul style="list-style-type: none"> čtení a sestavování tabulek a diagramů 	5.		<ul style="list-style-type: none"> ceníky obrázkové diagramy práce s jízdními řády, výsledkovými tabulkami...
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> dělení dvojciferným dělitelem 	5.		
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhlování na miliony, tisíce, sta a desítky zaokrouhlování pro odhady a kontrolu výsledku 	5.		- využití ve slovních úlohách
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.	<ul style="list-style-type: none"> desetinná čísla v řádu desetin a setin 	5.		
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary podle zápisu konstrukce.	<ul style="list-style-type: none"> konstrukce podle zápisu včetně jeho vytvoření 	5.		

Člověk a společnost

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Člověk a společnost je koncipován jako nástroj, kterým si žáci utvářejí ucelený společenskovední základ. Vznikl integrací vzdělávacích oborů Dějepis, Výchova k občanství, části vzdělávacího oboru Zeměpis, která se vztahuje zejména k socioekonomické sféře⁵ a vybraných očekávaných výstupů doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova.

Cílem vytvoření tohoto integrovaného společenskovedního vyučovacího předmětu je vznik obsahového a organizačního celku, který umožní předkládat žákům učivo v souvislostech. Žáci mají lepší možnost vytvoření celistvého obrazu světa minulého, přítomného i budoucího, než by tomu bylo při realizaci jednooborových předmětů. Stejně tak vytvářené dovednosti, jako je např. práce s mapou, jsou využívány a rozvíjeny ve všech integrovaných vzdělávacích oborech. Rozdělení obsahu vzdělávacího oboru Zeměpis do dvou integrovaných předmětů Člověk a společnost a Svět přírody mezi nimi vytváří přirozené mezipředmětové vztahy.

Časová dotace a organizace výuky

Vyučovací předmět Člověk a společnost je v 6. až 8. ročníku dotován čtyřmi hodinami týdně, v 9. ročníku pěti hodinami týdně. Je tak využita celá časová dotace vzdělávací oblasti Člověk a společnost a 5 hodin z časové dotace vzdělávací oblasti Člověk a příroda rámcového učebního plánu.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Člověk a společnost jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat:

Multikulturní výchova

Kulturní diference – základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice

Etnický původ – rovnocennost etnických skupin, kořeny civilizací, osobní a společenská identita

Princip sociálního smíru – postavení menšin, jejich rovnocennost

Multikulturalita – kulturní diference jako obohacující prvek

Lidské vztahy – rasismus, diskriminace, předsudky ve společnosti

Osobnostní a sociální výchova

Sociální rozvoj

Mezilidské vztahy – empatie a pohled na svět očima druhého, lidská práva jako regulativ vztahů

---

⁵ Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Zeměpis, které se vztahují k fyzickogeografické sféře jsou naplňovány zejména ve vyučovacím předmětu Svět přírody.

Kooperace a kompetice – seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, kolektivní činnosti

Osobnostní rozvoj

Sebezpoznávání a sebepojetí – druzí jako zdroj informací o mně

Seberegulace a sebeorganizace – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola – demokratické principy a hodnoty v každodenním životě školy

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – základní kategorie fungování demokracie, lidská solidarita

Občan, občanská společnost a stát – Listina základních práv a svobod

Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy, obec – základní jednotka samosprávy státu

Environmentální výchova

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – projevy lidské činnosti v minulosti, nyní, v budoucnu, vliv jednotlivých složek socioekonomické sféry na životní prostředí, trvale udržitelný rozvoj jako společenský program

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá – život, zvyky a tradice v Evropě, ve světě

Objevujeme Evropu a svět – vztah Evropy a světa

Jsme Evropané – Evropská integrace, čtyři svobody a jejich význam

Mediální výchova

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – ověřování informací, etický kodex, relevantnost informací, analýza textů

Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Člověk a společnost rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Vyhledávání souvislostí, vytváření myšlenkových map
- Práce s různými zdroji informací, jejich porovnávání a ověřování

- Práce s textem
- Práce s mapou

Kompetence k řešení problémů

- Vytváření myšlenkových schémat
- Vyhledávání řešení problémů s obdobnými parametry
- Objevování paralel

Kompetence komunikativní

- Tvorba vhodných a výstižných formulací
- Výběr vhodné jazykové formy
- Využívání informačních a komunikačních prostředků
- Používání jazyka jako prostředku vytváření vztahů

Kompetence sociální a personální

- Práce ve dvojicích, skupinová práce
- Realizace projektů

Kompetence občanské

- Vyvozování základních principů, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- Kulturní tradice a historické dědictví jako pouto s minulostí a závazek k minulosti
- Otevírání různých pohledů na problémy, výchova k toleranci

Kompetence pracovní

- Využívání osvojených vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů
- Rozvoj systematické a soustavné práce na vypracování zadaných samostatných i skupinových úkolů

Kompetence digitální

- Volba postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování informací, spravování a posuzování dat (reakce na aktuální společenské dění, dílčí práce, projekty, práce s více zdroji)
- Chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamování se s novými technologiemi, kritické hodnocení jejich přínosů a reflektování rizik jejich využívání (průmyslová revoluce, světové války, digitální technologie jako možné nosiče xenofobních a rasistických názorů)
- Etické jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Člověk a společnost				
Oblast	Člověk a společnost	Obor	Výchova k občanství	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi.	<ul style="list-style-type: none"> • solidarita 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova, hodnoty, postoje, praktická etika – prosociální chování (neočekávání protislužby).	
vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu.	<ul style="list-style-type: none"> • lidé v nouzi, v ohrožení, solidarita a pomoc 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova, hodnoty, postoje, praktická etika – prosociální chování (neočekávání protislužby).	
objasní potřebu tolerance ve společnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • společenská tolerance a intolerance 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova, hodnoty, postoje, praktická etika – respektování ostatních.	
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí.	<ul style="list-style-type: none"> • jak rozumět pojmům rasismus, xenofobie a extremismus v minulosti a v současném světě 	6. – 7.	Multikulturní výchova, multikulturalita – kulturní diference jako obohacující prvek.	
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	<ul style="list-style-type: none"> • sebepoznání – metody a význam 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova, sebepoznání a sebepečení – co o sobě vím a co ne.	
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů.	<ul style="list-style-type: none"> • osobní vlastnosti a možnosti jejich ovlivňování 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova, seberegulace a sebeorganizace – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.	
objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.	<ul style="list-style-type: none"> • vědět jak umět řešit problémy a chtít řešit problémy 	6. – 7.		
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • možnosti změny člověka 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova, sebepečení a seberegulace – regulace vlastního jednání a prožívání.	
popíše, jak lze rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	<ul style="list-style-type: none"> • možnosti změny člověka 	6. – 7.		
zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje.	<ul style="list-style-type: none"> • projevy vandalismu 	6. – 7.		

Člověk a společnost

Oblast	Člověk a společnost	Obor	Výchova k občanství	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozlišuje a porovnává soukromé vlastnictví, státní vlastnictví a skupinové vlastnictví.	<ul style="list-style-type: none"> • formy vlastnictví 	6. – 7.		
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.	<ul style="list-style-type: none"> • typy a formy států 	6. – 7.		
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR, jejich orgánů a institucí.	<ul style="list-style-type: none"> • orgány státní moci v ČR 	6. – 7.	Výchova demokratického občana, občanská společnost a škola – demokratické principy a hodnoty v každodenním životě školy.	
uveďte příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.	<ul style="list-style-type: none"> • orgány samosprávy 	6. – 7.	Výchova demokratického občana, formy participace občanů v politickém životě – samosprávné jednotky státu.	
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů.	<ul style="list-style-type: none"> • demokratické a nedemokratické vedení 	6. – 7.	Výchova demokratického občana, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – principy demokracie.	
vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život.	<ul style="list-style-type: none"> • volby 	6. – 7.	Výchova demokratického občana, formy participace občanů v politickém životě – parlamentní, krajské a komunální volby.	
dodrží právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování.	<ul style="list-style-type: none"> • právo – soubor práv a povinností 	6. – 7.	Výchova demokratického občana, občan, občanská společnost a stát – základy práva.	
rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.	<ul style="list-style-type: none"> • protiprávní jednání, jeho postih 	6. – 7.	Výchova demokratického občana, občan, občanská společnost a stát – odpovědnost jedince za své činy a postoje.	

Člověk a společnost

Oblast	Člověk a společnost	Obor	Výchova k občanství	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.	<ul style="list-style-type: none"> • Charta lidských práv 	7.	Výchova demokratického občana, občan, občanská společnost a stát – Listina základních práv a svobod.	
rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů.	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana práv občanů 	7.		
diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.	<ul style="list-style-type: none"> • korupční jednání a klientelismus 	7.		

Člověk a společnost

Oblast	Člověk a společnost	Obor	Dějepis	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu.	<ul style="list-style-type: none"> vznik člověka, lidská společnost v pravěku 	6.		
objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost.	<ul style="list-style-type: none"> neolitická revoluce 	6.		
uvede příklady archeologických kultur na našem území.	<ul style="list-style-type: none"> počátky osídlení území České republiky 	6.		- návštěva Národního muzea
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.	<ul style="list-style-type: none"> společné znaky nejstarších starověkých civilizací 	6.		
demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury.	<ul style="list-style-type: none"> antické Řecko a Řím 	6.	Výchova demokratického občana – základní kategorie fungování demokracie, lidská solidarita.	
uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.	<ul style="list-style-type: none"> typy památek (architektonické, hmotné, umělecké, písemné, technické, nehmotné) 	6.		- očekávaný výstup je naplňován průběžně během celého druhého stupně, v 6. ročníku jsou hodnoceny – typy památek
demonstruje na konkrétních příkladech zrod křesťanství a souvislost s judaismem.	<ul style="list-style-type: none"> kořeny a zrod křesťanství 	6.		
porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.	<ul style="list-style-type: none"> společnost a způsob vlády ve Spartě, v Athénách a v Římě 	6.	Výchova demokratického občana, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protíváha diktatury a anarchie.	
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik.	<ul style="list-style-type: none"> etnický obraz Evropy po stěhování národů 	6.		

Člověk a společnost				
Oblast	Člověk a společnost	Obor	Dějepis	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku christianizace a vzniku států.	<ul style="list-style-type: none"> změny způsobené přijetím křesťanství, vznik nových států 	6.		
porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti.	<ul style="list-style-type: none"> rysy východoevropského, západoevropského a islámského kulturního okruhu 	6.		- dopad tohoto tradičního dělení na podobu současného světa
objasní situaci Velkomoravské říše a její postavení v evropských souvislostech.	<ul style="list-style-type: none"> Sámová říše, Velká Morava 	6. – 7.		
objasní situaci a vnitřní vývoj českého státu a jeho postavení v evropských souvislostech.	<ul style="list-style-type: none"> počátky českého státu, jeho vnitřní vývoj, postavení v Evropě 	6. – 7.		
vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí.	<ul style="list-style-type: none"> křesťanství, moc císařská, papežská křížové výpravy, vnitřní rozpory středověké církve 	6. – 7.		
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti.	<ul style="list-style-type: none"> struktura středověké společnosti 	7.		
rozpozná základní znaky období románského, uvede příklady významných kulturních památek z tohoto období.	<ul style="list-style-type: none"> románské umění a vzdělanost, románské památky 	7.		
rozpozná základní znaky gotiky, uvede příklady významných kulturních památek z tohoto období.	<ul style="list-style-type: none"> gotické umění a vzdělanost, gotické památky 	7.		
vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.	<ul style="list-style-type: none"> husitství 	7.		
vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka.	<ul style="list-style-type: none"> renesance a humanismus, renesanční památky 	7.		
vysvětlí myšlenky žádající reformu církve.	<ul style="list-style-type: none"> snahy o reformu římskokatolické církve 	7.		
popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.	<ul style="list-style-type: none"> zámořské objevy, svět na počátku novověku 	7.		
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.	<ul style="list-style-type: none"> český stát a jeho postavení od poloviny 15. století do roku 1618 	7.		

Člověk a společnost

Oblast	Člověk a společnost	Obor	Dějepis	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky.	<ul style="list-style-type: none"> • Třicetiletá válka a její důsledky • srovnání způsobu vlády v jednotlivých státech Evropy 17. století 	7.		
rozpozná základní znaky baroka a uvede příklady významných kulturních památek.	<ul style="list-style-type: none"> • baroko a osvícenství 	7.		
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • hospodářské, společenské a kulturní změny 18. století 	7.		
objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě.	<ul style="list-style-type: none"> • Velká francouzská revoluce, napoleonské války a jejich důsledky 	7.		

Člověk a společnost				
Oblast	Člověk a příroda	Obor	Zeměpis	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozlišuje zásadní přírodní znaky důležité pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa.	<ul style="list-style-type: none"> přírodní oblasti, podnebné oblasti 	6. – 7.		
rozlišuje zásadní společenské znaky důležité pro vymezení, ohraničení a určení regionů světa.	<ul style="list-style-type: none"> sídelní oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti 	6. – 7.		
najde a určí na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií.	<ul style="list-style-type: none"> práce s mapou 	6. – 7.		- očekávanému výstupu se věnujeme průběžně na celém 2. stupni – hodnocen je však v 6., nebo 7. ročníku.
<i>využívá GIS pro získávání informací.</i>	<ul style="list-style-type: none"> výběr a porovnání více typů map (turistická, letecká, ...) legenda mapy, body zájmu změna měřítká s velikostí mapy (zoomováním mapy) tisk výřezů mapy 	6. – 7.		DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby - mapy.cz, maps.google.com, atlas.mapy.cz
srovnává postavení světadílů, oceánů a makroregionů světa.	<ul style="list-style-type: none"> přírodní a socioekonomické poměry 	6. – 7.		- důraz na vazby a souvislosti
lokalizuje na mapách a srovnává rozvojová jádra a periferní zóny světadílů a makroregionů světa.	<ul style="list-style-type: none"> rozvojové jádro a periferie 	6. – 7.		
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní poměry, zvláštnosti a podobnosti jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.	<ul style="list-style-type: none"> čtení z mapy, práce s textem 	6. – 7.		- encyklopedie, internet, učebnice
porovnává a přiměřeně hodnotí kulturní a společenské poměry, zvláštnosti a podobnosti jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.	<ul style="list-style-type: none"> čtení z mapy, práce s textem 	6. – 7.		- encyklopedie, internet, učebnice

Člověk a společnost

Oblast	Člověk a příroda	Obor	Zeměpis	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
porovnává a přiměřeně hodnotí potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.	<ul style="list-style-type: none"> vztahy mezi světovými regiony 	6. – 7.		
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly a nastávají a co je jejich příčinou.	<ul style="list-style-type: none"> vývoj světových regionů 	6. – 7.		
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu a růst.	<ul style="list-style-type: none"> obyvatelstvo světa globální společenské, politické a hospodářské procesy 	6. – 7.		
na vybraných příkladech zhodnotí mozaiku multikulturního světa.	<ul style="list-style-type: none"> multikulturalita 	6. – 7.		
posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla.	<ul style="list-style-type: none"> funkce lidského sídla 	6. – 7.		- souvislost se starověkem
pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.	<ul style="list-style-type: none"> sídla a sídelní systémy 	6. – 7.		
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.	<ul style="list-style-type: none"> světové hospodářství 	6. – 7.		
porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků.	<ul style="list-style-type: none"> sektorová a odvětvová struktura hospodářství, územní dělba práce 	6. – 7.		
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství.	<ul style="list-style-type: none"> světové hospodářství 	7.		
ukáže na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje.	<ul style="list-style-type: none"> rozložení surovinových a energetických zdrojů 	7.		

Člověk a společnost

Oblast	Člověk a společnost	Obor	Etická výchova	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
<i>respektuje velikost a důstojnost lidské osoby.</i>	• lidská důstojnost	6. – 7.		
<i>objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí.</i>	• lidská identita, její zdroje a nezadatelnost	6. – 7.		
<i>analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu.</i>	• empatie	6. – 7.		
<i>nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním.</i>	• asertivita	6. – 7.		
<i>neagresivním způsobem obhajuje svá práva.</i>	• hájení osobních a skupinových práv	6. – 7.		

Člověk a společnost

Oblast	Člověk a společnost	Obor	Výchova k občanství	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích.	<ul style="list-style-type: none"> modelové komunikační situace 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost.	
respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám.	<ul style="list-style-type: none"> historická, místní a osobní podmíněnost odlišností mezi lidmi 	8. – 9.	Multikulturní výchova, etnický původ – rovnocennost etnických skupin, kořeny civilizací, osobní a společenská identita.	
zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	<ul style="list-style-type: none"> xenofobie, tolerance 	8. – 9.		
kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.	<ul style="list-style-type: none"> metody sebereflexe typy charakteru 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova, seberegulace a sebepojetí – techniky regulace vlastního chování.	
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání.	<ul style="list-style-type: none"> malý a velký státní znak, státní vlajka, pečeť, hymna, prezidentská standarta, státní barvy 	8. – 9.		
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.	<ul style="list-style-type: none"> vlastenectví a nacionalismus, historické příklady 	8. – 9.		
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.	<ul style="list-style-type: none"> mediální informace, jejich pravdivost, ověřování, porovnávání, reklama, příklady působení, výroba vlastní reklamy 	8. – 9.	Mediální výchova, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – zpravodajství a reklama.	
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů.	<ul style="list-style-type: none"> Evropská unie a ČR 	8. – 9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, jsme Evropané – fungování Evropské unie.	
uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.	<ul style="list-style-type: none"> práva a povinnosti občana EU 	8. – 9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, jsme Evropané – čtyři svobody a jejich dopad na život člověka.	

Člověk a společnost

Oblast	Člověk a společnost	Obor	Výchova k občanství	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství.	<ul style="list-style-type: none"> • Rada Evropy, NATO, OSN, OECD 	8. – 9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, objevujeme Evropu a svět – globální problémy a cesty k jejich řešení.	
popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu například formou účasti v zahraničních misích.	<ul style="list-style-type: none"> • spolupráce mezi státy a uzavřenost – příklady, srovnání • zahraniční mise 	8. – 9.		
uvede hlavní příčiny i možné důsledky některých globálních problémů současnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • globalizace • problémy environmentální, nerovnoměrné rozdělení světového bohatství 	8. – 9.		
vyjádří svůj osobní názor na některé globální problémy současnosti a podloží jej argumenty.	<ul style="list-style-type: none"> • aktuální podoba globálních problémů 	8. – 9.		
objasní souvislosti globálních a lokálních problémů.	<ul style="list-style-type: none"> • globalizace • lokální aspekty globálních problémů – Praha 	8. – 9.		
uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu.	<ul style="list-style-type: none"> • fair trade, ochrana životního prostředí 	8. – 9.		
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví (včetně duševního), uvede jejich příklady a způsoby jeho ochrany.	<ul style="list-style-type: none"> • osobní, soukromé, státní, skupinové, družstevní a duševní vlastnictví, • autorská práva 	8. – 9.		

Člověk a společnost

Oblast	Člověk a společnost	Obor	Dějepis	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	<ul style="list-style-type: none"> • utváření novodobého českého národa v evropských souvislostech 	8.	Multikulturní výchova, etnický původ – rovnocennost etnických skupin, kořeny civilizací, osobní a společenská identita.	
charakterizuje emancipační úsilí významných společenských skupin.	<ul style="list-style-type: none"> • společnost a revoluce 19. století 	8.		
vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým nerovnoměrnost vedla.	<ul style="list-style-type: none"> • kulturní, společenské a hospodářské rozdíly mezi evropskými státy 	8.		
charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií.	<ul style="list-style-type: none"> • kolonialismus, konflikty mezi velmocemi 	8.		
na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.	<ul style="list-style-type: none"> • první světová válka 	8.		
rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.	<ul style="list-style-type: none"> • podoba demokracie po první světové válce 	8.		
zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> • vznik a dějiny Československa 	8. – 9.		- přibližně do roku 1920
charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět.	<ul style="list-style-type: none"> • komunismus, fašismus, nacismus 	9.		
rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.	<ul style="list-style-type: none"> • totalitní státy meziválečného období 	9.		
na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.	<ul style="list-style-type: none"> • druhá světová válka 	9.		

Člověk a společnost

Oblast	Člověk a společnost	Obor	Dějepis	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	<ul style="list-style-type: none"> antisemitismus a rasismus 	8. – 9.	Multikulturní výchova, kulturní difference – základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice.	
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků.	<ul style="list-style-type: none"> socialistický a kapitalistický blok 	9.		- doporučeno zmínit se již zde o rozvojových zemích
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků.	<ul style="list-style-type: none"> svět po druhé světové válce 	9.		
vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce.	<ul style="list-style-type: none"> NATO 	9.		
posoudí postavení rozvojových zemí.	<ul style="list-style-type: none"> rozpad koloniálního systému, rozvojové země 	9.		
prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	<ul style="list-style-type: none"> aktuální problémy světa, ČR 	9.		
uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků.	<ul style="list-style-type: none"> současnost je výsledkem toho, co se odehrálo v minulosti. dějiny nám umožňují vyvarovat se některých chyb. současnost se v budoucnosti stane minulostí. 	9.		
uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto informace shromažďovány.	<ul style="list-style-type: none"> historické prameny; archivy, muzea 	9.		- samostatné vyhledávání informací o zadané historické události

Člověk a společnost

Oblast	Člověk a společnost	Obor	Dějepis	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.	<ul style="list-style-type: none"> práce s časovou osou a dějepisnými mapami, přehled historických epoch 	9.		- čtení z časové osy, dějepisných map i jejich tvorba, - hledání příčin podoby historické epochy v událostech epochy předcházející

Člověk a společnost				
Oblast	Člověk a příroda	Obor	Zeměpis	Ročník 8. - 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa mohou nastat a co je jejich příčinou.	<ul style="list-style-type: none"> • pravděpodobný vývoj světových regionů 	8. – 9.		
porovnává a přiměřeně hodnotí politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.	<ul style="list-style-type: none"> • politické a hospodářské poměry 	8. – 9.		
ukáže na mapách jednotlivých světadílů místa hlavních aktuálních politických změn v celosvětových souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> • příklady vývoje názoru na význam zeměpisné polohy státu, hlediska politiky v celosvětových, globálních souvislostech a vztazích 	8. – 9.		
ukáže na mapách jednotlivých světadílů místa politických problémů v konkrétních světových regionech.	<ul style="list-style-type: none"> • hlavní světová ohniska existujících a hrozících konfliktů 	8. – 9.		
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry.	<ul style="list-style-type: none"> • krajina 	8.		
na konkrétních příkladech rozlišuje specifické znaky a funkce krajin.	<ul style="list-style-type: none"> • znaky a funkce krajiny 	8.		
uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků.	<ul style="list-style-type: none"> • typy krajin 	8.		
uveče prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).	<ul style="list-style-type: none"> • ekosystémy 	8. – 9.		
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních vlivů na životní prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> • přírodní síly v krajině 	8. – 9.		
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika společenských vlivů na životní prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> • ekologické a environmentální problémy lidstva 	8. – 9.		
vymezí a lokalizuje region Prahy.	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika pražského regionu 	8. – 9.		
hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry pražského regionu.	<ul style="list-style-type: none"> • přírodní, hospodářské a kulturní poměry Prahy • možnosti rozvoje Prahy regionu. 	8. – 9.		

Člověk a společnost				
Oblast	Člověk a příroda	Obor	Zeměpis	Ročník 8. - 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
hodnotí na přiměřené úrovni vztah městských částí, Prahy jako celku a státu.	<ul style="list-style-type: none"> územní jednotky státní správy a samosprávy 	8. – 9.		
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry a přírodní zdroje České republiky v evropském a světovém kontextu.	<ul style="list-style-type: none"> přírodní poměry a zdroje České republiky 	8. – 9.		
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu.	<ul style="list-style-type: none"> hospodářský potenciál a lidské zdroje České republiky 	8. – 9.		
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a jejich hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení.	<ul style="list-style-type: none"> krajské členění České republiky 	8. – 9.		
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a jejich hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska hospodářských aktivit.	<ul style="list-style-type: none"> kraje České republiky 	8. – 9.		
uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	<ul style="list-style-type: none"> zahraniční vazby České republiky 	8. – 9.		

Člověk a společnost

Oblast	Člověk a společnost	Obor	Etická výchova	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
spolupracuje i v obtížných sociálních situacích.	• spolupráce jako etický projev	8. – 9.		
<i>je vnímavý k sociálním problémům.</i>	• sociální problémy	8. – 9.		
v kontextu své situace a svých možností přispívá k řešení sociálních problémů.	• adekvátní pomoc potřebným lidem	8. – 9.		
<i>analyzuje etické aspekty různých životních situací.</i>	• etické stránky životních situací	8. – 9.		
<i>rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích.</i>	• problémy a jejich řešení	8. – 9.		
<i>nevyhýbá se řešení osobních problémů.</i>	• pasivita, asertivita a agrese	8. – 9.		
<i>aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy.</i>	• etika v běžném životě	8. – 9.		

Člověk a svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním cílem vyučovacího předmětu Člověk a svět práce je osvojení základních pracovních dovedností a návyků, které žáci využijí ve svém osobním životě. Cílem souvisejícím je rozvoj vytrvalosti a soustavnosti.

Z okruhů, které nabízí Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, jsme si vybrali následující:

- Práce s technickými materiály pro 6. ročník
- Design a konstruování pro 7. ročník
- Svět práce pro 8. a 9. ročník

V 8. a 9. ročníku jsme nad rámec RVP zařadili některé očekávané výstupy, které rozvíjí vyučovací předměty Matematicko-fyzikální základ a Člověk a společnost.

Výuka okruhu Práce s technickými materiály probíhá ve školních dílnách. Žáci se převážně zaměřují na práci s přírodním i kompozitním dřevem.

Časová dotace a organizace výuky

Vyučovací předmět je vyučován jednu hodinu v každém ročníku druhého stupně.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Člověk a svět práce jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

komunikace – řeč předmětů

kooperace a kompetice – dovednost navazovat na druhé, organizace práce ve skupině

sebezpoznání a sebepojetí – já, jako zdroj informací o sobě

sebezpoznání a sebepojetí – zdravé a vyrovnané sebepojetí, co o sobě vím a co ne

Mediální výchova

kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – rozdíl mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, chápání podstaty mediálního sdělení

kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – rozdíl mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, identifikování základních orientačních prvků v textu

Multikulturní výchova

etnický původ – postavení národnostních menšin

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

Jsme Evropané – svoboda pohybu pracovních sil

Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Člověk a svět práce rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Praktické osvojování práce podle návodu
- Vedení žáků k plánování činností při práci s technickými materiály
- Předkládání dostatečného množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení
- Poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- Poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost

Kompetence k řešení problémů

- Uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů
- Aplikace řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály
- Předkládání dostatečného množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce
- Otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci
- Seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace

Kompetence komunikativní

- Vedení k účinné komunikaci při práci
- Seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- Výklad pojmů souvisejících s volbou povolání
- Předkládání dostatečného množství příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

- Spolupráce ve dvojici a v malé skupině
- Přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání
- Zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- Otvírání prostoru pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu
- Umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat

Kompetence pracovní

- Vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů
- Vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- Předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli
- Vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci
- Seznamování s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci
- Vytváření prostoru pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Kompetence digitální

- Volba postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování informací, spravování a posuzování dat (reakce na aktuální společenské dění, dílčí práce, projekty, práce s více zdroji)

Člověk a svět práce				
Oblast	Člověk a svět práce	Obor	Člověk a svět práce	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti technických materiálů základní obrábění materiálů 	6.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – řeč předmětů Osobnostní a sociální výchova, kooperace a kompetice – dovednost navazovat na druhé, organizace práce ve skupině.	
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí.	<ul style="list-style-type: none"> použití ručního náradí pro obrábění materiálů 	6.		
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	<ul style="list-style-type: none"> samostatná práce na výrobku dle zadání dodržování technologických postupů 	6.		
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.	<ul style="list-style-type: none"> tvorba náčrtu čtení jednoduchých výkresů a pracovních postupů a návodů 	6.	Mediální výchova, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – rozdíl mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, identifikování základních orientačních prvků v textu.	- návaznost na MF, - měřítko plánů a map
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; je schopen poskytnout první pomoc při úrazu.	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost a ochrana zdraví při práci pracovní pomůcky první pomoc při drobných poraněních 	6. – 7.		- vhodné opakovat každý rok v závislosti na různorodosti pracovních činností
sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model.	<ul style="list-style-type: none"> tvorba modelů z různých materiálů 	7.		- hledat náměty z jiných předmětů (periskop, kniha, model ostrova, sádrové odlitky, ...) - návaznost na MF – poměr
navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj..	<ul style="list-style-type: none"> tvorba jednoduchých konstrukčních prvků ze stavebnic 	7.		- zařadit až po probrání základních silových jevů v předmětu MF

Člověk a svět práce				
Oblast	Člověk a svět práce	Obor	Člověk a svět práce	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení.	• montáž, demontáž a údržba jednoduchých předmětů a zařízení	7.		
dodržuje zásady hospodárnosti.	• hospodárnost	7.		
vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi.	• rizika hospodaření a zvažování jejich míry	7.		
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede její možné hlavní příjmy a výdaje.	• typy rozpočtu domácnosti	7.		
rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje.	• pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje	7.		
zváží nezbytnost jednotlivých osobních a rodinných výdajů.	• rozpočet domácnosti	7.		
objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu.	• hospodaření s rozpočtem domácnosti	7.		
vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí.	• bankovníctví	7.		
uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení.	• služby bank, aktivní a pasivní operace	7.		
uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice).	• produkty finančního trhu pro investování	7.		
uvede a porovná nejčastější způsoby krytí deficitu (úvěry, splátkový prodej, leasing).	• produkty finančního trhu pro získání prostředků	7.		
vysvětlí význam úroku placeného a přijatého.	• úročení	7.		
uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, jak je využít.	• pojištění	7.		
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje.	• státní rozpočet – zdroje a výdaje	7.		
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu.	• nabídka a poptávka – trh a jeho fungování	7.		

Člověk a svět práce				
Oblast	Člověk a svět práce	Obor	Člověk a svět práce	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
<i>využívá prezentační program.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • prezentace v programu Prezi (nebo jiný alternativní k prezentacím Google) 	7.		DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

Člověk a svět práce

Oblast	Člověk a svět práce	Obor	Člověk a svět práce	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů.	<ul style="list-style-type: none"> orientace v návodech k použití drobná údržba domácích spotřebičů 	8.		
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu.	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost a ochrana zdraví při práci pracovní pomůcky první pomoc při drobných poraněních 	8. – 9.		- vhodné opakovat každý rok v závislosti na různorodosti pracovních činností
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.	<ul style="list-style-type: none"> problematika trhu práce druhy prací 	8. – 9.	Multikulturní výchova - etnický původ – postavení národnostních menšin na pracovním trhu.	- průřez jednotlivými zaměstnáními, příklady jejich výsledků – exkurze
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě.	<ul style="list-style-type: none"> požadavky na jednotlivé profese, vzdělávací systém v ČR 	8. – 9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Jsme Evropané – svoboda pohybu pracovních sil Osobnostní a sociální výchova, sebepoznání a sebepojetí – já, jako zdroj informací o sobě.	- prezentace různých středních škol, výstavy a veletrhy o vzdělávání, - uznávání kvalifikace v cizích zemí
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání.	<ul style="list-style-type: none"> orientace v inzertní části médií úřad práce – jeho význam 	8. – 9.	Mediální výchova, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – rozdíl mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, chápání podstaty mediálního sdělení.	- doporučená návštěva poradenského zařízení pro volbu povolání, tematické bloky a přednášky
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	<ul style="list-style-type: none"> tvorba životopisu příprava na pracovní pohovor styly odstavců - textový editor 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova, sebepoznání a sebepojetí – zdravé a vyrovnané sebepojetí, co o sobě vím a co ne.	DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví.	<ul style="list-style-type: none"> základní operace platebního styku v domácnosti 	8. – 9.		

Člověk a svět práce				
Oblast	Člověk a svět práce	Obor	Člověk a svět práce	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení.	<ul style="list-style-type: none"> způsoby placení, nakládání s penězi 	8. – 9.		
na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH.	<ul style="list-style-type: none"> tvorba ceny 	8. – 9.		
popíše vliv inflace na hodnotu peněz.	<ul style="list-style-type: none"> inlace 	8. – 9.		
uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení.	<ul style="list-style-type: none"> služby bank, aktivní a pasivní operace 	8. – 9.		
uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu.	<ul style="list-style-type: none"> sociální politika státu, důvody a zdroje 	8. – 9.		
uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky v domácnosti (spotřeba, úspory, investice).	<ul style="list-style-type: none"> produkty finančního trhu pro investování 	8. – 9.		
uvede a porovná nejčastější způsoby krytí deficitu domácnosti (úvěry, splátkový prodej, leasing).	<ul style="list-style-type: none"> produkty finančního trhu pro získání prostředků 	8. – 9.		
přiměřeně uplatňuje svá práva spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí.	<ul style="list-style-type: none"> práva osob, kategorický imperativ jako globálně přijímané pravidlo 	8. – 9.		
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství.	<ul style="list-style-type: none"> právní úprava, nástin historie práva 	8. – 9.		
uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci.	<ul style="list-style-type: none"> občanskoprávní vztahy kolem nás 	8. – 9.		
uplatňuje práva spotřebitele a vysvětlí, jak se bránit v případě jejich porušení.	<ul style="list-style-type: none"> základní práva spotřebitelů 	8. – 9.		
<i>zvládne odprezentovat, odhadne časovou náročnost v libovolném prezentačním programu</i>	<ul style="list-style-type: none"> časové rozvržení prezentace práce s prezentérem (případně jiným ovladačem) 	8.		DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

Kultura ducha a těla

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Kultura ducha a těla je prostorem, ve kterém si žáci 1. stupně osvojují základní přehled a dovednosti z oblasti kultury. Vznikl integrací vzdělávacích oborů Výtvarná výchova, Hudební výchova, Tělesná výchova, Svět práce a vybraných očekávaných výstupů doplňujících vzdělávacích oborů Dramatická výchova a Etická výchova. Z tohoto výčtu je patrné, že pojem kultura je zde chápán ve velmi širokém významu. Nejedná se pouze o výchovu „o umění a k umění“, ale o všechny kulturní projevy – kulturu oblékání, chování, výroby a práce, o kulturu pohybu, výtvarného a hudebního projevu, kulturu chování atd.

Cílem vytvoření tohoto široce integrovaného vyučovacího předmětu je vznik obsahového a organizačního celku, který umožní naplňování očekávaných výstupů a klíčových kompetencí vztahujících se ke kultuře v co nejširších souvislostech. Žáci se tak učí vnímat kulturu v jejích různých podobách a souvislostech a zároveň ji aktivně promítat do různých oblastí svého života. V rámci výuky tohoto předmětu je též rozvoj pohybových plaveckých dovedností. Tento rozvoj se realizuje obvykle ve druhém ročníku formou 40 hodinové výuky plavání, jejíž obsahem jsou mimo jiné zásady bezpečnosti a hygieny při plavání, resp. koupání a schopnost pomoci sobě samému i druhým.

Časová dotace a organizace výuky

Vyučovací předmět Kultura ducha a těla je v 1. ročníku dotován pěti hodinami, ve druhém a třetím ročníku sedmi hodinami, ve čtvrtém a pátém ročníku pěti hodinami týdně. Na realizaci očekávaných výstupů doplňujícího vzdělávacího oboru Dramatická výchova jsou použity dvě disponibilní hodiny, ostatní integrované vzdělávací obory jsou pokryty minimální časovou dotací stanovenou v rámcovém učebním plánu.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Kultura ducha a těla jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Sociální rozvoj

Sebepoznání a sebepojetí – poznávání výtvarného vyjádření druhých jako zdroj poznání sebe sama, rozvoj dovednosti respektovat vlastní limity, posouvání vlastních limitů, moje tělo, zdravé a vyrovnané sebepojetí

Mezilidské vztahy – empatie a pohled na svět očima druhého, chování podporující dobré vztahy

Kooperace a kompetice – odlišování situací soutěže a spolupráce, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání a jeho reprodukce

Kreativita – rozvoj rytmického cítění, samostatné objevování možností doprovodu na jednoduché nástroje, samostatné objevování možností hudebního vyjádření, rozvoj schopnosti pohybového vyjádření, rozvoj schopností a dovedností výtvarného vyjádření, rozvoj vlastního výtvarného projevu, vytváření pravidel a jejich kreativní využívání

Psychohygienu – spojení fyzické a duševní kondice, moje psychika

Komunikace – řeč těla, zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, pohyb jako způsob vyjadřování

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí

Multikulturní výchova

Multikulturalita – vzájemné obohacování lidí z různého kulturního prostředí

Lidské vztahy – tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého

Mediální výchova

Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality – rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – identifikování základních orientačních prvků v textu

Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Kultura ducha a těla rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Pozorování
- Experiment
- Diskuse
- Práce s textem, obrazem
- Poslech a reprodukce

Kompetence k řešení problémů

- Vytváření myšlenkových schémat
- Vyhledávání podobných a odlišných znaků

- Kritické myšlení

Kompetence komunikativní

- Tvorba vhodných a sdělných verbálních i neverbálních vyjádření
- Využívání ustálených významů ve výtvarném, hudebním a pohybovém projevu
- Využívání informačních a komunikačních prostředků
- Používání neverbálního vyjadřování jako prostředku vytváření vztahů

Kompetence sociální a personální

- Práce ve dvojicích, skupinová práce
- Realizace projektů
- Sebepoznávání

Kompetence občanské

- Návštěvy kulturních akcí
- Poznávání kulturních tradic a dědictví
- Osvojování si zásad chování v krizových situacích
- Otevírání různých pohledů na problémy, výchova k toleranci

Kompetence pracovní

- Bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů a vybavení
- Přizpůsobování se změnám parametrů zadání
- Využívání osvojených vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů
- Rozvoj systematickosti a vytrvalosti při vypracování zadaných samostatných i skupinových úkolů

Kultura ducha a těla

Oblast	Člověk a svět práce	Obor	Člověk a svět práce	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálů a jejich využití 	1. – 3.		
pracuje podle slovního návodu a předlohy.	<ul style="list-style-type: none"> výroba jednoduchých předmětů podle slovního návodu a podle předlohy 	1. – 3.		
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	<ul style="list-style-type: none"> jednoduchá montáž a demontáž 	1. – 3.		
provádí pozorování přírody.	<ul style="list-style-type: none"> pozorování 	1. – 3.		
zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování.	<ul style="list-style-type: none"> pozorování jako plánovaná, cílená a výběrová činnost 	1. – 3.		
pečuje o nenáročné rostliny.	<ul style="list-style-type: none"> zajištění základních životních podmínek rostlin 	1. – 3.		
připraví tabuli pro jednoduché stolování.	<ul style="list-style-type: none"> pravidla prostírání 	1. – 3.		
chová se vhodně při stolování.	<ul style="list-style-type: none"> základní pravidla stolování 	1. – 3.		

Kultura ducha a těla				
Oblast	Umění a kultura	Obor	Hudební výchova	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj hlavového tónu správné dýchání 	1. – 2.		
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.	<ul style="list-style-type: none"> hudební hry hra na tělo 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – rozvoj rytmického cítění.	
improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	<ul style="list-style-type: none"> hudební hry hra na tělo 	1. – 3.		
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	<ul style="list-style-type: none"> hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje 	1. – 3.		
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	<ul style="list-style-type: none"> pohybový doprovod znějící hudby hra na tělo taktování 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – rozvoj schopnosti pohybového vyjádření.	
rozlíší jednotlivé kvality tónů.	<ul style="list-style-type: none"> základní vlastnosti tónů (výška, síla, délka, barva) 	1. – 3.		
rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	<ul style="list-style-type: none"> tempo a dynamika v hudbě 	2. – 3.		
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje.	<ul style="list-style-type: none"> nejznámější hudební nástroje 	1. – 3..		
odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, chápe roli posluchače.	<ul style="list-style-type: none"> hudba vokální a instrumentální 	1. – 3.		
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	<ul style="list-style-type: none"> zpěv jednoduchých písní v jednohlase 	2. – 3.		

Kultura ducha a těla				
Oblast	Umění a kultura	Obor	Výtvarná výchova	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozpoznává a pojmenovává prvky výtvarného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty). Porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	<ul style="list-style-type: none"> různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování, kresba, malba a prostorová tvorba hra s barvou experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály 	1. – 3.		
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.		1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – rozvoj schopností a dovedností výtvarného vyjádření.	
vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich výtvarné vyjádření volí vhodné prostředky.		1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – rozvoj schopností a dovedností výtvarného vyjádření.	
podle svých schopností podá výklad výtvarného vyjádření, odlišný výklad porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	<ul style="list-style-type: none"> vnímání, pozorování poznávání a pojmenování vlastností a cílů výtvarných projevů 	1. – 3.	Multikulturní výchova, multikulturalita – vzájemné obohacování lidí z různého kulturního prostředí.	
na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah výtvarných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	<ul style="list-style-type: none"> vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem svým či jiných 	2. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, sebepoznání a sebepojetí – poznávání výtvarného vyjádření druhých jako zdroj poznání sebe sama.	- žáci si mají uvědomit, že obsah výtvarného vyjádření není nahodilý, ale měl by být promyšlený, - je možné také sledovat, že i „bezmyšlenkovité“ použití výtvarných prvků má nějakou příčinu

Kultura ducha a těla				
Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Tělesná výchova	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
<i>spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, psychohygienu – spojení fyzické a duševní kondice.	
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	<ul style="list-style-type: none"> • příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací a uvolňovací cvičení 	1. – 3.		- rozcvička, každý žák je schopen vést krátkou rozcvičku
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů; vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupy • gymnastika, základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed; kotoul vpřed), přeskok (návčik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu), cvičení na žebřinách 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí – poznávání vlastních fyzických a psychických možností ve sportu.	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	<ul style="list-style-type: none"> • atletika: vytrvalostní běh 5 – 10 minut, rychlý běh 20 – 50 m, skok do dálky (spojení rozběhu a odrazu), hod míčkem z místa a z rozběhu 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí – posouvání vlastních limitů.	- atletická abeceda
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	<ul style="list-style-type: none"> • kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí – posouvání vlastních limitů.	
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost 	1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, kooperace a kompetice – odlišování situací soutěže a spolupráce.	- využití obručí, ringet kroužků

Kultura ducha a těla				
Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Tělesná výchova	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	<ul style="list-style-type: none"> sportovní hry a míčové hry; základy sportovních a míčových her – manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů 	1. – 3.		- kopaná - v tělocvičně výhradně s měkkým míčem
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	<ul style="list-style-type: none"> základní hygiena při pohybových činnostech bezpečnost při pohybových činnostech 	1. – 3.		
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV 	1. – 3.		
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	<ul style="list-style-type: none"> znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech 	1. – 3.		
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.	<ul style="list-style-type: none"> základní cvičební polohy a správné držení těla v nich 	1. – 3.		- správné držení těla při příjmu a odevzdání přihrávky je důležité zejména v minibasketbale - s využitím míčů č. 3, při nahrávání pravou rukou je vpředu levá noha, při nahrávání levou rukou naopak, - přihrávky trčením, přihrávky obouruč a přihrávky o zem

Kultura ducha a těla				
Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Tělesná výchova	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti.	<ul style="list-style-type: none"> • hygienické návyky při vstupu do bazénu • bezpečný vstup do vody • dýchání do vody 	2.		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • plavecké techniky • zásady bezpečnosti při plavání a koupání 	2.		
<i>zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zdravotní TV, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení 	1. – 3.		

Kultura ducha a těla				
Oblast		Obor	Dramatická výchova	Ročník 2. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla.	<ul style="list-style-type: none"> • psychosomatické dovednosti: práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla 	2.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí, psychohygienu – moje tělo, moje psychika, zdravé a vyrovnané sebepojetí.	- cvičení rozvíjející práci s dechem, hlasem, - artikulací a držení těla; Štemberková – Kratochvílová, Šárka: Metodika mluvní výchovy dětí; Svobodová, Radka: Základy techniky řeči pro učitele
dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých.	<ul style="list-style-type: none"> • verbální a neverbální komunikace 	2.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, komunikace – řeč těla, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání.	- hry a cvičení rozvíjející empatii a práci s tělem; Machková, Eva: Metodika dramatické výchovy
rolišuje herní a reálnou situaci, přijímá pravidla hry.	<ul style="list-style-type: none"> • herní dovednosti: vstup do role, reálná a fiktivní situace 	2.	Osobnostní a sociální výchova, seberegulace a sebeorganizace – regulace vlastního jednání i prožívání, cvičení sebekontroly, sebeovládání.	- průpravné hry a cvičení: seznámení, uvolnění, soustředění, rytmus, temporytmus, dynamika a smysl pro gradaci, fantazii apod.; Bláhová, Krista: Uvedení do systému školní dramatiky
vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná.	<ul style="list-style-type: none"> • jevištní postava 	2.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovedností zapamatování, řešení problémů.	- průpravné hry a cvičení: smyslové vnímání, prostorové citění, fantazie a představivost, – partnerské vztahy a skupinová citlivost; Bláhová, Krista: Hry pro tvořivé vyučování

Kultura ducha a těla

Oblast		Obor	Dramatická výchova	Ročník 2. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání.	<ul style="list-style-type: none"> náměty a témata v dramatických situacích, jejich nalézání a vyjadřování; typová postava – směřování k její hlubší charakteristice, činoherní i loutkářské techniky 	2. – 3.	Osobnostní a sociální rozvoj, sociální rozvoj, mezilidské vztahy – empatie a pohled na svět očima druhého, morální rozvoj, řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí. Multikulturní výchova, lidské vztahy – tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého.	- práce s pohádkou, pověstí, povídkou, bajkou a poezií, strukturované drama, dramatizace a improvizace Valenta, Josef: Metody a techniky dramatické výchovy
spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace.	<ul style="list-style-type: none"> dramatická situace, příběh – řazení situací v časové následnosti 	2. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve třídě a ve skupině kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci.	- vstupování do rolí postav z reálných i smyšlených příběhů Koťátková, Soňa: Vybrané kapitoly z dramatické výchovy
prezentuje jevištní situaci před spolužáky, sleduje prezentaci ostatních.	<ul style="list-style-type: none"> základní stavební prvky dramatu – situace, postava, konflikt inscenační prostředky a postupy – jevištní tvar na základě improvizované situace a minipříběhu, přednes básně a prózy komunikace s divákem – prezentace, sebereflexe a hodnocení 	2. – 3.	Osobnostní a sociální výchova, morální rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí.	- pojmy: situace, postava, konflikt Pravidla přednesu poezie a prózy, - hodnocení a sebehodnocení - přirozenost projevu, práce s hlasem, prostorem, spolupráce apod.

Kultura ducha a těla

Oblast		Obor	Dramatická výchova	Ročník 2. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového).	<ul style="list-style-type: none"> • současná dramatická umění a média – divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba • základní divadelní druhy – činohra, zpěvohra, loutkové divadlo, pohybové a taneční divadlo 	2. – 3.	Mediální výchova, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce.	

Kultura ducha a těla

Oblast	Člověk a svět práce	Obor	Etická výchova	Ročník 1. – 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
<i>vyjadřuje city v jednoduchých situacích.</i>	<ul style="list-style-type: none"> základní lidské city 	1. – 3.		
využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů.	<ul style="list-style-type: none"> tvořivost 	1. – 3.		
reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc.	<ul style="list-style-type: none"> zájem o druhé 	1. – 3.		

Kultura ducha a těla

Oblast	Člověk a svět práce	Obor	Člověk a svět práce	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché pracovní činnosti a postupy 	4. – 5.		
při tvořivých činnostech s různými materiály využívá prvky lidových tradic.	<ul style="list-style-type: none"> • lidové zvyky, tradice, řemesla 	4. – 5.		
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	<ul style="list-style-type: none"> • přehled běžného pracovního náradí a jeho použití 	4. – 5.		
udržuje pořádek na pracovním místě.	<ul style="list-style-type: none"> • příprava práce, organizace pracovního místa 	4. – 5.		
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	<ul style="list-style-type: none"> • zásady hygieny a bezpečnosti při prováděných činnostech 	4. – 5.		
poskytne první pomoc při úrazu.	<ul style="list-style-type: none"> • první pomoc při možných lehkých úrazech v rámci prováděných činností 	4. – 5.		
při práci se stavebnicemi provádí jednoduchou montáž a demontáž.	<ul style="list-style-type: none"> • používání jednoduchého náradí a spojovacích prvků stavebnic 	4. – 5.		
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	<ul style="list-style-type: none"> • postup podle stručného a srozumitelného slovního návodu, předlohy a náčrtu 	4. – 5.		
provádí jednoduché pěstitelské činnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • půda a její zpracování, výživa rostlin 	4. – 5.		
samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	<ul style="list-style-type: none"> • založení pěstitelského pokusu a záznamu o pozorování 	4. – 5.		
podle daných zásad ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny.	<ul style="list-style-type: none"> • pěstování pokojových rostlin ve třídě 	4. – 5.		
podle druhu pěstitelských činností volí správné pomůcky, nástroje a náčiní.	<ul style="list-style-type: none"> • přehled běžného pracovního náradí a jeho použití 	4. – 5.		
<i>orientuje se v základním vybavení kuchyně.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně 	4. – 5.		
připraví samostatně jednoduchý pokrm.	<ul style="list-style-type: none"> • příprava jednoduchého pokrmu 	4. – 5.		
<i>dodržuje pořádek a čistotu pracovních ploch.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • důvody a způsoby udržování čistoty pracovních ploch při přípravě pokrmů 	4. – 5.		

Kultura ducha a těla				
Oblast	Člověk a svět práce	Obor	Člověk a svět práce	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
<i>dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.</i>	<ul style="list-style-type: none"> základní pravidla stolování a společenského chování v praxi 	4. – 5.	Mezilidské vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, chování podporující dobré vztahy.	

Kultura ducha a těla

Oblast	Umění a kultura	Obor	Hudební výchova	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	<ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti • (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena • dvojhlas, kánon, intonace, hudební hry 	4. – 5.		
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	<ul style="list-style-type: none"> • práce s notovým zápisem 	4. – 5.		
na základě svých hudebních schopností a dovedností využívá jednoduché popřípadě složitější nástroje k doprovodné hře.	<ul style="list-style-type: none"> • hra na jednoduché hudební nástroje (melodické či rytmické) 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – samostatné objevování možností doprovodu na jednoduché nástroje.	
na základě svých hudebních schopností a dovedností využívá jednoduché popřípadě složitější nástroje k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	<ul style="list-style-type: none"> • hra na jednoduché hudební nástroje (melodické či rytmické) 	4. – 5.		
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché hudební formy (píseň + výběr některé další hudební formy) 	4. – 5.		
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry.	<ul style="list-style-type: none"> • hra na jednoduché rytmické a melodické hudební nástroje, hudební improvizace 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – samostatné objevování možností doprovodu na jednoduché nástroje.	
provádí elementární hudební improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> • hra na jednoduché rytmické a melodické hudební nástroje, hudební improvizace 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – samostatné objevování možností hudebního vyjádření.	- je možno využít i hudební programy na počítačích

Kultura ducha a těla				
Oblast	Umění a kultura	Obor	Hudební výchova	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové i zřetelné harmonické změny.	<ul style="list-style-type: none"> výrazové hudební prostředky (rytmus, melodie a její pohyb – vzestupná a sestupná, dynamika, takt, tempo) a jejich změny 	4. – 5.		
ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků. 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, komunikace – pohyb jako způsob vyjadřování.	
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	<ul style="list-style-type: none"> taktování 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – rozvoj schopnosti pohybového vyjádření.	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	<ul style="list-style-type: none"> kvalita tónů, tempo, dynamika hudby a jejich označování 	4. – 5.		

Kultura ducha a těla				
Oblast	Umění a kultura	Obor	Výtvarná výchova	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky výtvarného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru. 	4. – 5.		
užívá a kombinuje prvky výtvarného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy.	<ul style="list-style-type: none"> • kresba, malba 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – rozvoj vlastního výtvarného projevu.	
užívá a kombinuje prvky výtvarného vyjádření ve vztahu k celku: v objemovém vyjádření modelování a sochařství.	<ul style="list-style-type: none"> • objemové výtvarné vyjádření – plastika a sochařství 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – rozvoj vlastního výtvarného projevu.	- je dobré žákům nejdříve názorně vysvětlit rozdíl mezi plastikou a sochařstvím
užívá a kombinuje prvky výtvarného vyjádření ve vztahu k celku: v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	<ul style="list-style-type: none"> • prostorová tvorba, instalace 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – rozvoj vlastního výtvarného projevu.	- k vlastní tvorbě je dobré přistoupit po návštěvě expozice prostorové tvorby, respektive instalace
při tvorbě výtvarných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarné vyjádření jako nositel obsahu, významu a sdělení 	4. – 5.	Mediální výchova, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality – rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem.	
nalézá vhodné prostředky pro výtvarná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	<ul style="list-style-type: none"> • akční malba a kresba, manipulace s objekty, hmatová percepce 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání a jeho reprodukce.	

Kultura ducha a těla				
Oblast	Umění a kultura	Obor	Výtvarná výchova	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci výtvarného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).	<ul style="list-style-type: none"> • netradiční kombinace výtvarných technik, spontánní a volná tvorba 	4. – 5.		
porovnává různá pojetí i provedení výtvarného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	<ul style="list-style-type: none"> • práce s výtvarným námětem (různé přístupy ke zpracování jednoho tématu) 	4. – 5.		
nalézá obsah výtvarných zobrazení, která vytvořil, vybral či upravil a komunikuje o nich.	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace o výtvarném zobrazení 	4. – 5.		
<i>využívá digitální technologie pro grafické ztvárnění svého záměru.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • malování myší, dotykem, ... (různé druhy čar, vyplňování barvou), gumování; používání/malování předdefinovaných geometrických tvarů, vkládání textů; • vkládání obrázků; práce s obrazem - změna velikosti, překlápění a zrcadlení; volba barev; kopírování 	4. – 5.		DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

Kultura ducha a těla				
Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Tělesná výchova	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti.	<ul style="list-style-type: none"> • basketbalová průprava • (dribling, hod obouřuč trčením, přihrávka obouřuč o zem, chytání míče) • průprava a hra vybíjené • (hod jednoruč horem volejbalovým míčem, chytání míče) • gymnastická průprava • (přeskok švihadla, kotoul vpřed, kolébka vzad, výskok na švédskou bednu do dřepu, nácvik výskoku za pomoci gymnastického můstku, rovnovážné polohy na zemi a lavičce) • cvičení na hudbu • atletická průprava • (rychlý běh, skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem) • doplňkové sporty 	4.		- hlavní sportovní činnost – minibasketbal a vybíjená na zmenšeném hřišti
se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví (pohybový režim, délka a intenzita pohybu) 	4. – 5.		
projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (rychlost, síla, obratnost) 	4. – 5.		
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	<ul style="list-style-type: none"> • příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži. protahovací a napínací cvičení 	4. – 5.		
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> • hygiena a bezpečnost pohybových činností a cvičebního prostředí 	4. – 5.		
adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost při pohybových činnostech • nejčastější úrazy a jak se při nich zachovat 	4. – 5.		
zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování.	<ul style="list-style-type: none"> • zdravotní oslabení – pohybový režim, dechová cvičení, zásady správného držení těla, sestavy cvičení, význam cvičení v sériích 	4. – 5.		- zdravotní TV

Kultura ducha a těla

Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Tělesná výchova	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele.	<ul style="list-style-type: none"> význam speciálních cvičení základní technika speciálních cvičení 	4. – 5.		- zdravotní TV
<i>upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.</i>	<ul style="list-style-type: none"> znalost svého aktuálního zdravotního stavu kontraindikační cviky 	4. – 5.		- zdravotní TV, - turistika a pobyt v přírodě – zotavovací pobyty
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	<ul style="list-style-type: none"> pohybové testy, měření výkonů, měřidla 	4. – 5.		- skok z místa do dálky, přeskoky švihadla, hody míči, na ZOP možnost vytrvalostních běhů a sprintů, skok do dálky s rozběhem, hody kriketovým míčkem nebo granátem
užívá při pohybové činnosti základní osvojená tělocvičná názvosloví.	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály) 	4. – 5.		
cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	<ul style="list-style-type: none"> cvičení, popisy, povely 	4. – 5.		
zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy.	<ul style="list-style-type: none"> organizace soutěží 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže.	
se orientuje v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá informace.	<ul style="list-style-type: none"> zdroje informací o pohybových činnostech práce s informací 	4. – 5.	Mediální výchova, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – identifikování základních orientačních prvků v textu.	- vazba na ICT, teorie, encyklopedie, plakáty, letáky
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží a adekvátně na ně reaguje.	<ul style="list-style-type: none"> pravidla osvojených pohybových her a činností (vybíjená, basketbal a doplňkové sporty) zásady jednání a chování fair play 	4. – 5.		

Kultura ducha a těla

Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Tělesná výchova	Ročník 4. – 5.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	<ul style="list-style-type: none"> • respekt 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy.	- hra korfbal – respekt k druhému pohlaví
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka.	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování pohybových činností spolužáků 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy.	- práce s chybou
reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály). 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, komunikace – řeč těla, zvuků a slov.	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti.	<ul style="list-style-type: none"> • hra minibasketbalu, vybíjené • průprava a hra přehazované • (hod jednoruč horem, hod obouruč horem přes síť, chytání míče) • gymnastická průprava • (akrobacie s využitím trampolíny, kotoul vpřed, kotoul letmo) • cvičení na hudbu • atletická průprava • (rychlý běh, skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem) • doplňkové sporty 	5.		- používat snížené koše a míče č. 5
vytváří varianty osvojených pohybových her.	<ul style="list-style-type: none"> • varianty osvojených pohybových her 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – vytváření pravidel a jejich kreativní využívání.	

Estetická výchova

Charakteristika vyučovaného předmětu

Vyučovací předmět Estetická výchova integruje dva vzdělávací obory – Hudební výchovu a Výtvarnou výchovu.

Hlavní cíle vzniku tohoto integrovaného vyučovacího předmětu jsou dva:

1. vytvoření prostoru pro propojování aspektů kategorie krásna z pohledu různých vzdělávacích oborů – Výtvarné výchovy, Hudební výchovy, ale i Přírodopisu, Dějepisu, Zeměpisu, Českého jazyka a literatury a dalších.

2. osvojení základní orientace v estetických kategoriích, která žákům umožní jejich použití v životě.

Specifikem vyučovacího předmětu Estetická výchova je značná provázanost kompetencí, které jsou rozvíjeny jednotlivými očekávanými výstupy. Aby mohly výsledky osvojování jednoho očekávaného výstupu pozitivně ovlivňovat naplňování jiného očekávaného výstupu a naopak, je jich často souběžně realizováno několik. Tento přístup je dále podpořen tím, že jsou stejné očekávané výstupy opakovaně naplňovány nejdříve v 6. a 7. ročníku a následně v 8. a 9. ročníku. Při rozvoji znalostí, dovedností, návyků a postojů je tak možné v 8. a 9. ročníku využít kompetence získané naplňováním všech očekávaných výstupů v 6. a 7. ročníku a dosáhnout tak jejich vyšší úrovně než by tomu bylo při lineárním uspořádání učiva, kdy je osvojování každé činnosti nebo dovednosti vyhrazen velmi omezený čas, kapitola je uzavřena a následuje procvičování dovednosti či techniky jiné.

Časová dotace a organizace výuky

Vyučovací předmět Estetická výchova je vyučován na druhém stupni, kde navazuje na vyučovací předmět Kultura ducha a těla, ten je vyučován na prvním stupni. v šestém a sedmém ročníku je dotován třemi hodinami týdně, v osmém a devátém ročníku dvěma hodinami týdně. Je tak vyčerpána celá časová dotace vzdělávací oblasti Umění a kultura rámcového učebního plánu.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Estetická výchova jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat:

Multikulturní výchova

Multikulturalita – odlišnosti ve výtvarném projevu různých kultur

Mediální výchova

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – používání výtvarných prvků v médiích, výtvarný aspekt mediálních sdělení

Tvorba mediálního sdělení – prezentace vizuálně obrazných vyjádření

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá – artefakty mající vztah k Evropě a světu, šíření uměleckých vzorů, globalizace umění, kultury

Osobnostní a sociální výchova

Psychohygienu – uplatnění umění při relaxaci

Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Estetická výchova rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Tvůrčí využívání osvojených dovedností
- Učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- Poznávání umění a kultury jako způsobu poznávání světa
- Rozvoj tvořivosti žáků aktivním osvojováním různých výtvarných a hudebních technik
- Vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů

- Hledání vhodných způsobů realizace a prezentace zadaných úkolů
- Variace na zadané téma
- Kritické myšlení
- Vyhledávání vazeb mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána
- Vytváření možnosti volby vhodných výtvarných a hudebních vyjadřovacích prostředků
- Kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- Umění a kultura jako způsob komunikace a vlastního vyjádření
- Rozvoj dovedností důležitých pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla
- Rozbor pohledu druhého člověka, rozvoj empatie

Kompetence sociální a personální

- Puzzle – vytváření části společného díla
- Vytváření dostatečného prostoru pro osobité estetické projevy žáků

Kompetence občanské

- Osobní prožitek uměleckého díla jako cesta k ocenění a ochraně kulturního dědictví
- Seznamování s významnými uměleckými díly a jejich autory

- Návštěvy kulturních akcí

Kompetence pracovní

- Osvojování výtvarných a hudebních technik
- Správné používání nástrojů a nářadí
- Porovnávání obtížnosti práce při použití různých technik a pomůcek

Kompetence digitální

- Volba postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování informací, spravování a posuzování dat (dílní práce, projekty, práce s více zdroji)

Estetická výchova				
Oblast	Umění a kultura	Obor	Hudební výchova	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	<ul style="list-style-type: none"> intonování písní 	6. – 7.		
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě.	<ul style="list-style-type: none"> hlasová hygiena, techniky vokálního projevu (scat, falzet, aj.) a jejich využití při zpěvu a mluvním projevu 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova, psychohygiena – uplatnění hudby při relaxaci.	- očekávaný výstup je realizován průběžně, - hodnocení doporučeno v 7. ročníku
zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase.	<ul style="list-style-type: none"> nácvik zpěvu jednoduchých písní s doprovodem 	6. – 7.		
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb.	<ul style="list-style-type: none"> reprodukce zpěvu a jednoduchého doprovodu 	6. – 7.		
zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě.	<ul style="list-style-type: none"> výrazový tanec, pantomima 	6. – 7.		
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	<ul style="list-style-type: none"> vztah hudby, výtvarného a dalších druhů umění 	6. – 7.		
<i>využívá digitálních technologií pro své hudební vyjádření</i>	<ul style="list-style-type: none"> základní ovládání programu: Otevřít, založit a pojmenovat projekt, uložit, exportovat píseň práce s trackem, vkládá z nabídky zvuky, upravuje hlasitost" nahrávání zvuku, uprava hlasitosti, používání efektů 	7.		DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby - Garage band

Estetická výchova				
Oblast	Umění a kultura	Obor	Výtvarná výchova	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků výtvarného vyjádření a jejich vztahů.	<ul style="list-style-type: none"> linie, tvary, textury, objemy, podobnost, kontrast, rytmus, světlostní a barevné kvality 	6. – 7.		<ul style="list-style-type: none"> - doporučeno zmínit a vysvětlit pojem „vizuálně obrazné vyjádření“, - očekávaný výstup je naplňován průběžně na celém druhém stupni, - formulace hodnocení obsahuje výběr aktuálně probíraných výtvarných prvků a jejich vztahů
obměňuje různé vlastnosti prvků výtvarného vyjádření a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	<ul style="list-style-type: none"> změny efektu výtvarného díla při obměňování vlastností linií, tvarů, textury, objemu a barevné kvality 	6. – 7.		
užívá k tvorbě některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	<ul style="list-style-type: none"> počítačová grafika, fotografie, video, animace 	6. – 7.		
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.	<ul style="list-style-type: none"> uplatňování vyjadřovacích prostředků vizuálních, hmatových (dotekových), statických, dynamických, fantazijních, symbolických, expresivních a mediálních 	6. – 7.		
interpretuje umělecká výtvarná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	<ul style="list-style-type: none"> výtvarné umění období probíraného souběžně v oboru dějepis 	6. – 7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Evropa a svět nás zajímá – artefakty mající vztah k Evropě a světu.	

Estetická výchova				
Oblast	Umění a kultura	Obor	Výtvarná výchova	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vysvětluje své postoje ke způsobům výtvarného vyjádření s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	<ul style="list-style-type: none"> výtvarné vyjadřovací prostředky a jejich kulturní i historická podmíněnost 	6. – 7.	Multikulturní výchova, multikulturalita – odlišnosti ve výtvarném projevu různých kultur.	
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených nebo samostatně vytvořených výtvarných vyjádření v sociálních vztazích.	<ul style="list-style-type: none"> komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření 	6. – 7.	Mediální výchova, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – používání výtvarných prvků v médiích, výtvarný aspekt mediálních sdělení.	
nalézá vhodnou formu pro prezentaci vybraných, upravených nebo samostatně vytvořených výtvarných vyjádření.	<ul style="list-style-type: none"> vztah obsahu a formy obrazně vizuálního vyjádření 	6. – 7.	Mediální výchova, tvorba mediálního sdělení – prezentace vizuálně obrazných vyjádření.	
<i>využívá digitálních technologií pro své výtvarné vyjádření</i>	<ul style="list-style-type: none"> ořez fotek; ukládání souborů - formáty fotek; úprava kontrastu, jasu, tónů; práce s vrstvami; výřezy a montáže 	6.		DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby - Adobe photoshop elements

Estetická výchova				
Oblast	Umění a kultura	Obor	Hudební výchova	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	<ul style="list-style-type: none"> • hudební aktivity 	8. – 9.		- očekávaný výstup je realizován průběžně, - hodnocení doporučeno v 9. ročníku
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě.	<ul style="list-style-type: none"> • hlasová nedostatečnost a cesty její nápravy, rozšiřování hlasového rozsahu 	8. – 9.		- očekávaný výstup je realizován průběžně, - hodnocení proběhlo v 7. ročníku
zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase.	<ul style="list-style-type: none"> • deklamace, jednohlasý a vícehlasý zpěv 	8. – 9.		
dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.	<ul style="list-style-type: none"> • reflexe vokálního projevu 	8. – 9.		
vytváří jednoduché doprovody.	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti, zachycování rytmu a melodie 	8. – 9.		
provádí jednoduché hudební improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje nebo počítačového programu 	8. – 9.		
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.	<ul style="list-style-type: none"> • hudební styly a žánry období 20. století 	8. – 9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Evropa a svět nás zajímá – šíření hudebních vzorů, globalizace umění, kultury.	
rozpozná některé z tanců různých stylových období.	<ul style="list-style-type: none"> • hudba a tanec v průběhu staletí 	8. – 9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Evropa a svět nás zajímá – šíření tanečních vzorů, globalizace umění, kultury.	
orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	<ul style="list-style-type: none"> • poslech a reflexe • kompozice hudební skladby 	8. – 9.		

Estetická výchova

Oblast	Umění a kultura	Obor	Hudební výchova	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období.	<ul style="list-style-type: none"> • hudba v proměnách času 	8. – 9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Evropa a svět nás zajímá – šíření hudebních vzorů, globalizace umění, kultury.	

Estetická výchova

Oblast	Umění a kultura	Obor	Výtvarná výchova	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vybírání, vytváří a pojmenovává prvky výtvarného vyjádření a jejich vztahů.	<ul style="list-style-type: none"> linie, tvary, textury, objemy, podobnost, kontrast, rytmus, světlostní a barevné kvality 	8. – 9.		<ul style="list-style-type: none"> - doporučeno zmínit a vysvětlit pojem „vizuálně obrazné vyjádření“, - očekávaný výstup je naplňován průběžně na celém druhém stupni, - formulace hodnocení obsahuje výběr aktuálně probíraných výtvarných prvků a jejich vztahů
ve svých výtvarných vyjádřeních uplatňuje vlastní zkušenosti, vjemy, představy a poznatky.	<ul style="list-style-type: none"> uplatnění podnětů při vlastní tvorbě 	8. – 9.		
zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie.	<ul style="list-style-type: none"> výtvarná interpretace zkušeností a představ 	8. – 9.		
obměňuje různé vlastnosti prvků výtvarného vyjádření a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	<ul style="list-style-type: none"> sledování změny efektu výtvarného díla při obměňování vlastností linií, tvarů, textury, objemu a barevné kvality 	8. – 9.		
užívá k tvorbě některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	<ul style="list-style-type: none"> počítačová grafika, fotografie, video, animace 	8. – 9.		
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.	<ul style="list-style-type: none"> uplatňování vyjadřovacích prostředků vizuálních, hmatových (dotekových), statických, dynamických, fantazijních, symbolických, expresivních a mediálních 	8. – 9.		

Estetická výchova

Oblast	Umění a kultura	Obor	Výtvarná výchova	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
interpretuje umělecká výtvarná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	<ul style="list-style-type: none"> výtvarné umění období probíraného souběžně ve vzdělávacím oboru dějepis 	8. – 9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Evropa a svět nás zajímá – artefakty mající vztah k Evropě a světu.	
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených nebo samostatně vytvořených výtvarných vyjádření.	<ul style="list-style-type: none"> komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření 	8. – 9.	Mediální výchova, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – používání výtvarných prvků v médiích, výtvarný aspekt mediálních sdělení.	
nalézá vhodnou formu pro prezentaci vybraných, upravených nebo samostatně vytvořených výtvarných vyjádření.	<ul style="list-style-type: none"> vztah obsahu a formy obrazně vizuálního vyjádření 	8. – 9.	Mediální výchova, tvorba mediálního sdělení – prezentace vizuálně obrazných vyjádření.	
<i>využívá digitálních technologií pro tvorbu multimediálního výstupu</i>	<ul style="list-style-type: none"> sestříhání krátkého videa úvod a závěr videa titulky zvuková stopa 	8.		DK - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby - iMovie, či jiná aplikace

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je nástrojem rozvoje pohybových dovedností žáků, osvojování zdravého životního stylu a některých etických norem, které se projevují i v oblasti sportu – například smysl fair play. Vznikl integrací vzdělávacího oboru Tělesná výchova a části vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.⁶

Cílem vytvoření tohoto integrovaného vyučovacího předmětu je vznik smysluplného celku, který umožní předkládat žákům učivo v souvislostech a propojovat teorii zdravého životního stylu s konkrétními pohybovými činnostmi. Rozdělení obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví do dvou integrovaných předmětů Tělesná výchova a Svět přírody mezi nimi vytváří přirozené mezipředmětové vztahy.

Časová dotace a organizace výuky

Vyučovací předmět Tělesná výchova je v 6. a 8. ročníku dotován třemi hodinami týdně, v 7. a 9. ročníku dvěma hodinami týdně. Je tak využito devět hodin časové dotace vzdělávací oblasti Člověk a zdraví pro druhý stupeň a jedné disponibilní hodiny rámcového učebního plánu.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Tělesná výchova jsou integrovány následující tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Psychohygienu – zvládání stresových situací, protidrogová prevence

Sebepoznání a sebepojetí – poznávání vlastních fyzických možností a jejich rozvoj

Sociální rozvoj

Kooperace, kompetice – rozvoj dovedností pro spolupráci a zvládání soutěže

Komunikace – používání výrazů vyjadřujících vlastní hodnocení

Morální rozvoj

Hodnoty, postoje, praktická etika – posuzování postojů vlastních i druhých k životnímu stylu

---

⁶ Druhá část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je realizována jako součást vyučovacího předmětu Svět přírody.

Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj,
- Prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou,
- Systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti.

Kompetence k řešení problémů

- Ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání cesty k odstranění chyb v jeho zvládnutí jako problémový úkol,
- Hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech.

Kompetence komunikativní

- Vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva,
- Otevírání prostoru diskusi o taktice družstva,
- Pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace.

Kompetence sociální a personální

- Dodržování pravidel fair play,
- Prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí,
- Rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva,
- Rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva.

Kompetence občanské

- Podpora aktivního sportování,
- Objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách,
- První pomoc při úrazech lehčího charakteru,
- Emoční i věcné seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin.

Kompetence pracovní

- Příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě,
- Vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace,
- Zpracovávání a prezentace naměřených výkonů.

Kompetence digitální

- Předcházení situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních (používané technologie a jejich vliv na zdraví člověka)

- Volba postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování informací, spravování a posuzování dat (reakce na aktuální společenské dění, dílčí práce, projekty, práce s více zdroji)

Tělesná výchova				
Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Tělesná výchova	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
osvojované pohybové dovednosti tvořivě aplikuje ve vybíjené a zařazovaných doplňkových sportech.	<ul style="list-style-type: none"> • Vybíjená • doplňkové sporty 	6.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace, kompetice.	- ringo, ringet, florbal, házená, frisbee, lakros
rozumí osvojovanému názvosloví na úrovni cvičence.	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV 	6. – 7.		
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj zdravotně orientované zdatnosti • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí 	6. – 7.		- výstup se naplňuje průběžně
<i>uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečného chování na sportovních akcích ve škole i mimo školu • zásady bezpečného používání sportovních potřeb, náradí a náčiní 	6. – 7.		- ozdravný pobyt a ostatní školní akce
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti.	<ul style="list-style-type: none"> • Gymnastika (akrobacie, přeskok, trampolína) • estetické cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem • moderní gymnastika • atletika (atletická abeceda, skoky, hody, běh) • pohybové hry • netradiční pohybové hry • basketbalová příprava • volejbalová příprava • přípravná cvičení v přehazované 	6. – 7.		- 6. ročník basketbalová abeceda, driblíng, přihrávky na místě a v pohybu, - 7. ročník dvojtakt, poziční střelba
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti.	<ul style="list-style-type: none"> • turistika + pobyt v přírodě 	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace, kompetice.	
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče.	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla osvojovaných pohybových činností 	6. – 7.		
osvojované pohybové dovednosti tvořivě aplikuje v přehazované a zařazovaných doplňkových sportech.	<ul style="list-style-type: none"> • přehazovaná • doplňkové sporty 	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace, kompetice.	- ringo, ringet, florbal, házená, frisbee, lakros

Tělesná výchova				
Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Tělesná výchova	Ročník 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	<ul style="list-style-type: none"> grafické zpracování naměřených dat a jejich prezentace 	7.		- integrace s předmětem matematicko-fyzikální základ, využití práce s tabulkovým kalkulátorem

Tělesná výchova				
Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Tělesná výchova	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
z nabídky dokáže vybrat vhodný rozvojový program ke zlepšení své tělesné zdatnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • kondiční programy 	8.		- teoretická hodina
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností (zatěžovanými svaly).	<ul style="list-style-type: none"> • individuální rozcvičení, strečink, kompenzace před a po ukončení hodiny 	8. – 9.		
<i>v modelových situacích odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • drogy a jiné škodliviny • doping 	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena.	- teoretická hodina
upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	<ul style="list-style-type: none"> • hygiena při pohybových činnostech • reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek 	8.	Osobnostní a sociální výchova -osobnostní rozvoj – psychohygiena.	- teoretická hodina
předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost při pohybových činnostech – první pomoc při TV, sportu 	8.		- teoretická hodina
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	<ul style="list-style-type: none"> • sebehodnocení v dané pohybové činnosti 	8.	Osobnostní a sociální výchova -sociální rozvoj – komunikace.	- teoretická hodina
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody ve sportu.	<ul style="list-style-type: none"> • historie a současnost sportu • olympismus 	8.		- teoretická hodina
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	<ul style="list-style-type: none"> • přesná měření, jejich evidence a vyhodnocení 	8.		- část teoretická hodina
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy.	<ul style="list-style-type: none"> • organizace prostoru a pohybových činností 	8.		- teoretická hodina
uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotního oslabení.	<ul style="list-style-type: none"> • základní druhy oslabení, jejich příčiny a důsledky 	8.		- část – teoretická hodina

Tělesná výchova

Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Tělesná výchova	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení.	<ul style="list-style-type: none"> speciální vyrovnávací cvičení 	8.		- část – teoretická hodina
<i>aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou v rozporu s jeho zdravotním oslabením.</i>	<ul style="list-style-type: none"> nevhodná cvičení a činnosti při zdravotním oslabení 	8.		- část – teoretická hodina
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti.	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj zdravotně orientované zdatnosti prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí 	8. – 9.		- výstup se naplňuje průběžně
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti.	<ul style="list-style-type: none"> Gymnastika (akrobacie, přeskok, hrazda, trampolína) kondiční formy cvičení moderní gymnastika atletika (šplh, hody, skoky, běh přetahování, přetlačování) kruhový trénink) úpolová cvičení herní kombinace v košíkové a odbíjené 	8. – 9.		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti.	<ul style="list-style-type: none"> základy orientace na mapě základy orientačního běhu 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - kooperace, kompetice.	- doporučení realizovat na ozdravných pobytech ve zdravotně příznivém prostředí
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v TV 	8. – 9.		- část – teoretická hodina
dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	<ul style="list-style-type: none"> týmová hra útočné a obranné herní systémy 	8. – 9.		
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče	<ul style="list-style-type: none"> práva a povinnosti hráče 	8. – 9.		
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role rozhodčího, diváka, organizátora.	<ul style="list-style-type: none"> práva a povinnosti rozhodčího, diváka a organizátora 	8. – 9.		- část – teoretická hodina

Tělesná výchova

Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Tělesná výchova	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
spolurozhoduje osvojené hry a soutěže.	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla osvojovaných pohybových činností 	8. – 9.		
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	<ul style="list-style-type: none"> • kompenzace, relaxace, zvyšování fyzické kondice 	9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí.	
osvojované pohybové dovednosti tvořivě aplikuje v odbíjené a zařazovaných doplňkových sportech.	<ul style="list-style-type: none"> • Odbíjená • doplňkové sporty 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace, kompetice.	
osvojované pohybové dovednosti tvořivě aplikuje v košíkové a zařazovaných doplňkových sportech.	<ul style="list-style-type: none"> • Košíková • doplňkové sporty 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace, kompetice.	- ringo, ringet, florbal, házená, frisbee, lakros

Tělesná výchova				
Oblast	Člověk a zdraví	Obor	Výchova ke zdraví	Ročník 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím.	<ul style="list-style-type: none"> tělesná a duševní hygiena 	8.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika.	- teoretická hodina
vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví.	<ul style="list-style-type: none"> základní lidské potřeby a jejich hierarchie složky zdraví a jejich interakce 	8.		- teoretická hodina
posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých.	<ul style="list-style-type: none"> zdravý životní styl 	8.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika.	- teoretická hodina
z různých způsobů chování lidí vyvozuje osobní zodpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.	<ul style="list-style-type: none"> zdravý životní styl 	8.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika.	- teoretická hodina
podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.	<ul style="list-style-type: none"> prevence a programy podpory zdraví 	8.		- teoretická hodina
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím.	<ul style="list-style-type: none"> kompenzační, relaxační, regenerační techniky stres a jeho vztah ke zdraví 	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena - zvládání stresových situací.	- část – teoretická hodina
uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka.	<ul style="list-style-type: none"> zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek závislost 	8.		- teoretická hodina integrace se Světem přírody
<i>uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni.</i>	<ul style="list-style-type: none"> patologické jevy 	8.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika.	- teoretická hodina integrace s Člověkem a společností
v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.	<ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy, komunikace 	8.		- teoretická hodina

Rozšiřující oblast

Přehled volitelných předmětů, které budou zařazovány podle zájmu žáků

Zařazení volitelných předmětů do učebního plánu školy sleduje individuální rozvoj žáka podle jeho zájmu a prohlubování vzdělání v jím zvolené oblasti. Nabídka předmětů kopíruje jednotlivé vzdělávací oblasti učebního plánu. Žák si na začátku školního roku vybere z aktualizované nabídky volitelných předmětů jeden, který bude v aktuálním školním roce navštěvovat. Nabídka volitelných předmětů je zpracovávána ve třech kategoriích: pro žáky 4. ročníku, pro žáky 5. a 6. ročníku a žáky 7. a 8. ročníku. Koncepce dvojročníků 5. – 6. a 7. – 8. je plně v souladu se zásadami našeho školního vzdělávacího programu. Jejím cílem je, aby docházelo k propojování a spolupráci žáků stejného zaměření a zájmu z více ročníků. Počet volitelných předmětů nabízených pro konkrétní školní rok je závislý na počtu žáků v jednotlivých ročnících, respektive dvojročnících. Je uplatňována zásada nabídky volitelných předmětů z co největšího počtu vzdělávacích oblastí. Nicméně v návaznosti na aktuální stav protiepidemických opatření v ČR může škole přistoupit k nabídce volitelných předmětů v rámci ročníku.

4. ročník (1 hod):

- Dějepisně-zeměpisné praktikum,
- Konverzace v anglickém jazyce,
- Konverzace v německém jazyce,
- Konverzace ve španělské jazyce,
- Literárně-jazykovědné praktikum,
- Matematické praktikum
- Praktikum dramatické výchovy,
- Přírodovědné praktikum,
- Sport a pohybové aktivity,
- Výtvarně-hudební praktikum,
- Technické praktikum.

5. – 6. ročník (2 hod):

- Dějepisně-zeměpisné praktikum,
- Environmentálně-geografické praktikum,
- Konverzace v anglickém jazyce,
- Konverzace v německém jazyce,
- Konverzace ve španělské jazyce,
- Kritické myšlení a argumentace,
- Literárně-jazykovědné praktikum,
- Praktikum dramatické výchovy,

- Praktikum osobnostní výchovy
- Přírodovědné praktikum,
- Rozvoj komunikačních dovedností,
- Sport a pohybové aktivity,
- Výtvarně-hudební praktikum,
- Technické praktikum.

7. – 8. ročník (2 hod):

- Aplikace informačních technologií,
- Dějepisně-zeměpisné praktikum,
- Environmentálně-geografické praktikum,
- Konverzace v anglickém jazyce,
- Konverzace v německém jazyce,
- Konverzace ve španělské jazyce,
- Kritické myšlení a argumentace,
- Literárně-jazykovědné praktikum,
- Přírodovědné praktikum,
- Praktikum dramatické výchovy,
- Sport a pohybové aktivity,
- Styly učení a možnosti sebepoznání,
- Technické praktikum,
- Výtvarně-hudební praktikum,
- Základy administrativy a ekonomie.

Obsahové zaměření volitelných předmětů

Technické praktikum

4. roč.

Cílem předmětu je seznámení žáků se základními pracovními postupy za dodržování zásad bezpečnosti práce. Žáci provádí jednoduché práce zejména se dřevem, ale i ostatními materiály.

5. – 6. roč.

Cílem předmětu je rozvíjení technologických postupů a návyků při práci s materiály. Žák umí užívat a vytvářet základní technickou dokumentaci (náčrt, výkres, návod k používání). Při pracovních postupech dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny. Umí bezpečně užívat ruční nástroje a seznámí se s jejich údržbou.

7. – 8. roč.

Cílem předmětu je rozvíjení technologických postupů a návyků při práci s materiály. Žák se seznámí se základy technického kreslení a zobrazování. Poznává základní vlastnosti materiálů a možnosti jejich využití v technické praxi. Při pracovních postupech dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny. Umí bezpečně užívat ruční nástroje.

Praktikum dramatické výchovy

4. roč.

Předmět se zaměřuje na rozvoj herních dovedností žáků – vstup do role, tvorba jevištní postavy a situace. Rozvíjí psychosomatické dovednosti – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace. Vede k hledání inspirace i v ostatních uměleckých oblastech (výtvarné umění, hudba, literatura). Žáci spolupracují ve skupině na tvorbě jevištní situace; prezentují a sledují prezentace ostatních. Učí se reflexi a sebereflexi.

5. – 6. roč.

Předmět se zaměřuje na rozvoj herních dovedností žáků práce na postavě – charakter, motivace, vztahy, řešení konfliktu jednáním postav, práce s dramatickým textem. Kultivuje, obohacuje a rozvíjí výrazové prostředky k vyjádření herní situace (především řeč a pohyb). Rozvíjí sociálně komunikační dovednosti – spolupráci, komunikaci, skupinovou inscenační tvorbu; její prezentaci, reflexi a hodnocení.

7. – 8. roč.

Žáci pracují ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívají přitom různých výrazových prostředků – kultivují přirozené a přesvědčivé jednání v herní situaci. Pracují s dramatickým textem a scénickým prostorem. Prezentují inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracují, sledují a hodnotí prezentace svých spolužáků.

Konverzace ve španělském jazyce

4. roč.

Žáci se naučí pojmenovávat nejběžnější předměty a nejbližší osoby ve svém okolí, počítat do 12, pojmenovávat barvy a přiřazovat věcem a osobám základní charakterové a fyzické vlastnosti. Naučí se základní pozdravy. Výběr slovní zásoby bude, pokud možno, založen na podobnosti s českým jazykem.

5. – 6. roč.

Na základě otázek co, kdo, jaký, kde a kolik se žáci obeznámí se základní slovní zásobou pro konverzační témata rodina a bydlení, stravování, svět kolem nás (zvířata, oblečení, nábytek, sport a zábava, svátky). Žáci se naučí představovat, zdravit, vyjadřovat libost či nelibost (slovesa querer, gustar) a počítat do 29.

7. – 8. roč.

V tomto dvojročníku je volitelný předmět zaměřen na získávání a rozvoj komunikačních dovedností v situacích, které mohou nastat při cestování, případně při kontaktu s cizinci v Praze.

Konverzace v německém jazyce

4. roč.

Žáci se naučí pojmenovávat nejběžnější předměty a nejbližší osoby ve svém okolí, počítat do 12, pojmenovávat barvy a přiřazovat věcem a osobám základní charakterové a fyzické vlastnosti. Naučí se základní pozdravy. Výběr slovní zásoby bude, pokud možno, založen na podobnosti s českým jazykem.

5. – 6. roč.

Na základě otázek co, kdo, jaký, kde a kolik se žáci obeznámí se základní slovní zásobou pro konverzační témata rodina a bydlení, stravování, svět kolem nás (zvířata, oblečení, nábytek, sport a zábava, svátky). Žáci se naučí představovat, zdravit, vyjadřovat libost či nelibost a počítat do 29.

7. – 8. roč.

V tomto dvojročníku je volitelný předmět zaměřen na získávání a rozvoj komunikačních dovedností v situacích, které mohou nastat při cestování, případně při kontaktu s cizinci v Praze.

Konverzace v anglickém jazyce

Je zaměřen na rozšiřování, třídění a upevnění slovní zásoby uvedených témat. Podporuje rozvíjení schopnosti podat a přijmout informaci s porozuměním. Umožňuje získat znalosti a dovednosti pro obsažnější diskusi nebo dialog.

4. roč.

Žáci se seznámí s příběhem (legendou) z české a britské historie. Naučí se popsat počasí a roční období, popsat mapu a nazvat přírodu kolem sebe. Osvojí si slovní zásobu vztahující se k cestováním. Naučí se používat formální a neformální pozdravy, popsat lidské tělo a základní nemoci, tyto nemoci vyjádřit a v návaznosti na to požádat o pomoc.

5. – 6. roč.

Žáci se naučí popsat cestu jak ve městě, tak s pomocí mapy v krajině. Osvojí si zeměpisné pojmy (světadíly a oceány, typy krajiny, charakter životního prostředí). Naučí se charakterizovat lidskou osobu a místo. v rámci tématu cestování se seznámí s fakty a reáliemi Velké Británie a Irska, s místními zvyky. Naučí se orientovat v jízdním řádu, formulovat objednávku a žádost. Získají schopnost konverzovat o tématech týkajících se států EU.

7. – 8. roč.

Žáci se seznámí s reáliemi a fakty týkajícími se USA a dalších anglicky mluvících zemí. Rozeznají typy formální a neformální promluvy. Dokážou popsat mezilidské vztahy a anglicky je hodnotit v rámci diskuse. Naučí se osnovu verbální úvahy jako podkladu pro diskusi. Osvojí si dovednost vyprávět krátké příběhy. Slovní zásoba bude rozšiřována zejména v tématu EU, cestování a sdělovacích prostředků.

Literárně-jazykové praktikum

4. roč.

Žáci jsou vedeni k aktivitám rozšiřujícím učivo vzdělávacího oboru Český jazyk a literární výchova. Práce se zaměřuje na zvládnutí techniky čtení s porozuměním i náročnějších textů. Při práci s textem se také věnuje pozornost gramatické stránce, rozboru významu a tvarů slov. Součástí náplně je i zpracovávání zajímavých slohových zadání a tvorba pro školní časopis Hodiny.

5. – 6. roč.

Náplní volitelného předmětu jsou slohové práce produkční i reprodukční, jazykové a stylistické rozborů textů, interpretace sdělení. Žák má být schopen vyřešit náročnější jazykové a slohové úkoly, jako jsou např. substituční či transformační stylistická cvičení, úlohy prověřující čtenářskou gramotnost, jednoduché analýzy textů zaměřené na rozpoznání funkce slov ve větách atd. Součástí volitelného předmětu bude vlastní tvorba pro školní časopis Hodiny.

7. – 8. roč.

Aktivity směřují k pěstování autorského stylu a správnému užívání jazyka vzhledem ke komunikační situaci. Žák by měl být schopen pracovat s textem a provést jeho analýzu po stránce jazykové, stylistické i literární. Měl by umět určovat gramatické a věcné významy slov, interpretovat text, postihnout vztahy mezi jeho částmi a jednotkami nižších rovin.

Sport a pohybové aktivity

4. roč.

Žák dodržuje hygienu a bezpečnost tělesné výchovy a sportu, komunikuje při pohybových činnostech (terminologie osvojovaných pohybových činností), rozvíjí své pohybové dovednosti, posuzuje je, ovládá kompenzační a koordinační cvičení (význam pohybu pro zdraví), zvládá dle individuálních předpokladů provedení daných sportovních her (vybíjená – průpravná cvičení, košíková – přihrávka, dribling; minikopaná, florbal – hra dle pravidel).

5. – 6. roč.

Žák ovládá průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a relaxační cvičení (význam jednotlivých druhů cvičení v denním režimu, konkrétní účinky cviků) aplikuje poznatky z tělesné výchovy a sportu, komunikuje při pohybových činnostech, organizuje, dodržuje hygienu a bezpečnost tělesné výchovy a sportu (terminologie osvojovaných pohybových činností, pojmy aktivní zdraví, zdravý životní styl) zvládá dle individuálních předpokladů a posoudí provedení daných sportovních her a tvořivě je aplikuje (sportovní hry – vybíjená, házená, košíková, doplňkové sportovní hry – florbal, minikopaná – průpravná cvičení)

7. – 8. ročník

Žák ovládá průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a relaxační cvičení (význam jednotlivých druhů cvičení v denním režimu, konkrétní účinky cviků), aplikuje poznatky z tělesné výchovy a sportu, komunikuje při pohybových činnostech, organizuje, dodržuje hygienu a bezpečnost tělesné výchovy a sportu (terminologie osvojovaných pohybových činností, pojmy aktivní zdraví, zdravý životní styl), zvládá dle individuálních předpokladů a posoudí provedení daných sportovních her a tvořivě je aplikuje (sportovní hry – přehazovaná, odbíjená, košíková, doplňkové sportovní hry – florbal, minikopaná – herní kombinace).

Výtvarně-hudební praktikum

4. roč.

Část výtvarná je věnována soustavě barev a jejich účinku, míchání barev, vizuálním konstantám a kontrastům, expresivitě a symbolice barev. Pracujeme s linií a tvary, kompozicí, výtvarnými znaky. Část hudební se soustředí na tón, interval, akord, rytmus, tempo, melodii, harmonii, dynamiku. Hudební ukázky, pokusy o vlastní tvořivost.

5. – 6. roč.

Část výtvarná je věnována soustavě barev a jejich účinku, míchání barev, vizuálním konstantám a kontrastům, expresivitě a symbolice barev. Žáci pracují s linií a tvary, kompozicí, výtvarným znakem. Část hudební se soustředí na tón, interval, akord, rytmus, tempo, melodii, harmonii, dynamiku. Hudební ukázky, pokusy o vlastní tvořivost. Část dramatická se zabývá hlasem a emocemi, verbální a neverbální komunikací, dramatickým textem, scénickým prostorem a světlem.

7. – 8. roč.

Část výtvarná je věnována dalšímu rozvoji dovedností práce s linií a tvary, kompozicí, výtvarným znakem. Část hudební se soustředí na vnímání hudební ukázek, pokusy o vlastní tvořivost a je spojena s dramatickou částí, kde se žáci zabývají prací s hlasem a emocemi, verbální a neverbální komunikací, dramatickým textem, scénickým prostorem a světlem.

Rozvoj komunikačních dovedností

5. – 6. roč.

Tento volitelný předmět žáky seznámí s širokou škálou dostupných komunikačních prostředků, ať už verbálními nebo neverbálními. U žáků prohloubí jejich dovednosti a naučí se metody, jak získat nové. Cílem je usnadnit žákům komunikaci v různých životních situacích. Osvojí si také pravidla pro tvorbu prezentací a referátů.

Styly učení a možnosti sebepoznání

7. – 8. roč.

Zaměřením předmětu je seznámení žáků se základy pedagogiky s důrazem na styly učení. Cílem je praktickou formou nabídnout různé metody jak se efektivně učit a sebepoznávat. Dále pak volit optimální výukovou metodu, funkční s ohledem na požadovaný účel využití a individuální specifika osobnosti.

Praktikum osobnostní výchovy

5. - 6. roč.

Náplní volitelného předmětu je objevování a poznávání vlastních hodnot a jejich porovnávání s hodnotami ostatních spolužáků. Žák má být schopen uvědomit si své silné stránky a pozitivně hodnotit druhé. Žáci se budou zdokonalovat ve vyjadřování účasti na radosti i bolesti druhých a na základě empatického vnímání, budou přemýšlet nad možnostmi konkrétní pomoci.

Environmentálně-geografický seminář

5. – 6. roč.

Předmět se zaměřuje na prohlubování informací v oblasti ochrany životního prostředí a průřezových témat definovaných školním vzdělávacím programem. Cílem je na základě získaných informací z různých zdrojů formování postojů žáků v oblasti ochrany životního prostředí a udržitelnosti zdrojů.

Dále pak v rámci realizovaných aktivit bude rozvíjen u žáků na základě zjištěných faktů k daným tématům schopnost formulovat svůj názor. Na základě práce s různými zdroji informací jsou žáci vedeni k rozvíjení kritického myšlení.

7. – 8. roč.

Předmět se zaměřuje na budování postojů k aktuálním problémům světa a vede k prohloubení průřezových témat definovaných školním vzdělávacím programem. Cílem je poskytnout základní přehled různých aktuálních témat (například oteplování planety, různá etnika, proměna krajiny), sledovat jejich příčiny, průběh a možné důsledky. Cílem mimo jiné je rozvinout u žáků na základě zjištěných faktů k daným tématům schopnost formulovat svůj názor. Na základě práce s různými zdroji informací jsou žáci vedeni k rozvíjení kritického myšlení.

Matematické praktikum

4. roč.

Cílem předmětu je rozvíjení logických úvah, vytvoření různých algoritmů a postupů pro řešení matematických úloh. Předmět se dále zaměřuje na práci s tabulkami, schémata a grafy. V rámci předmětu se rozvíjí ve skupinových úlohách spolupráce a komunikace mezi jednotlivými členy týmu. Předmět vede žáky ke zkoumání různých postupů řešení a kritickému pohledu na výsledky.

Dějepisně-zeměpisné praktikum

4. roč.

Předmět se zaměřuje na seznámení se základními prvky dějepisně zeměpisného charakteru. Žáci jsou zábavnou formou vedeni k rozšiřování svých znalostí s využíváním map a plánek, zajímavých historických momentů a událostí.

5. – 6. roč.

Předmět se zaměřuje na seznámení se základními prvky dějepisně zeměpisného charakteru. Žáci jsou zábavnou formou vedeni k rozšiřování svých znalostí s využíváním map, plánek a dalších materiálů, zajímavých historických momentů a událostí.

7. – 8. roč.

Zobrazení v prostoru, tvorba mapy. Obraz minulosti v umělecké literatuře. Služby v Praze – turistická doprava, informační služby. Přírodní podmínky pro život člověka. Bezpečnost pohybu a pobytu v přírodě a ve městech. Obsah map. Počátky českého národa v pověstech a umění. Muzea, výtvarné slohy, významné stavby v Praze. Doprava, ostrovy v Praze.

Přírodovědné praktikum

4. roč.

Předmět je koncipován jako přiblížení základních přírodních zákonitostí zajímavou formou, rozšíření znalostí získaných v předmětu Člověk a jeho svět. Žáci provádějí jednoduché experimenty a popisují získané závěry.

5. – 6. roč.

Předmět je zaměřen na zkoumání přírodních jevů, vlastností látek i živých systémů a to zejména z oblasti biologie, chemie a fyziky. Žáci pomocí vlastního pozorování, experimentů a měření ověřují a definují přírodní zákonitosti, ze získaných výsledků vytváří informačně hodnotné záznamy. Výuka obsahově navazuje na učivo předmětů Svět přírody, případně i Matematicko-fyzikální základ v daném ročníku, výjimkou však nejsou ani témata širší a složitější. Za vhodných podmínek je předmět realizován nejen ve třídě, ale i venku v terénu. Jeho cílem je mimo jiné rozvinout u žáka schopnost kriticky hodnotit různé zdroje informací v přírodních vědách prostřednictvím čtení odborných textů přiměřené náročnosti a navrhnout řešení přírodovědných problémů současné společnosti.

7. – 8. roč.

Předmět je zaměřen na zkoumání přírodních jevů, vlastností látek i živých systémů a to zejména z oblasti biologie, chemie a fyziky. Žáci pomocí vlastního pozorování, experimentů a měření ověřují a definují přírodní zákonitosti, ze získaných výsledků vytváří informačně hodnotné záznamy. Výuka obsahově navazuje na učivo předmětů Svět přírody, případně i Matematicko-fyzikální základ v daném ročníku, výjimkou však nejsou ani témata širší a složitější. Za vhodných podmínek je předmět realizován nejen ve třídě, ale i venku v terénu. Jeho cílem je mimo jiné rozvinout u žáka schopnost kriticky hodnotit různé zdroje informací v přírodních vědách prostřednictvím čtení odborných textů přiměřené náročnosti a navrhnout řešení přírodovědných problémů současné společnosti.

Základy administrativy a ekonomie

7. – 8. roč.

Cílem předmětu je prohloubení dovedností žáků v oblasti finanční gramotnosti a získání základního přehledu o ekonomických pojmech. Obsahem předmětu je mimo jiné nácvik psaní deseti prsty na PC (podle textů či pomocí výukového programu). Žáci si osvojí techniku psaní, zásady držení rukou na klávesnici, prstoklad, hygienické návyky při psaní na počítači (držení těla, cvičení na procvičení prstů, správné sezení apod.). Osvojování techniky bude provázeno nácvikem rychlosti a přesnosti psaní. v druhém pololetí budou připojeny dovednosti spojené s psaním úředních dopisů, písemností různého druhu aj.

Kritické myšlení a argumentace

5. – 6. roč.

Předmět se zaměřuje na budování postojů k aktuálním problémům světa a vede k prohloubení průřezových témat definovaných školním vzdělávacím programem. V rámci aktivit se žáci učí se na jednotlivé problémy dívat z různých úhlů pohledu. Cílem mimo jiné je rozvinout u žáků na základě zjištěných a ověření faktů k daným tématům schopnost formulovat svůj názor adekvátně k jejich věku. Na základě práce s různými zdroji informací jsou žáci vedeni k rozvíjení kritického myšlení.

7. – 8. roč.

Předmět se zaměřuje na budování postojů k aktuálním problémům světa a vede k prohloubení průřezových témat definovaných školním vzdělávacím programem. Cílem je poskytnout základní přehled různých aktuálních témat (například oteplování planety, různá etnika, proměna krajiny), sledovat jejich příčiny, průběh a možné důsledky. Cílem mimo jiné je rozvinout u žáků na základě zjištěných faktů k daným tématům schopnost formulovat svůj názor. Na základě práce s různými zdroji informací jsou žáci vedeni k rozvíjení kritického myšlení.

Aplikace informačních technologií

7. – 8. roč.

Žáci si na začátku pololetí zvolí z aktuální nabídky aplikačních programů jeden program, v kterém poté vytváří soubornou práci. Nabídka programů obsahuje například: Tvorbu webových stránek pomocí HTML a CSS, základy programování webových stránek pomocí PHP, práce s multimédií v programech řady iLife a iWork, 3D modelování v programu Google SketchUp, tvorba animací v programu Flash, a jiné.

Přehled profilových předmětů zařazovaných pro žáky 9. ročníku

Žák si volí dva vyučovací předměty s jednohodinovou týdenní dotací, nabídka předmětů je ovlivněna počtem žáků 9. ročníku. Volba předmětů by měla být žákem provedena ve spojení s kariérovým poradenstvím a orientací další vzdělávací dráhy.

Aplikační matematické úlohy

Předmět je zaměřen na prohloubení dovedností v oboru matematika s důrazem na aplikační úlohy popisující běžné situace života a technické praxe.

Elementární matematické úlohy

Předmět má za cíl shrnutí a prohloubení jednotlivých očekávaných výstupů oboru matematika v úzké vazbě na další přírodovědné obory.

Média v anglickém jazyce

V rámci tohoto předmětu se žáci zdokonalují v anglickém jazyce za využití textových, audiovizuálních a internetových zdrojů.

Literárně-jazykový seminář

V rámci tohoto předmětu se žáci zdokonalují v českém jazyce. Seminář je zaměřen na procvičení a rozšíření znalostí gramatických i literárních.

Počítačová grafika a design

V rámci tohoto předmětu se žáci seznamují případně zdokonalují s prací s digitální rastrovou a vektorovou grafikou. Žáci jsou vedeni k využívání základních typografických pravidel a pravidel vhodného designu.

Dějiny umění

Cílem předmětu je poskytnout žákům co největší prostor k naplňování zájmu o oblast umění a kultury. Upřednostňovanou strategií je osobní setkávání a konfrontace s dílem.

Dějiny 20. století

V rámci tohoto předmětu si žáci rozšíří vědomosti a prohloubí znalosti o dějinných událostech odehrávajících se ve 20. století. V rámci výuky budou realizovány převážně činnosti jako jsou rozbor textů, práce s dobovými dokumenty, využití metody orální historie ve výuce dějepisu, analýza fotografií, pohlednic, rodinných upomínkových předmětů, vycházky do okolí školy za lokálními místy paměti. Cílem je propojit tzv. velké dějiny s dějinami všedního dne, rodinnou pamětí a pamětí místa v rámci regionu.

Přírodovědný seminář

Předmět je zaměřen na zkoumání přírodních jevů, vlastností látek i živých systémů a to zejména z oblasti biologie, chemie a fyziky. Žáci pomocí vlastního pozorování, experimentů a měření ověřují a definují přírodní zákonitosti, ze získaných výsledků vytváří informačně hodnotné záznamy. Výuka obsahově navazuje na učivo předmětů Svět přírody, případně i Matematicko-fyzikální základ v 6. – 9. ročníku, výjimkou však nejsou ani témata středoškolské obtížnosti. Za vhodných podmínek je předmět realizován nejen ve třídě, ale i venku v terénu. Jeho cílem je mimo jiné rozvinout u žáka schopnost kriticky hodnotit různé zdroje informací v přírodních vědách prostřednictvím čtení odborných textů a navrhnout řešení přírodovědných problémů současné společnosti.

Materiály a technologie

Dřevo jako technický materiál. Charakteristika dřeva jako přírodního materiálu a jeho využití ve zpracovatelském průmyslu. Vlastnosti dřeva, výroba a užití dalších materiálů na bázi dřeva. Druhy

spojů a povrchových úprav využívaných při zpracování dřeva. Nekovové technické materiály (s výjimkou dřeva). Přehled nekovových technických materiálů, jejich podstata, výroba, užití v technické praxi. Přehled technických kovů. Vlastnosti kovů a jejich zkoušení. Principy výroby technických kovů. Technické železo. Technické neželezné kovy. Základy metalografie a tepelného zpracování. Výroba kovových polotovarů. Koroze kovů. Vlastnosti těchto materiálů a jejich zkoušení. Laboratorní zkoušky. Moderní technologie formou 3D tisku plastových součástek.

Environmentálně-geografický seminář

Předmět se zaměřuje na budování postojů k aktuálním problémům světa a vede k prohloubení průřezových témat definovaných školním vzdělávacím programem. Cílem je poskytnout základní přehled různých aktuálních témat (oteplování planety, různá etnika, proměna krajiny atd.), sledovat jejich příčiny, průběh a možné důsledky. Cílem mimo jiné je rozvinout u žáků na základě zjištěných faktů k daným tématům schopnost formulovat svůj názor. Na základě práce s různými zdroji informací jsou žáci vedeni k rozvíjení kritického myšlení.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení žáků chápeme jako zpětnou vazbu, kterou žáci, jejich zákonní zástupci, ale i pedagogové získávají informace o tom, jak se žákům daří na jejich vzdělávací cestě. Smyslem hodnocení však není pouze konstatování, jak velký kus na ní jednotliví žáci urazili, ale také poskytnutí rady, doporučení, co udělat pro zlepšení, nebo podpora žáka. V hodnocení proto vždy zohledňujeme osobnost každého žáka, jeho individuální možnosti i případné zdravotní, osobní, rodinné a další problémy. Do hodnocení se tak může promítnout jak skutečnost, že žák, který má nějaký problém, pracuje a snaží se, tak situace, kdy se žák, který problém nemá, vyhýbá plnění úkolů nebo nepracuje tak, jak by mohl.

Základním způsobem hodnocení na naší škole je proto hodnocení slovní. Vysvědčení za první i druhé pololetí má ve všech vyučovacích předmětech a všech ročnících podobu slovního hodnocení. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů tohoto školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Vedle vysvědčení dostává každý žák školy závazně minimálně jedenkrát v každém pololetí souhrnné hodnocení svého prospěchu. Také tato hodnocení mohou mít slovní formu. Z důvodu značné časové a organizační náročnosti souborného slovního hodnocení může mít průběžné souhrnné hodnocení také grafickou podobu. V tom případě je vždy:

1. grafické znázornění u očekávaného výstupu představuje úroveň, kterou by měl žák dosáhnout v jeho osvojování na konci školního roku,
2. u textu očekávaného výstupu, který je hodnocen, je graficky vyznačena úroveň, kterou by měl žák v jeho osvojování dosahovat k datu, ke kterému je průběžně hodnocen,
3. u textu očekávaného výstupu, který je hodnocen, je graficky vyznačena úroveň, kterou žák v jeho osvojování k datu, ke kterému je hodnocen, skutečně dosahuje.

Hodnocení žáka je tedy vyjádřeno vzdáleností mezi skutečně dosahovanou a aktuálně očekávanou úrovní. Čím je tato vzdálenost menší, tím lepší hodnocení vyznačuje (žák zcela naplňuje očekávání, jestliže se tyto dva údaje překrývají).

Toto hodnocení má tu výhodu, že je na něm možné vyznačit také situaci, kdy žák dosahuje úrovně, která přesahuje očekávání. Dále je možné z něj vyčíst, zda byl již očekávaný výstup celý „probrán“, nebo mu bude ještě věnován nějaký čas. Tento údaj je možné vyčíst ze vzdálenosti mezi maximální mírou naplnění a očekáváním k datu hodnocení. Čím je rozdíl mezi těmito údaji větší, tím více času bude ještě očekávanému výstupu věnováno. Žák i jeho zákonní zástupci tak mají lepší přehled o času, který žák má pro případné vylepšení svého hodnocení.

Kromě vysvědčení za každé pololetí a závazných souhrnných hodnocení za každé pololetí jsou žáci průběžně hodnoceni za plnění dílčích úkolů. Tato hodnocení mohou mít podobu slovního hodnocení, grafického hodnocení, poměrného vyjádření (například: 25 bodů z 30 možných, 70 % ze 100 %...) apod. Ve škole však zásadně neklasifikujeme (neznámkuje), tato forma hodnocení totiž neumožňuje, ba přímo potírá naše východiska pro přístup k hodnocení, která jsou uvedena v úvodu této kapitoly.⁷

Kritéria hodnocení

Kritéria hodnocení konkrétních úkolů jsou vždy součástí zadání.

Nejčastěji používanými kritérii hodnocení napříč vyučovacími předměty jsou:

- věcná správnost,
- úplnost řešení,
- formální správnost (pokud je součástí zadání),
- správné použití osvojených znalostí, vědomostí, dovedností.

---

⁷ Podrobně je problematika hodnocení rozpracována v příloze školního řádu, který je veřejně přístupný, mj. na www.londynska.cz

Obsah

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	3
Úplnost a velikost školy	3
Charakteristika pedagogického sboru	3
Dlouhodobé, ročníkové a celoškolské projekty	3
Umístění školy	4
Vybavení školy.....	4
Školní parlament	4
Spolupráce s rodiči	4
Školská rada	5
Partneři školy	6
Vlastní hodnocení školy	6
CHARAKTERISTIKA ŠVP.....	8
Zaměření školy	8
Školní vzdělávací program Svobodná škola stojí na těchto pilířích:	8
Výchovné a vzdělávací strategie	10
Rozvoj digitálních kompetencí	11
Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	14
Zabezpečení vzdělávání žáků-cizinců	15
Společná ustanovení ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaných žáků, mimořádně nadaných žáků a žáků cizinců	16
Začlenění průřezových témat	16
Distanční vzdělávání	21
Přípravné období na případné zařazení distančního vzdělávání	22
Přepnutí do režimu distančního vzdělávání	22
Práva a povinnosti žáka (zákonných zástupců žáka)	24
Způsob a pravidla hodnocení žáků.....	25
Výstup z distančního vzdělávání.....	25
Využití způsobu práce a komunikace z distančního vzdělávání v rámci běžného provozu školy.....	25
ŠKOLNÍ UČEBNÍ PLÁN	27
1. stupeň	27
2. stupeň	28
UČEBNÍ OSNOVY	29
Český jazyk a literatura	29
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	29
1. stupeň	29
Průřezová témata	30
Klíčové kompetence	30
2. stupeň	31
Průřezová témata	32
Klíčové kompetence	33
Anglický jazyk.....	56
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	56
Časová dotace a organizace výuky	56

Průřezová témata	56
Klíčové kompetence	57
Španělský jazyk	72
Charakteristika vyučovacího předmětu	72
Časová dotace a organizace výuky	72
Průřezová témata	72
Klíčové kompetence	73
Německý jazyk	79
Matematicko-fyzikální základ	85
Charakteristika vyučovacího předmětu	85
Časová dotace a organizace výuky	85
Průřezová témata	85
Klíčové kompetence	85
Svět přírody	97
Charakteristika vyučovacího předmětu	97
Časová dotace a organizace výuky	97
Průřezová témata	98
Klíčové kompetence	98
INFORMATIKA	114
Charakteristika vyučovacího předmětu	114
Časová dotace a organizace výuky	114
Průřezová témata	114
Klíčové kompetence	115
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	120
Charakteristika vyučovacího předmětu	120
Časová dotace a organizace výuky	120
Průřezová témata	120
Klíčové kompetence	121
Matematika a její aplikace	143
Charakteristika vyučovacího předmětu	143
Časová dotace a organizace výuky	143
Průřezová témata	143
Klíčové kompetence	143
Člověk a společnost	148
Charakteristika vyučovacího předmětu	148
Časová dotace a organizace výuky	148
Průřezová témata	148
Klíčové kompetence	149
Člověk a svět práce	168
Charakteristika vyučovacího předmětu	168
Časová dotace a organizace výuky	168
Průřezová témata	168
Klíčové kompetence	169
Kultura ducha a těla	176
Charakteristika vyučovacího předmětu	176
Časová dotace a organizace výuky	176
Průřezová témata	176
Klíčové kompetence	177
Estetická výchova	198
Charakteristika vyučovaného předmětu	198
Časová dotace a organizace výuky	198

Průřezová témata	198
Klíčové kompetence	199
Tělesná výchova	208
Charakteristika vyučovacího předmětu	208
Časová dotace a organizace výuky	208
Průřezová témata	208
Klíčové kompetence	209
Rozšiřující oblast.....	217
Přehled volitelných předmětů, které budou zařazovány podle zájmu žáků	217
Obsahové zaměření volitelných předmětů	218
Přehled profilových předmětů zařazovaných pro žáky 9. ročníku	226
HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	229
Pravidla pro hodnocení žáků	229
Kritéria hodnocení.....	230
OBSAH.....	231